

T.C.
SİİRT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

“MİTOLOJİ İLE EĞLENMEK” ADLI KİTABIN BİÇİM VE İÇERİK
YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selcan DÖNMEZ

Danışman: Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ

SİİRT-2024

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ danışmanlığında, Selcan DÖNMEZ tarafından hazırlanan bu çalışma 18.01.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından **Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi** Anabilim Dalı **Türkçe Eğitimi** Bilim Dalında **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan (Tez Danışmanı) : Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ .....
Jüri Üyesi : Prof. Dr. Erhan AKIN .....
Jüri Üyesi : Prof. Dr. Ahmet İÇLİ .....

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir.

... /.../2024

İmza

Prof. Dr. Şahap BULAK

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ABSTRACT.....	V
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VII
TABLolar DİZİNİ	VIII
ÖN SÖZ	IX
GİRİŞ	1
I. PROBLEM DURUMU.....	1
II. ALT PROBLEMLER.....	2
III. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	2
IV. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE NESNESİ.....	3
BİRİNCİ BÖLÜM	5
1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
1.1. ÇOCUK EDEBİYATI.....	5
1.1.1. Dünyada Çocuk Edebiyatının Gelişim Süreci	6
1.1.2. Türkiye’de Çocuk Edebiyatının Gelişim Süreci.....	8
1.1.3. Çocuk Edebiyatında Çeviri.....	11
1.1.4. Çocuk Edebiyatı ve Eğitim	13
1.1.5. Çocuk Edebiyatı ve Değer Eğitimi	14
1.1.6. Çocuk Edebiyatı ve Mitoloji.....	15
İKİNCİ BÖLÜM.....	19
2. BULGU VE YORUMLAR.....	19
2.1. BİÇİM ÖZELLİKLERİ.....	19
2.1.1. Kitabın Boyutu.....	19
2.1.2. Kâğıt Yapısı	19
2.1.3. Kapak ve Cilt	20
2.1.4. Sayfa Düzeni.....	21
2.1.5. Harfler	22
2.1.6. Resimler	22
2.2. İÇERİK ÖZELLİKLERİ.....	37
2.2.1. Cronos ve Zeus	38
2.2.2. Olimpos Dağı.....	41
2.2.3. Zeus’un Evliliği	43
2.2.4. Tahta Kukla.....	45

2.2.5. Athena'nın Doğumu	47
2.2.6. Arakne'nin Cezası.....	49
2.2.7. Güneş Tanrısı Apollo.....	51
2.2.8. Phaeton'un İnatçılığı.....	53
2.2.9. Artemis.....	56
2.2.10. Althala ve Moiralar	57
2.2.11. Melagros ve Atalanta	59
2.2.12. Atalanta'nın Babası.....	62
2.2.13. Hippomene.....	65
2.2.14. Kral Midas	67
2.2.15. Marsyas'ın Meydan Okuması.....	69
2.2.16. En Güçlü Yunan Kahramanı Heracles.....	71
2.2.17. Linus'un Ölümü.....	73
2.2.18. On İki Hizmet	75
2.2.19. Deianeira ve Sentor.....	77
2.2.20. Bir Kahramanın Ölümü	80
2.2.21. Afrodit ve Hephaistos	82
2.2.22. Büyülü Koltuk.....	85
2.2.23. Güzel Pandora.....	87
2.2.24. Odysseus Truva'da	89
2.2.25. Kiklopların Adası.....	92
2.2.26. Aeolus'un Adası	94
2.2.27. Kalipso'nun Adası	96
2.2.28. Odysseus'un Geri Dönüşü	99
2.3. ÇOCUK EĞİTİMİ AÇISINDAN "MİTOLOJİ İLE EĞLENMEK" KİTABI... 110	
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	115
3.1. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	115
3.2. SONUÇ	115
3.3. TARTIŞMA.....	116
3.4. ÖNERİLER	117
KAYNAKÇA.....	118
EKLER.....	121

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

“MİTOLOJİ İLE EĞLENMEK” ADLI KİTABIN BİÇİM VE İÇERİK
YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

SELCAN DÖNMEZ

2024/ Sayfa: IX + 124

İnsanoğlunun evrenin oluşum sürecine yüklediği anlamla beraber ortaya çıkan mitler; erken dönemi anlatan, içinde birçok kültür unsurunu barındıran efsaneleşmiş kutsal öyküler olarak tanımlanabilir. Toplumdan topluma değişiklik gösteren kültür gibi mitler de içinde bulunduğu toplumun katkılarıyla yeni bir kimlik kazanır.

Mitler; içinde yaratılış söylenceleri, didaktik hikâyeler, kahramanlık anlatıları, tarihi olaylar gibi birçok unsuru barındırır. Bu olaylar çoğu zaman insanoğlunun hayal gücü ile zenginleştirilmiş; insanüstü özelliklere sahip tanrı, peri, dev, canavar ve daha birçok varlığın macerasından oluşmaktadır.

Çocuk edebiyatı ve mitoloji ilişkisine bakıldığında; anlatım zenginliği ile mitlerin çocukların hayal güçlerini besleyerek onların merak duygularını harekete geçiren birçok özelliği içinde barındırdığı görülür. Mitler, çocukları maceradan maceraya sürüklerken bir yandan da onların yaşadıkları sorunlara farklı çözüm yolları geliştirmelerine katkı sağlar. Bu açıdan çocuklar için tercih edilen kitaplarda mitoloji varlığının onların eğlendirici ve öğretici bir dünya ile tanışmalarına zemin hazırlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmada; Berta Garcia Sabates'in "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitabı biçim ve içerik yönünden incelenerek çocuk kitaplarında mitolojik unsurlara yer verilmesinin çocuklar için uygun olup olmadığını tespit etmek amaçlanmıştır. Ayrıca kitap çocuk eğitimi açısından değerlendirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma modellerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır.

Çalışma, bir giriş ve üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümünde çalışmanın kavramsal çerçevesinden bahsedilmiştir. Çocuk edebiyatı, çocuk edebiyatının

dünyada ve Türkiye'deki gelişim süreci hakkında bilgiler verilmiştir. Ardından çocuk edebiyatında çeviri, çocuk edebiyatı ve değer eğitimi, çocuk edebiyatı ve mitoloji konularına değinilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Bulgu ve yorumlar üç bölüm halinde ele alınmıştır. Birinci kısımda kitabın biçim özelliklerinden bahsedilmiştir. İkinci kısımda içerik özellikleri incelenmiş olup kitapta yer alan yirmi sekiz öykü; özet, kahramanlar, ileti, etkinlikler ve değerlendirme şeklinde analiz edilmiştir. Akabinde bazı öykülerin birbirinin devamı niteliğinde olduğu tespit edilmiştir. Bu öyküler kendi arasında gruplandırılarak tabloda gösterilmiş ve en çok tekrar eden mitolojik kahramana ulaşılmaya çalışılmıştır. Üçüncü kısımda kitap, çocuk eğitimi açısından değerlendirilmiştir. Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde ise sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Mit, Mitoloji, Çocuk edebiyatı, Berta Garcia Sabates

ABSTRACT**MASTER'S THESIS****EXAMINATION OF THE BOOK NAMED "HAVING FUN WITH
MYTHOLOGY" IN TERMS OF FORM AND CONTENT****SELCAN DÖNMEZ****2024/ Page: IX + 124**

Myths emerged with the meaning that human beings attach to the formation process of the universe; They can be defined as legendary sacred stories that tell about the early period and contain many cultural elements. Like culture, myths, which vary from society to society, gain a new identity with the contributions of the society in which they are located.

Myths; It contains many elements such as creation myths, didactic stories, heroic narratives and historical events. These events are often enriched by human imagination; It consists of the adventures of gods, fairies, giants, monsters and many other beings with superhuman features.

When looking at the relationship between children's literature and mythology; It is seen that myths, with their richness of expression, contain many features that nourish children's imagination and stimulate their sense of curiosity. While myths drag children from adventure to adventure, they also help them gain skills such as finding different solutions to the problems they experience and developing different perspectives. In this respect, it is thought that the presence of mythology in the books preferred for children will pave the way for them to meet an entertaining and instructive world.

In the study; Berta Garcia Sabates's book "Having Fun with Mythology" was examined in terms of form and content to determine whether it is appropriate for children to include mythological elements in children's books. Additionally, the book was evaluated in terms of child education. The document review method, one of the qualitative research models, was used in the research.

The study consists of an introduction and three main sections. In the first part, the conceptual framework of the study is mentioned. Information is given about children's literature and the development process of children's literature in the world and in Turkey. Then, translation in children's literature, children's literature and value education, children's literature and mythology were discussed. The second part of the study includes findings and comments. The findings and comments are discussed in three sections. In the first part, the format features of the book are mentioned. In the second part, the content features were examined and the twenty-eight stories in the book; It was analyzed in the form of summary, heroes, message, activities and evaluation. Subsequently, it was determined that some stories were a continuation of each other. These stories were grouped among themselves and shown in the table, and an attempt was made to reach the most recurring mythological hero. In the third part, the book was evaluated in terms of child education. In the third and last part of the study, results, discussions and suggestions are included.

Key Words: Myth, Mythology, Children's literature, Berta Garcia Sabates

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. “Cronos ve Zeus” adlı öykünün resmi	23
Şekil 2. “Olimpos Dağı” adlı öykünün resmi.....	23
Şekil 3. “Zeus’un Evliliği” adlı öykünün resmi	24
Şekil 4. “Tahta Kukla” adlı öykünün resmi	24
Şekil 5. “Athena’nın Doğumu” adlı öykünün resmi	25
Şekil 6. “Arakne’nin Cezası” adlı öykünün resmi	25
Şekil 7. “Güneş Tanrısı Apollo” adlı öykünün resmi	26
Şekil 8. “Phaeton’un İnatçılığı” adlı öykünün resmi	26
Şekil 9. “Artemis” adlı öykünün resmi	27
Şekil 10. “Althala ve Moiralar” adlı öykünün resmi	27
Şekil 11. “Melagros ve Atalanta” adlı öykünün resmi	28
Şekil 12. “Atalanta’nın Babası” adlı öykünün resmi	28
Şekil 13. “Hippomene” adlı öykünün resmi	29
Şekil 14. “Kral Midas” adlı öykünün resmi	29
Şekil 15. “Marsyas’ın Meydan Okuması” adlı öykünün resmi.....	30
Şekil 16. “En Güçlü Yunan Kahramanı Heracles” adlı öykünün resmi	30
Şekil 17. “Linus’un Ölümü” adlı öykünün resmi.....	31
Şekil 18. “On İki Hizmet” adlı öykünün resmi	31
Şekil 19. “Deianeira ve Sentor” adlı öykünün resmi	32
Şekil 20. “Bir Kahramanın Ölümü” adlı öykünün resmi	32
Şekil 21. “Afrodit ve Hephaistos” adlı öykünün resmi.....	33
Şekil 22. Büyülü Koltuk adlı öykünün resmi.....	33
Şekil 23. “Güzel Pandora” adlı öykünün resmi	34
Şekil 24. “Odysseus Truva’da” adlı öykünün resmi	34
Şekil 25. “Kiklopların Adası” adlı öykünün resmi	35
Şekil 26. “Aeolus’un Adası” adlı öykünün resmi	35
Şekil 27. “Kalipso’nun Adası” adlı öykünün resmi	36
Şekil 28. “Odysseus’un Geri Dönüşü” adlı öykünün resmi.....	36

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Öyküde Geçen Kahramanlar	103
Tablo 2. Beşinci ve Altıncı Öyküde Geçen Kahramanlar	104
Tablo 3. Yedi, Sekiz ve Dokuzuncu Öyküde Geçen Kahramanlar.....	104
Tablo 4. On, On Bir, On İki ve On Üçüncü Öyküde Geçen Kahramanlar.....	105
Tablo 5. On Dördüncü ve On Beşinci Öyküde Geçen Kahramanlar	106
Tablo 6. On altı, On yedi, On Sekiz, On dokuz ve Yirminci Öyküde Geçen Kahramanlar	107
Tablo 7. Yirmi Bir, Yirmi İki ve Yirmi Üçüncü Öyküde Geçen Kahramanlar	108
Tablo 8. Yirmi Dört, Yirmi Beş, Yirmi Altı, Yirmi Yedi ve Yirmi Sekizinci Öyküde Geçen Kahramanlar.....	109

ÖN SÖZ

Mitoloji, bünyesinde barındırdığı tarihi, fantastik ve destansı unsurlarla okurlara geniş bir yelpaze sunar. Varlık gösterdiği toplumun kültürü ile harmanlanarak milli bir kimliğe bürünür. Böylece her toplumun kendi bakış açısına göre oluşturduğu farklı mitolojiler ortaya çıkar. Mitoloji, içinde bulunduğu toplumda da birçok alana etki eder. Bunlar; sinema, edebiyat, güzel sanatlar, internet oyunları olarak çoğaltılabilir. Ayrıca mitolojinin günlük hayatımızda da çokça etkisine rastlamak mümkündür. Tüm bunlar kendi içinde ayrı bir çalışma konusunu gerektirmektedir.

Hayatımızın içine kadar girmiş olan mitolojinin etkileri edebiyata da yansımıştır. Türk edebiyatında; Tanzimat sonrası başlayan mitolojik unsurlara yönelim roman, şiir ve daha birçok edebi türde kendisini göstermiştir. Özellikle Nev-Yunanîlik akımı ile beraber eserlerde Yunan mitolojisini temele alma ön plana çıkmıştır. Çocuk edebiyatımızda ise mitolojiden faydalanma daha çok fantastik tür olarak kendisini göstermektedir. Ancak akademik literatürde çocuk edebiyatı ve mitoloji ekseninde doğrudan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışma; çocuk edebiyatında mitolojinin daha fazla yer alması gereken bir alan olduğu düşüncesinden yola çıkılarak hazırlanmıştır. Çalışmanın hem mitoloji ve çocuk edebiyatı ilişkisine olumlu bir bakış açısı kazandıracığı hem de çocuklar için hazırlanan mitoloji temelli kitapların seçimi noktasında birçok kişiye fikir vereceği düşünülmektedir.

Çalışmada, Berta Garcia Sabates'in "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitabı biçim ve içerik yönünden incelenmiştir. Çocuk kitaplarında mitolojik unsurlara yer verilmesinin çocuklar için uygun olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Mitoloji alanına olan ilgimi fark edip beni bu alana yönlendiren, çalışmanın her aşamasında benden bilgi birikimini ve desteğini esirgemeyen, çeşitli önerileri ile bana yol gösteren, yeni bilgiler edinmemi sağlayan çok kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bu süreçte benden manevi desteğini bir an olsun esirgemeyen sevgili eşime, hayallerimin peşinden koşmam için hiçbir zaman geç olmadığına dair beni sürekli cesaretlendiren biricik anneme ve bana bu yolculukta destek olan tüm arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

GİRİŞ

Bu bölümde çalışmanın ortaya çıkmasını sağlayan problem durumu, alt problemler, araştırmanın amacı ve önemi, araştırmanın yöntemi ve nesnesi başlıkları incelenmiştir.

I. PROBLEM DURUMU

İlk insanın varlığından beri insanoğlu hep varoluşu sorgular. Mitler, en basit tanımıyla insanoğlunun bu merak duygusu neticesinde varoluşa yüklediği anlam olarak yorumlanabilir. *“Evrenin kökenini, geçmişiyle birlikte insanoğlunun yeryüzündeki serüvenini tanımlamaya, anlamaya ve yorumlamaya çalışan mitler, “Her zaman bir ‘yaratılış’ın öyküsüdür: Bir şeyin nasıl yaratıldığını, nasıl var olmaya başladığını anlatır”* (Bulut ve Şimşek, 2022: 174). Buradan hareketle mitlerin en eski zamanları anlatan, olağanüstü unsurları bünyesinde barındıran anlatılar olduğu söylenebilir. Bu söylenceler genellikle evrenin ve insanın nasıl var olduğunu, doğanın işleyişini açıklar. Bunu açıklarken gerçeklik kaygısı taşımaz. Mitoloji ise mitleri ele alan onların doğuşunu ve anlamını araştıran bilim olarak tanımlanabilir. Her topluluğun kendine özgü bir kültürü olduğu gibi kendine ait bir mitolojisi de mevcuttur. Böylelikle Türk, Yunan, Mısır, Afrika, Hint, İskandinav, Çin mitolojisi... gibi birçok mitoloji ortaya çıkmıştır. Aslında tüm bu sayılan mitolojilerin ortak gayesi başta da bahsedildiği gibi yaradılışı anlamlandırma çabasıdır.

Mitolojiler de kendi içinde kültür gibi birbirlerinden etkilenmektedir. Bu açıdan bakıldığında özellikle Yunan mitolojisinin diğer mitolojilere bir nevi annelik yaptığını söylemek yanlış olmayacaktır. *“Yunan mitleri; medeniyetin beşiği olan Akdeniz kıyılarında ve Ege bölgesinde yaşayan insan topluluklarının sanatı, ahlâkı, dini, aile teşkilâtı ve siyasi hayatı üzerinde derin etkiler yapmıştır”* (Can, 2020: 18). Antik Yunan mitlerini, tanrılarını, kahramanlarını konu alan Yunan mitolojisi; Antik Yunan dinine, sanatına ve birçok alana ışık tutmakla beraber birçok toplumu da etkisi altına almıştır. Bu etkilenmenin yansımaları günümüzde sinema, edebiyat, güzel sanatlar ve daha birçok alanda açık bir şekilde görülmektedir. Bunun yanı sıra popüler kültürün etkisiyle ortaya çıkan ve günümüzde oldukça rağbet gören internet oyunlarında da Yunan mitolojisinin etkisi söz konusudur. Tüm bu alanlarda olduğu gibi çocuk edebiyatında da Yunan

mitolojisi etkisinin varlığından söz edilebilir. Bunlar içinde Narnia Günlükleri, Harry Potter, Percy Jackson gibi kitaplar sayılabilir. Özellikle bu eserlerin ilk önce kitap olarak çıkıp daha sonra popüler kültürün de etkisiyle sinema, internet oyunları gibi alanlarda ve hatta ticari amaçlarla üretilen birçok üründe reklam unsuru olarak kullanıldığı görülmektedir. Tüm bunlar mitolojinin hayatımızın içindeki etkilerini göstermektedir. Mitolojik unsurlardan faydalanarak oluşturulan bir diğer kitap da bu çalışmada ele alınacak olan Berta Garcia Sabates'in "Mitoloji ile Eğlenmek" kitabıdır.

Günümüz çocuk edebiyatı eserlerine baktığımızda; çocuk edebiyatı yazarlarının birçoğunun mitolojiden kaynağını alan fantastik türde başarılı eserler verdiği görülmektedir. Ancak akademik literatür araştırmasında çocuk edebiyatı ve mitoloji ilişkisi üzerine doğrudan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışma, çocuk edebiyatında mitolojik unsurların daha fazla yer alabileceği düşüncesinden yola çıkılarak hazırlanmıştır. Araştırmaya konu olan "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitap biçim ve içerik yönünden incelenerek çocuk kitaplarında mitolojik unsurlara yer verilmesinin çocuklar için uygun olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca Türkçeye çevrilmiş bir eser olan "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitabın çocuk eğitiminde yararlanılabilirliği araştırmanın bir diğer çıkış noktasını oluşturmaktadır.

II. ALT PROBLEMLER

1. "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitabın biçim ve içerik özellikleri nelerdir?
2. "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitap çocuk eğitimi sürecinde kullanılabilir mi?

III. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Tarihsel süreç içinde insanlar sürekli geçmişe anlam yüklemeye çalışmıştır. İnsanoğlu anlam vermediği her durumun arkasında bir yaratıcı aramıştır. Antik Yunan mitolojisinin de insanoğlunun bu anlam verme ve yaratıcı arama çabalarının neticesinde ortaya çıktığı düşünülebilir. Ancak Antik Yunan mitolojisinde karşımıza çıkan olağanüstü bir yaratıcı düşüncesi yerine insan formundaki canlılara insanüstü özellikler vererek yaratıcı vasfı yüklemek şeklindedir. Tanrı olarak düşünülen insanların yanı sıra; yarı insan yarı hayvan formunda varlıklar, insan olarak doğup diğer insanlardan daha üstün niteliklere sahip kahramanlar, devler, periler, canavarlar... vs. gibi birçok varlık Yunan

mitolojisinde yer almaktadır. Bu varlıkların aralarında geçen olaylar halk arasında ağızdan ağıza anlatılagelerek zamanla mitsel efsanelere dönüşmüştür. Dolayısıyla denilebilir ki mitsel anlatılar, içeriğinde kültürel ve sosyal birçok unsuru barındırır.

Çocuk edebiyatı açısından bakıldığında; içinde periler, devler, kahramanlar, mitolojik varlıklar gibi çocuklar için ilgi çekici birçok unsuru barındıran mitsel anlatıların adeta masal, efsane, destan, hikâye misali önemli bir tür olduğu düşünülmektedir. Bunun yanında çocuklar için oluşturulan metinlerde mitsel öykülere yer verirken çocuğa göreliğin ve çocuk gerçekliğinin göz önünde bulundurulmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir.

Araştırmada Berta Garcia Sabates'in "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı eseri biçim ve içerik özellikleri yönünden ele alınarak mitolojik unsurlarla oluşturulmuş bu kitabın hitap ettiği kitle olan çocuklara göre olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca kitabın çocuk eğitimi sürecindeki işlevselliği üzerinde durulmuştur.

Bu çalışmanın okuyucuların çocuk edebiyatı ve mitoloji ilişkisine daha dikkatli bakmasını sağlayacağı öngörülmektedir. Aynı zamanda çalışma, çocuklar için mitolojiden eğitici ve öğretici açıdan da faydalanılabileceği fikrinin oluşmasına olumlu katkıda bulunacaktır. Bunun yanında araştırma okuyuculara mitoloji temelli kitap seçimi konusunda fikir verecektir. Ayrıca yabancı bir yazar tarafından kaleme alınan ve içinde mitoloji temelli öyküye, etkinliğe ve daha birçok unsuru bünyesinde barındıran bu kitabın; ailelere, öğretmenlere ve alan uzmanlarına rehberlik edeceği düşünülmektedir.

IV. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE NESNESİ

Araştırma içinde kullanılması planlanan verilere kaynak taraması yöntemi ile ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra mitoloji, Antik Yunan mitolojisi ve çocuk edebiyatı ile ilgili çeşitli makale ve kitaplardan yararlanılmıştır. Ayrıca araştırma konusu ile ilgili tezlere ulaşabilmek için Ulusal Tez Merkezi'nden istifade edilmiştir.

"Mitoloji ile Eğlenmek" adlı eserin bilimsel olarak incelenmesinde nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. *Nitel araştırmayı, "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma" olarak tanımlamak mümkündür.* (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 39). Çalışmada nitel

araştırma desenlerinden ise doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. “*Araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanması doküman incelemesi denilmektedir*” (Karataş, 2015: 72).

“Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitabın biçim ve içerik yönünden ele alındığı bu çalışmada; öncelikle kitabın biçim özellikleri incelenmiştir. Kitapta yer alan resimlerin öykülerle olan uyumu ve çocukların gelişimsel özellikleri açısından uygun olup olmadığı tespit edilmiştir. İçerik özelliklerinde ise kitabın içindeki öyküler kendi içinde özet, kahramanlar, ileti, etkinlik ve değerlendirme şeklinde analiz edilmiştir. Bazı öykülerin birbirinin devamı niteliğinde olduğu görülmüştür. Bu öyküler kendi arasında gruplandırılarak tabloda gösterilmiş ve en çok tekrar eden kahramana ulaşılmaya çalışılmıştır. Ardından kitabın çocuk eğitiminde kullanılabilirliği değerlendirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde; çocuk edebiyatı, dünyada çocuk edebiyatının gelişim süreci, Türkiye’de çocuk edebiyatının gelişim süreci, çocuk edebiyatında çeviri, çocuk edebiyatı ve eğitim, çocuk edebiyatı ve değer eğitimi, çocuk edebiyatı ve mitoloji başlıkları incelenmiştir.

1.1. ÇOCUK EDEBİYATI

Çocuk edebiyatından bahsetmeden önce çocuk ve edebiyat kavramından bahsetmek daha doğru olacaktır. Çocuk henüz ergen yaşa erişmemiş insan yavrusudur. Bazı toplumlar; çocuğu 0-16, bazı toplumlar ise 0-14 yaş aralığındaki bireyler olarak tanımlamaktadır. Genel bir tanımlama yapılacak olursa “*Çocuk, iki yaşından ergenlik çağına kadar büyüme dönemi içinde bulunan insan yavrusu; henüz ergenlik dönemine erişmemiş kız ve erkek olarak tanımlanmaktadır.*” (Yalçın ve Aytaş, 2017: 13). Buradan hareketle çocuğun kendine özgü dünyası olan; kendine ait duygu, düşünce ve bakış açısına sahip bir canlı olduğu söylenebilir. Böylece yetişkinlerden farklı bir edebiyatın var olması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Edebiyat; ana malzemesi dil olan, estetik kaygı ile oluşturulan, insanda okuma isteği uyandıran ifade sanatıdır. Her edebi eserde insanlar sözcüklerle oluşturulmuş bu benzersiz dünyaya adım atar. Daha genel bir tanımla “*Edebiyat; malzemesi dile dayanan, insanların duygu, düşünce ve hayallerini dile getiren, edebi ve estetik değeri olan, bağlılık ve çirkinliği kabul etmeyen sözlü ve yazılı verimlerin tamamıdır.*” (Yalçın ve Aytaş, 2017: 19).

Çocuk edebiyatı ise okuru bambaşka bir dünyaya taşımaktadır. Çocuk; fiziksel, psikolojik ve gelişimsel açıdan yetişkinden farklıdır. Ayrıca çocuk bulunduğu kültürün bir parçasıdır. Çocuğun kendi dünyası ve hayal evreni mevcuttur. Bir yetişkin nasıl okuduğu bir eserden estetik zevk almak istiyorsa çocuk da bunu beklemektedir. “*Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk döneminde başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeyine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştirilen,*

beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır.” (Sever, 2021: 19). Çocuklar yetişkinlerin minyatürü değildir. Bu yüzden onların dilsel, bilişsel ve duyuşsal gelişimlerini destekleyici; çocuksu anlatım ve yapaylıktan uzak, okuma sevgisi aşılacak eserlerle tanıştırmaları gerekir. Çocukların doğru eserlerle karşı karşıya getirilmesi noktasında aileye, öğretmenlere ve yazarlara farklı görevler düşmektedir. Salt bilgi ve dikte ile doldurulmuş bir eser çocuğu kitap okumaktan soğutacağı gibi kitap okuma alışkanlığı edinmesini de olumsuz etkileyecektir. *“Öğrencilerin hayatında oyundan sonra en fazla yer alan etkinlik, okumadır. Bu etkinliğin yaralı ve verimli olması öğrencilerde sağlam bir okuma zevkinin uyandırılmasına bağlıdır.”* (Oğuzkan, 2022: 15). Çocuklar için hazırlanmış eserlerin temel amacı gelecekte iyi bir okuyucu olmalarına katkı sağlamaktır. Karşı karşıya kaldıkları her nitelikli eser onları bu amaca bir adım daha yaklaştıracaktır. Bu noktada çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliği kavramlarının önemi ortaya çıkmaktadır.

Yetişkinler için yazılan her eser çocuklar için de uygundur düşüncesi doğru değildir. Çocukların da kendi dünyaları vardır. Onların kendi dünyalarına hitap eden, onlara estetik bakış açısı kazandıran eserlere ihtiyacı vardır. Aynı zamanda bu eserlerin çocuğu temele alan; çocuklar nelerden hoşlanır, nelere heyecanlanır, çocuklar bir eserden ne bekler? sorularını cevaplandırabilen eserler olması gerektiği düşünülmektedir. *“Çocuk edebiyatının başat özelliği ise kaynağı da sınırı da çocuk ve çocukluk olan, çocuğu ve çocukluğu anlayan, çocuk bakışı, ‘çocuğa görelilik ilkesi ve ‘çocuk gerçekliğine uygun yazılmış bir edebiyat olmasıdır.”* (Şirin, 2022: 25).

Çocuk, edebiyat ve çocuk edebiyatı kavramlarından sonra çocuk edebiyatının dünyada ve Türkiye’deki gelişim sürecine değinilecektir.

1.1.1. Dünyada Çocuk Edebiyatının Gelişim Süreci

Tarihi süreç içinde çocuk edebiyatı önce yetişkinlerle aynı edebiyat alanı içinde değerlendirilmiş ayrı bir edebiyat alanı olarak düşünülmemiştir. Zamanla kültürel gelişimle beraber çocuklara ve çocuk edebiyatına bakış açısı da değişmiştir. Dünyadaki çocuk edebiyatının gelişim sürecine bakıldığında; çocuk edebiyatının varlığı ile ilgili genel kabul yazılı kültüre geçilmeden önce sözlü kültür ürünleriyle başladığı, sonrasında ise yazılı kültüre adım atılmasıyla beraber devam ettiği görülmektedir. *“Yazılı edebiyatın gelişerek*

çocuk edebiyatında kullanılır duruma gelmesine kadar geçen süreçte, sözlü edebiyat eserleri etkin olarak varlığını sürdürmüştür.” (Yalçın ve Aytaş, 2017: 29). Orta çağda ise kilisenin de etkisiyle çocuklar için hazırlanan eserler genelde dini içerikli ve eğitim-öğretim amacı güden eserler olarak oluşturulmuştur. Bu amaç, 17. yüzyılda Hümanizm düşünce akımının yaygınlaşmasıyla beraber değişmeye başlar. *“Belirgin bir şekilde çocuk edebiyatı alanı 18. Yüzyıldan sonra ortaya çıktığı söylenebilir. Bunun nedeni yaşanan toplumsal ve siyasal değişimlerin çocuk kavramına bakışı değiştirmesinden kaynaklanmaktadır.”* (Koyuncuoğlu, 2021: 1-16). Çocuk edebiyatı eserlerinin basılması ve dağıtımının tam anlamıyla matbaanın icadıyla beraber gerçekleşmiştir. *“O döneme kadar Orta çağın katı öğretilerinin de etkisiyle çocukların sadece dini kitaplar okumasına izin verilirdi. Bu dönemden sonra yetişkinlere yönelik kitapların okunmaya başlanmasıyla hızlanan süreç, matbaanın da yaygınlaşmasıyla çocuk edebiyatının doğuşuna zemin hazırlamıştır.”* (Şimşek, 2020: 43-44). Ülkelere göre çocuk edebiyatının tarihi gelişim süreci ise özetle şu şekildedir:

İngiliz çocuk edebiyatı, önce çocuklara yönelik edebi eserler oluşturma fikrini doğru bulmamıştır. Ancak daha sonra bu düşünce değişmiştir. *“Avrupa’da chapbooks adıyla anılan ilk çocuk kitapları İngiltere’de 17. yüzyılda ortaya çıkar ve 18. Yüzyılda ülke çapında yaygınlaşır. Bu dönemde çocukla ilgili yeni görüşler ortaya atan John Locke ve Rousseau’nun da etkisiyle çocuklara yönelik kitapların niteliğinde değişmeler olduğu görülür. Bu düşünürlerin etkisiyle çocuklara yönelik eserlerde artık çocuklara pratik bilgi kazandırma kaygısı göze çarpar.* (Şimşek, 2020: 44). Dönemin devamında İngiliz çocuk edebiyatında dönemin önemli ismi olarak kabul gören John Newbery’nin kaleme aldığı “Güzel Miss Polly ve Küçük Usta Tommy’nin Maceraları” adlı eserler çocuk edebiyatı açısından önemlidir. Bunların yanında Daniel Defoe’nun “Robinson Crusoe” Jonathan Swift’in “Gülüverin Gezileri” adlı eserleri de önemli eserler arasındadır.

Yalçın ve Aytaş’a göre (2017) Amerika Birleşik Devletleri’nde çocuk edebiyatının gelişim süreci Avrupa’dan farklı olarak pragmatist ve rekabetçi bir anlayışla gelişim göstermiştir. Buna örnek olarak Walt Disney’in çocuklar için oluşturduğu kahramanların maceraları verilebilir. 19. yüzyıla gelindiğinde Amerika’da yayımlanan ilk çocuk edebiyatı kitabı olarak “Cinderella” ve “Kırmızı Başlıklı Kız” adlı Avrupa’da anonim halk masalı olarak anlatılagelen eserlerin İngilizceye çevirisi kabul edilmektedir. Yine bu yüzyılda Lewis Carroll’un “Alice Harikalar Diyarında” Mark Twain’in “Tom

Sawyer” Louisa May Alcott’un “Küçük Kadınlar” adlı eserleri Amerikan edebiyatı için önemli eserler arasında sayılmaktadır. Ayrıca bu çağ “Viktoria Çağı” olarak isimlendirilmektedir. 20. yüzyıla gelindiğinde çocuk edebiyatıyla ilgili birçok şirketin de varlığından söz etmek mümkündür. Bunlardan en ünlüsü ise “Walt Disney” isimli şirkettir.

Fransa’da çocuk edebiyatı başlarda gelişmemiş olup daha sonra kilise öğretileri ve dini bilgilerin öğretilmesi yönünde gelişim göstermiştir. Fransız aydınlanma çağının başlangıcı olarak da nitelendirilen 14. Louise dönemi çocuk edebiyatı için dönüm noktası olmuştur. *“Bu sıralarda Fransa’da Charles Perrault, çocuk kitaplarının babası olarak anılmaktaydı. Halk ağzında dolaşan masalları toplayıp kısaltarak çocuklar için 1697 yılında basmıştır. Bunların içinde ‘Kül Kedisi, Parmak Çocuk, Mavi Sakal, Kırmızı Başlıklı Kız, Çizmeli Kedi, Uyuyan Güzel’ gibi eserler vardır.”* (Demirel ve diğerleri, 2011: 65). Fransız çocuk edebiyatı denilince akla gelen bir diğer önemli eser ise “La Fontaine’nin Fablları”dır.

Yalçın ve Aytaş (2017) Alman ve İskandinav edebiyatının gelişim seyrini şu şekilde izah ederler: Alman çocuk edebiyatının temelini oluşturan isimlerden biri Johann Bernhard Basedow’dur. Basedow’dan sonra Joachim Heinrich Campe ise “Robenson Crouse” adlı eseri Almancaya çevirip uyarlamıştır. Alman çocuk edebiyatı denildiğinde sayılması gereken bir diğer isim ise Grimm Kardeşler ve Grimm Masallarıdır. Bu masalların içinde “Altın Kaz, Hansel ve Gretel, Beyaz Kar” gibi günümüzde de çocuklar tarafından oldukça sevilen masallar mevcuttur. İskandinav çocuk edebiyatı ise halk masalları ile ön plana çıkmaktadır. Özellikle Hans Cristian Andersen “Andersen Masalları” olarak bu halk masallarını derlemiştir. Norveç’te Norveç masallarını Jorgen Moe derlemiştir. İsveç’te en ünlü çocuk edebiyatı eseri Johann David Wyss’in “Robenson Ailesi” adlı eseridir.

1.1.2. Türkiye’de Çocuk Edebiyatının Gelişim Süreci

Türkiye’deki çocuk edebiyatının gelişim süreci dünyadaki çocuk edebiyatı gelişim sürecinden etkilenmiştir. Çocuk edebiyatının gelişim serüveni diğer toplumlarda olduğu gibi bizde de önce ninni, masal, tekerleme şeklinde sözlü halk edebiyatı ürünleriyle başlamıştır. Bunlar “masal, bilmece, karagöz oyunları, tekerleme, Nasreddin

Hoca fıkraları” olarak sayılabilir. Türkiye’de çocuk edebiyatı serüveninin ne zaman başladığına dair genel kabul Tanzimat Dönemidir. Bu döneme kadar çocuklara yönelik eserler didaktik anlatım tarzını ile oluşturulmuş, genelde öğüt verici bir üslup içermektedir. Bu tarzda oluşturulmuş eserlere Sümbülzade Vehbi’nin “Lütfiyye” ve Nabi’nin “Hayriye” adlı eserleri örnek verilebilir. Ayrıca bu eserler çocuklar temele alınarak yazılmış olsa da yetişkin edebiyatı içinde ele alınmışlardır.

Tanzimatla beraber çocuk edebiyatı daha eser ağırlıklı bir döneme girmiştir. *“Çocuklara yönelik ilk edebi metinler, gerek yabancı dil öğrenerek farklı ülkelerdeki yayınları takip eden aydınların gerekse eğitim için çeşitli Avrupa ülkelerine gönderilenlerin ülkeye dönmesiyle tercüme ağırlıklı bir dönemdedir.”* (Şimşek, 2020: 52). Yusuf Kâmil Paşa’nın Fenelon’dan “Telemak” adlı romanı çevirmesi buna örnek verilebilir. Ayrıca süreç içerisinde; Ziya Paşa, J.J. Rousseau’nun “Emile” adlı eserini, Vakanüvis Lütfü, Daniel Defoe’nun “Robinson Crusoe” adlı eserini, Mahmut Nedim, Jonathan Swift’in “Güliver’in Seyehatleri” adlı eserini, Mehmet Emin, Jules Verne’nin “Dünyanın Merkezine Yolculuk ve Balonla Beş Hafta” adlı eserlerini çevirir.

Bu dönemde Kayserili Dr. Rüştü’nün “Nuhbet’ül Eftal” isimli alfabe kitabının sonuna çocuklar için öykü ve kısa hayvan hikâyeleri eklemesi; çocuklar için bilmece ve roman bölümlerini bünyesinde barındıran “Mümeyyiz” dergisinin yayımlanması çocuk edebiyatı için önemli atılımlar olarak değerlendirilebilir. Yine bu dönemde *“Ahmet Mithat’ın Hâce’i Evvel ve Kıssadan Hisse adlı eserleri ilk çocuk kitapları arasında sayılır.”* (Yalçın ve Aytaş, 2017: 39).

Tanzimattan sonraki süreçte çocukların daha çok temele alındığı eserlerin verilmeye başlandığı söylenebilir. *“19. yüzyılın sonları ve 20. Yüzyılın başlarında özellikle Ahmet Rasim, Ahmet Mithat, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Tevfik Fikret, Ali Ekrem Bolayır, İbrahim Alaattin Gövsa, Ali Ulvi Elöve ve Aka Gündüz’ü çocuk edebiyatı yazarlarımız arasında sayabiliriz.”* (Yalçın ve Aytaş, 2017: 40).

Milli Edebiyat Dönemine gelindiğinde, dönemin koşulları çocuk edebiyatına da etki etmiştir. Dönemde kaleme alınan çocuk edebiyatı eserleri milli bilinci uyandırmak amacıyla yazılmıştır.

Cumhuriyet’in ilanı ve harf inkılabı ile beraber çocuk edebiyatı farklı bir süreç içerisine girer. Bu dönemde çocukların ön planda tutulduğu ve onların toplumda önemli

bir konumda düşünüldüğü eserler ortaya konmuştur. Dönemin çocuk edebiyatı yazarlarına bakıldığında; *“Reşat Nuri Güntekin, Mahmut Yesari, Peyami Safa, Abdullah Ziya Kozanoğlu, Rakım Çalapala, Kemalettin Tuğcu gibi yazarlar Cumhuriyet Dönemi çocuk edebiyatı yazarlarımız arasında önde gelen isimlerdir.”* (Yalçın ve Aytaş, 2017: 40).

1940’lı yıllara gelindiğinde çocuklara yönelik oluşturulan eserlerin yeterli miktarda olmadığı söylenebilir.

1950’li yıllardan itibaren çocuklar temel alınarak oluşturulan eserler, toplumsal içerikli öykü ve romanlardan oluşmaya başlamıştır. Bu eserler içerisinde şunlar sayılabilir:

“Eflatun Cem Güney’in ‘Açıl Sofram Açıl ve Dede Korkut Masalları’ adlı eserleri, Vala Nurettin ve Nihal Karamağaralı’nın ‘Korkusuz Murat’ adlı eseri, Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın ‘Çocuk ve Allah, Açıl Sofram Açıl, Balina ile Mandalina, Okumayı Seven Ayı, Yaramaz Sözcükler’ adlı eserleri, Aziz Nesin’in ‘Şimdiki Çocuklar Harika, Üç Karagöz Oyunu, Pıtlatan Bal’ adlı eserleri, Cahit Uçuk’un ‘Kırmızı Mantarlar, Üç Masal, Türk Çocuğuna Masallar, Ateş Gözlü Dev, Kurnaz Tilki’ adlı eserleri, Mümtaz Zeki’nin ‘Çocuklarımıza Resimli Şiirler, Çitlembik Kız, Çocuklara Kahramanlık Öyküleri’ (Yalçın ve Aytaş, 2017: 41).

1960’lara gelindiğinde çocuklara yönelik nitelikli eserler ortaya koyulmakla beraber tam anlamıyla uygun pedagojik düzeyin yakalandığı söylenemez. Dönemin devamında Can Göknil tarafından kaleme alınan “Kirpi Masalı” adlı kitabın pedagojik düzeyi ise diğer eserlere nazaran çocuklara daha uygundur.

1970’li yıllarda Sezgin Burak’ın çizgi roman olarak kaleme aldığı, daha sonra filmleri de yapılan “Tarkan” isimli eseri ve okul kitapları arasında sayılan, çocukların eğitim ve okuma düzeylerini geliştirme amacıyla yazılmış olan “Cin Ali” serisi önemlidir.

1970’li yılların ardından *“1980 yılında yaşanan siyasi gelişmeler çocuk edebiyatının ülkemize gelişmesini sekteye uğratmıştır.”* (Koyuncuoğlu, 2021: 1-16). Dönemin getirmiş olduğu siyasi ve sosyal değişim çocuklar için kaleme alınan eserlere de yansımıştır.

1990’lı yıllarda çocuk edebiyatı artık bir disiplin olarak kabul görmeye başlamıştır. Dönemin yazarları artık çocuğu nesne değil özne olarak ele almaktadır.

“Bu yıllarda açılan “Çocuk Vakfı (1990), Çocuk Yayıncıları Derneği (1994), Çocuk ve İlkgençlik Kültürü ve Edebiyatı Araştırmacıları Derneği (1999), Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (1994), Gülten Dayıoğlu Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Vakfı gibi sivil toplum örgütlerinin çocuk edebiyatı alanında önemli etkinlikler ve ürünler ortaya koymuş olmaları, çocuk edebiyatının gelişimine hizmet etmiştir.” (Yalçın ve Aytaş, 2017: 44).

Halen içerisinde bulunduğumuz 21. yüzyıla gelindiğinde ise çocuk edebiyatı alanında daha nitelikli, çocuğa göreliğin temele alındığı eserlerin yayınlandığı görülmektedir. Günümüzde çocuk edebiyatı ayrı bir alan olmakla beraber; birçok yetkin yazar, çocuk gerçekliğini temele alarak başarılı eserler vermektedir. Bu yazarlarımızdan bazıları şu şekildedir:

“ Adnan Özyalçın, Ahmet Efe, Aydoğan Yavaşlı, Aygören Dirim, Ayla Çınaroğlu, Ayla Kutlu, Aysel Gürmen, Ayşe Kilimci, Aytül Akal, Behiç Ak, Bestami Yazgan, Birsen Ekim Özen, Canan Tan, Erdal Çakıcıoğlu, Fatih Erdoğan, Gülsüm Cengiz, Gülten Dayıoğlu, Hasan Kallımcı, Hasan Latif Sarıyüce, Hidayet Karakuş, Hüseyin Yurttaş, Koray Avcı Çokman, Mavisel Yener, Mehmet Atilla, Mehmet Güler, Melike Günyüz, Mehmet Bilir Çimen, Mevlana İdris Zengin, Mevlüt Kaplan, Miyase Sertbarut, Mustafa Ruhi Şirin, Muzaffer İzgü, Mümtaz Zeki Taşkın, Nuran Turan, Nurdan Damla, Nur İçözü, Sevim Ak, Süleyman Bulut, Ülker Köksal, Ünver Oral, Üzeyir Gündüz, Yalvaç Ural, Yavuz Bahadıroğlu, Yusuf Dursun, Yücel Feyzioğlu, Zehra Ünüvar” (Ungan ve Demir, 2016: 40-65).

İçerisinde bulunduğumuz yüzyılda çocuk dergilerine bakıldığında; nicelik ve nitelik açısından başarılı, çocukların dünyasına hitap eden eğitici-öğretici özelliklere sahip dergiler çocuk edebiyatı içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bu dergilere “TRT Çocuk, Minikago, Araştırmacı Çocuk, Bilge Çocuk, Bilim Çocuk, Mavi Kırlangıç, Çocuk ve Bilim, Lokum Çocuk, Çeto, Sevgi Bir Kuş” gibi dergiler örnek verilebilir.

Bunun dışında günümüzde popüler kültürün de etkisiyle içerik açısından yeterli olmayan fakat çocuklar açısından tercih edilebilecek görünüşe sahip eserler de yayımlanmaktadır. Bu nedenle çocukların doğru eser seçimine destek olma noktasında başta aileler olmak üzere eğitmenlere, yazarlara ve yayınevlerine farklı sorumluluklar düşmektedir.

1.1.3. Çocuk Edebiyatında Çeviri

Dünya üzerinde konuşulan birçok dil vardır. Edebiyatın malzemesi ise dile dayanır. Konuşulan her dil kendine özgü bir kültüre ve edebiyata sahiptir. Değişik diller,

yaşayışlar farklı kültürleri meydana getirir. Dolayısıyla her edebî eser bize ait olduğu toplumun yaşayışı, dil zenginliği ve kültürel yapısı hakkında bilgi verir. “Çeviri, bir dilden diğer bir dile aktarma işidir. Kaynak dildeki bir metnin hedef dile dilbilgisel, anlamsal ve biçimsel aktarımı çeviri eylemi olarak nitelendirilmektedir.” (Çelik, 2018: 29). Başka topluma ait eserlerden yapılan çeviriler, edebiyatımıza zenginlik kazandırmakta; kimi zaman da yeni eserlerin ortaya konulmasına temel olabilmektedir. Çeviri eserler sayesinde okur, kendisi için yeni ve farklı bir yaşantıyı deneyimlemiş olur. Bu şekilde birey, daha geniş bir bakış açısına sahip olma imkânına erişir. Araştırmaya konu olan “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitap da çeviri bir eserdir.

Çeviri eserlerin edebiyatımızda önemli bir yer tutmasının yanı sıra; bu eserleri ana dilinden çevirirken de belli bir özen gösterilmesi oldukça önemlidir. Okuru nitelikli çeviri eserlerle karşı karşıya getirme noktasında çevirmenlere ve yayınevlerine farklı sorumluluklar düşmektedir. Okuma deneyimleriyle dünyası şekillenen çocuğun hedef kitle seçildiği eserlerde ise çevri yapılırken daha özenli davranılması gerektiği su götürmez bir gerçektir.

Ülkemizde sözlü kültür unsurlarıyla atılan çocuk edebiyatı temellerinin varlık sürecine çeviri eserlerle devam ettiği söylenebilir. “Edebiyat geleneğimizde başlangıçta Batı’da olduğu gibi çocuk edebiyatı yetişkinlerle ortak sözlü edebiyata (masallara ve destanlara) dayandığı ve ayrı bir çocuk edebiyatından söz edilemeyeceği için bu boşluğu doldurmakta çeviri çocuk edebiyatından yararlanılmıştır.” (Neydim, 2022: 35). Dünyadaki çocuk edebiyatı eserlerinin Türkçeye çevrilmeye başlanmasıyla beraber, Türk çocuk edebiyatı farklı bir ivme kazanmıştır.

Çocuk edebiyatımızdaki ilk çeviri eserler Tanzimatla beraber verilmeye başlamış, Milli Edebiyat Döneminde milli değerler ön planda tutularak devam etmiş ve Cumhuriyet Dönemiyle beraber artarak varlığını sürdürmüştür. Çocuk edebiyatında tarihi süreç içinde en çok çevrilen eserlerden bazıları şu şekilde sayılabilir:

“Andersen (Masallar); Frances Burnet (Küçük Prenses); Carlo Collodi (Pinokyo); Daniel Defoe (Robinson Cruseau); Charles Dickens; Jonathan Swift (Guliver); Mark Twain (Tom Sawyer); Jules Verne; La Fontaine; Samet Behrengi; Enİd Blyton; Cervantes (DonKışot); Alexandre Dumas (Monte Cristo Kontu); Rene Goscinny (Pıtırıkızısı); Eleanor Porter (pollyanna); Frances Burnet; Lewis Carrol; Grimm Kardeşler; Viktor Hugo; Sempe ve Goscinny; Johanna Spyri; R. Luise Stevenson; Florens Stratton;

Jonathan Swift; Rudyard Kipling Hector Malot; Ferenc Molnar; R. A. Montgomery; Edward Packard; Charles Perrault .” (Neydim, 2020:862).

Çocuklar tarafından ilgi ile karşılanan bu eserlerin çevirisi, günümüzde de farklı çevirmenler tarafından yapılmaya devam etmektedir.

1.1.4. Çocuk Edebiyatı ve Eğitim

Eğitim ve edebiyat ilişkisine bakıldığında her ikisinin de ortak noktasının insan olduğu görülür. Bu açıdan eğitim ve edebiyatın birbirinden bağımsız birer disiplin olmadıkları aslında birbirlerini destekleyici bir güce sahip oldukları söylenebilir. Buradan hareketle eğitim ve edebiyatın genel bir tanımı yapılacak olursa; *“Eğitim, en genel anlamda bir davranış değişikliği olarak düşünülebilir.”* (Dönmezer, 2000: 3). Bu davranış değişikliği kasıtlı olarak gerçekleştirilebileceği gibi kasıtsız yani insanın kendi deneyimlerle de ortaya çıkabilir. Edebiyat ise; *“düşünce, duygu ve hayallerin söz veya yazı halinde, güzel ve etkili bir biçimde anlatılmasıdır.”* (Akın, 2019: 3). Edebiyat bize özünde insanı ele alan, sanatçı duyarlığı ile kurgulanmış yaşantılar sunar. İnsan deneyimlerinden beslenen ve özüne insanı alan edebiyat ile insanı eğitmeyi hedef alan eğitimin birbiriyle bağlantısı yadsınamaz bir gerçektir. Kimi zaman edebiyat eğitime araç olurken kimi zaman da eğitim edebiyatın aracı haline gelir. Okur; bir edebi eseri okurken yazar tarafından önüne serilmiş dünyadaki yaşayış biçimini, kültürel öğeleri, dilin kullanım şekillerini ve en önemlisi de eserde oluşturulan karakterlerin yaşam biçimlerini öğrenir. Okunan her eser okuyucuya yeni bir öğrenim alanı sunar. Okuyucu, oluşturulan bu dünyadaki karakterlerle özdeşim kurarak kendini sorgulama ve yeni bir davranış geliştirme sürecine girer. Her kurgusal dünya bir açıdan okur için yeni bir öğrenme alanıdır.

Edebiyat ve eğitim ilişkisine çocuk edebiyatı açısından yaklaşılacak olursa çocuklar okudukları her eserde yeni bir öğrenme alanına adım atarlar. Bunun yanında henüz hiç bilmedikleri bir bilgiyi buradan öğrenebilirler. Yaşadıkları toplumun kültürel unsurlarına, başka toplumdaki kültürel değerlere, farklı düşünce yapılarına ve inanışlara erişme şansını yakalayabilirler. Okudukları eserlerde bambaşka maceralara atılan çocuklar açısından içinde farklı ve yeni bilgilerin olduğu eserler daha ilgi çekici olacaktır. Bunların yanı sıra okulda öğrenmiş olduğu bilgileri tekrar etme olanağı sunan kitaplar çocukların eğitim sürecinde destekleyici bir rol üstlenecektir. Ayrıca çocuklar, okudukları

kitaplarda kahramanlarla özdeşim kurma eğilimindedir. Bu açıdan yazar tarafından çizilen kurmaca dünyada; çocuk gerçekliği ve çocuğa göreliği temel almış, estetik kaygı ve özenle oluşturulmuş, çocuğun eğitimsel sürecine katkı sağlayacak kahramanlar önem arz etmektedir.

1.1.5. Çocuk Edebiyatı ve Değer Eğitimi

Değer üzerine farklı alanlarda birçok tanım yapılmıştır. TDK çevrimiçi sözlükte yer alan değer tanımlamalarının bazıları ise şu şekildedir:

“Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık; fəhamet, kadir, kıymet,

Bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı; kıymet, paha,

Üstün nitelik, meziyet; kıymet,

Üstün, yararlı nitelikleri olan kimse,

Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü,

Uğrunda belli bir bedel ödenecek veya belli bir zahmet göze alınacak nicelik veya nitelikte olan,

Kişinin isteyen, gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey” (TDK, 2023).

Bu tanımlardan da hareketle değer, bir toplumun temelini oluşturan maddi ve manevi unsurlar olarak tanımlanabilir. Toplum yaşamını devam ettirebilmek adına sahip olduğu değerleri nesilden nesile aktarır. Böylece değerler, zaman içerisinde değişiklik gösterse de kuşaktan kuşağa aktarılarak ölümsüzleşir.

Birçok araştırmacı değerler üzerine çalışmalar yaparak bu bağlamda çeşitli tasniflemeler ortaya koymuştur. Bu araştırmacılar içerisinde “Spranger, Rokeach ve Schwatz” sayılabilir. Bunun yanında değer sınıflandırması yapan diğer araştırmacılara “Nelson, Akbaş, Güngör, Refshauge, Ülken” örnek verilebilir.

Türkçe öğretimi noktasında da değerler önemli bir yer tutmaktadır. Nitekim MEB’in Türkçe Öğretim Programında değerlerimiz; *“Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.”* (MEB, 2019: 4) şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca MEB tarafından Öğretim Programında belirlenen kök değerler; *“adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk,*

vatanseverlik, yardımseverlik” (MEB, 2019: 4) olarak sıralanmıştır. Belirlenen kök değerlerin temel amacı geçmişten günümüze zaten var olan değerlerimizi biraz daha ön plana çıkarmak olarak yorumlanabilir. Ayrıca sadece akademik bilgi ile dolu bir birey yetiştirmenin yanında hem yeterli akademik bilgi düzeyine sahip hem de ahlaklı ve değerlerimizi içselleştirebilmiş bireyler yetiştirebilmek amaçlanmaktadır. Türkçe dersinin öğretim unsurlarına bakıldığında masal, destan, şiir, anı, biyografi, roman, hikâye, efsane... gibi birçok tür karşımıza çıkmaktadır. Bu türler var olduğu toplumun kültürel unsurlarını dolayısıyla değerlerini de bünyesinde barındırır. Bu açıdan bakıldığında değer eğitimi noktasında Türkçe dersinin önemli bir konumda olduğu söylenebilir.

Tüm bunlardan yola çıkıldığında değerlerin; topluma iyiyi, kötüyü, yapılması gereken veya yapılmaması gerekenleri gösterme noktasında yol gösterici olduğu söylenebilir. Malzemesi dil ve ana unsuru insan olan edebiyat ise değer eğitimi noktasında önemli bir yol gösterici görevi üstlenmektedir.

“Değerler eğitimi, pek çok şekilde yapılmakla birlikte en fazla değer/değerler barındıran metinlerin okutulması, buradaki mesaj üzerine konuşulması, değerlerin altının çizilmesi, çeşitli etkinliklerle pekiştirilmeye çalışılması şeklinde olmaktadır. Değerler eğitiminde sırf bir değeri tanıtmak, öğretmek, benimsetmek maksadıyla yazılan metinler kullanılıyorsa bu kolayca kaçmak olur ve böyle yüzeysel metinler okuyucuda inandırıcılık duygusunu zedeleyip değerlere bakışını da yüzeysel bir boyuta indirgeyebilir. Metinler vasıtasıyla değerler eğitimi yapılacaksa bu edebî eserlerle yapılmalı, edebî eserlerden hem estetik zevk olarak hem de olumlu mesajı, ihtiva ettiği değer/değerler açılarından yararlanılmalıdır.” (Şimşek, 2020: 9-19).

Özellikle çocuklar için seçilmiş, içinde ait olduğu toplumun değerlerini barındıran nitelikli eserler çocuklara yol gösterici olma noktasında önemli bir rol üstlenmektedir. Günümüz çocuk edebiyatına bakıldığında; değer eğitimine önem veren ve değer açısından zengin eserler ortaya koyan başarılı yazarlarımız mevcuttur. Bu yazarlara “Almila Aydın, Behiç Ak, Aytül Akal” örnek verilebilir.

1.1.6. Çocuk Edebiyatı ve Mitoloji

Mitoloji insanların antik dünyadaki yaşamı anlamlandırma gayesi ile ortaya çıkmıştır. Geçmiş zamanda var olan yaşantıya duyulan merak, önce evrenin nasıl oluştuğu sorusuyla kendini göstermeye başlamış; daha sonra ise evrenin işleyişinde bir tanrısal güç

aramaya dönüşmüştür. En eski dönemde insanlar, evreni anlamlandırmaya çalışırken evreni oluşturan tanrısal varlıkları hayal etmiş ve onları insan şeklinde tasvir etmişlerdir. Bu tanrısal varlıklar, görünüş itibarıyla insanlardan farklı olmamakla beraber tanrı olarak düşünölmelerinden ileri gelen olağanüstü özelliklere sahiptir. Tanrısal varlıkların yanı sıra insanüstü niteliklere sahip kahramanlar, yarı hayvan yarı insan canlılar ve daha birçok varlık da bu anlamlandırma gayesinin bir parçasıdır. Bu mitolojik varlıkların başından geçen olaylar, zaman içerisinde halk arasında farklı şekillerde anlatılarak mitsel anlatılara dönüşmüştür. Mitolojinin temelini bu mitsel anlatılar oluşturmaktadır. Mitsel anlatıları Şefik Can şu şekilde tanımlamıştır:

“Bütün dünya milletlerinin kullandıkları “Mitoloji” kelimesi, Yunanca bir nevi masal, hikâye demek olan “Mysthos” ile söz anlamına gelen “logos” kelimelerinden yapılmıştır. Mitoloji; çok eski zamanlarda gelmiş ve yaşamış olan ulusların inandıkları Tanrıların, kahramanların, perilerin, devlerin, hayat maceralarından bahseden “Mit”(Mythe)ler ve hikâyelerdir.” (Can, 2022: 17).

Bu hikâyelerde gerçek veya gerçeğe ulaşmadan ziyade abartarak, üstüne katarak ya da efsaneleştirerek anlatma söz konusudur. *“Yani bu en eski anlatıların amacı olgusal hakikate ulaşmaktan ziyade bağrında yolumuzu bulmak durumunda olduğumuz alem gibi düzenli, ahenkli ve adil bir evrende başarılmış bir hayatın ne olabileceği üzerine sorgulamalar yaparak insanın varoluşuna mümkün anlamlar vermektir.” (Ferry, 2022: 27).*

Mitsel anlatılar, ait olduğu toplumun kültürel yapısından ayrı değildir. Her mit, onu oluşturan toplumun kültürü hakkında diğer insanlara bilgi verir. *“Bir kültürün mitolojisi; kimlik ortak değer, amaçlar aşıl原因 toplumsal gerçekler içerir.” (Sears, 2021: 10).* Ancak buradan geçmişteki insan yaşayışları hakkında tamamen doğru bilgilerin elde edilebileceği, bu bilgilerin kaynak olarak kullanılabileceği anlaşılmalıdır.

Tüm bunlardan yola çıkılacak olursa temelde mitolojinin kökenini olağanüstülükten aldığı söylenebilir. *“Mitolojinin konusu olmak için bireysel üstü olmak ve insanlar üzerindeki etkileyici ruhu imgelerle dolduran bir güç uygulamak zorunludur.” (Kereny1, 2022: 17).* Yaşayan her toplumun kendine ait bir kültürü ve mitolojisi vardır. *“Mitler; onları anlatan kişilerin kültürel kimliklerini pekiştirir.” (Wilkinson, 2022: 9).* Ancak Antik Yunan mitolojisinin diğer mitolojilere adeta bir

çeşme gibi kaynaklık ettiği düşünülebilir. Çalışmaya konu edilen “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı eserde de Yunan mitolojisinde yer alan öyküler bulunduğu için Yunan mitolojisinden bahsetme gereği duyulmuştur.

Antik Yunan mitolojisinde tanrılar, kahramanlar, devler, periler, canavarlar, devler.. kısacası insan üstü niteliklere sahip birçok canlı tasvir edilmiştir. Burada bahsedilen tanrılar insan görünümünde; ancak insanüstü niteliklere sahip varlıklardır. *“Antik Yunan mitolojisi büyük ölçüde yereldi; kökleri akrabalık ilişkilerine, kırsala ve şehre dayanıyordu.”* (Philip, 2022: 74). Mitolojide bahsedilen tanrıların da insanlar gibi sosyal hayatları, evleri, aileleri, çocukları ve akrabaları vardır. Tanrılar Olimpos Dağı olarak tasvir edilen yerde yaşamını sürdürmektedir. Tanrıların yaşayışından bir kesit Thomas Bulfinch’e göre şöyledir:

“Tanrıların meskeni, Olimpos Dağı’nın doruğundaki Teselya idi. Burada semavilerin yeryüzüne inerken dışarı çıkmalarına izin veren veya geri döndüklerinde onları içeri alan, Mevsimler adındaki tanrıçalar tarafından korunan bulutlardan bir kapı bulunurdu. Her tanrının ayrı bir evi vardı. Ancak toprak, su ve yeraltını mesken tutan tanrılar da dahil toplanılacağı zaman hepsi Jüpiter (Zeus)’in sarayına giderlerdi. Tanrıların amrosia (ölümsüzlük sağladığına inanılan bal) ve nektarlarla her gün ziyafet çektikleri yer ise Olimpos kralının salonundaki o büyük salondur. Nektarları güzel tanrıça Hebe dağıtırdu. Ziyafet sırasında müzik tanrısı Apollon lirin tınısıyla onları hoş tutar, Musalar bu tınılara melodileriyle karşılık verirken, onlar nektarlarını yudumlayıp yer meseleleri hakkında sohbet ederlerdi. Güneş battığında ise kendi hanelerine çekilip uyurlardı.” (Bulfinch, 2022: 17).

Mitoloji kökenli öyküler her yaşta insan için ilgi çekicidir. Bu ilgi çekicilik popüler kültürün de etkisiyle mitolojinin hayatın her yerine etki etmesini sağlamıştır. *“Mitoloji bizi geçmişin zengin bir hayal dünyası ile bağlar; çoğu sanat ve edebiyat eserlerine esin kaynağı olan bir alanı yakınımıza getirir.”* (Taner, 2022: 10). Nitekim edebiyat başta olmak üzere sanat, sinema ve hatta internet oyunlarında bile mitolojinin etkisi açıkça görülmektedir. Esin kaynağını mitolojiden alan eserlere Harry Potter ve Percy Jackson serisi örnek verilebilir. İlk önce çocuk kitabı olarak çıkan bu eserler daha sonra beyaz perdeye uyarlanmış, devamında birçok ticari sektörde reklam ürünü olarak kullanılmıştır. Bu sektörlere örnek olarak giyim, kırtasiye vb. birçok alan dahil edilebilir. Ayrıca günümüzde önemli bilgisayar markalarından biri olan monster, bilgisayar modellerini mitolojiden esinlenerek isimlendirmekte hatta yeni modellerinin tanıtımlarını da mitolojik unsurlardan faydalanarak gerçekleştirmektedir.

Türk edebiyatında da başarılı birçok eserde mitolojinin yansımaları görülmektedir. Eserlerin mitolojiden beslenmesi Tanzimat sonrasında başlar. Özellikle Servet-i Fünun Döneminde Tefik Fikret'in kaleme aldığı "Promete" şiiri kaynağını Yunan mitolojisinin Prometheus mitinden alır. İlerleyen süreçte mitolojinin eserlere yansımaları Nev-Yunanîlik akımıyla beraber etkisini artırarak devam eder. Yakup Kadri Karaosmanoğlu "Nur Baba, Sodom ve Gomora" adlı romanlarında mitolojik unsurlardan faydalanmıştır. Bunun yanında Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Huzur" ve Yaşar Kemal'in "İnce Memed" adlı eserlerinde mitolojik etkiler görülmektedir.

Çocuk edebiyatında mitolojiden yararlanma genellikle fantastik türde eserler verme şeklinde olmaktadır. Günümüz çocuk yazınında fantastik türde başarılı eserler ortaya koyan birçok yazar mevcuttur. Bu yazarlardan bazılarına "Aslı Der, Aytül Akal, Hüseyin Yurttaş, Mavisel Yener, Nazlı Eray, Ayla Kutlu" örnek verilebilir.

Çocuk edebiyatına mitoloji bağlamında yaklaşıldığında; mitsel söylencelerin, çocuklar için masallar kadar ilgi çekici olduğu söylenebilir. Çocukların hikâyeden önce karşılaştığı ilk sözlü anlatılardan masallar, içinde barındırdığı olağanüstülük sayesinde çocukların hayal gücüne katkıda bulunmaktadır. Mitolojik öyküler de tıpkı masallar gibi içinde olağanüstülükler barındıran birçok anlatıdan oluşur. Bu yönüyle çocuklara oldukça zengin bir dünya sunmaktadır. Mitolojik hikâyelerin çocuklar için uygun olup olmadığı konusu ise tartışmaya açıktır. Mitolojik öyküler, oluşum sürecinde çocuklar temele alınmadığı için içinde çocuklar için uygun olmayan özellikler barındırabilmektedir. Bu açıdan öykülerin çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliği temele alınarak çocuklara uygun hale getirildiği takdirde masallar kadar ilgi çekici olacağı düşünülmektedir. Ayrıca mitsel öyküler, çocukların insanlığın tarihine, yaşayışına, farklı kültürel zenginliklerine dair bilgi edinebilmelerine imkân sağlayacaktır. Bunların yanı sıra içinde periler, hayvan hikâyeleri, insanüstü varlıklar, devler, kahramanlar... vs. gibi birçok unsuru barındıran mitoloji, çocukların bambaşka bir dünya ile tanışmalarına imkân sağlayacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. BULGU VE YORUMLAR

Çalışmanın bu bölümünde “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitap biçim özellikleri, içerik özellikleri ve çocuk eğitimi açısından “Mitoloji ile Eğlenmek” kitabı başlıkları altında incelenmiştir.

2.1. BİÇİM ÖZELLİKLERİ

Biçim özellikleri; kitabın boyutu, kâğıt yapısı, kapak ve cilt, sayfa düzeni, harfler, resimler başlıkları altında incelenmiştir.

2.1.1. Kitabın Boyutu

“Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitabın boyutu 23,5x27 cm olarak hazırlanmıştır. Bu boyut, normal bir çocuk kitabına göre biraz büyüktür. Kitabın hitap ettiği yaş grubu olan çocukların gelişimsel özellikleri göz önüne alındığında, normale göre daha büyük boyuttaki kitapların çocukların kitabı rahatça taşıyabilmeleri açısından daha konforlu olacağı düşünülmektedir. Bu açıdan kitabın boyutları hitap ettiği yaş grubuna göre uygun bir özellik göstermektedir.

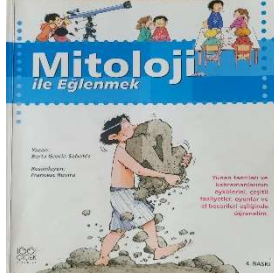
2.1.2. Kâğıt Yapısı

Kâğıt açık tonlarda beyaz tercih edilmiştir. Yazılar için beyaz kâğıt üzerine siyah renk tercih edilmiş, zıt renkler kullanılarak okuma kolaylığı sağlanmaya çalışılmıştır.

Kitapta kullanılan kâğıt, kuşe kâğıt şeklindedir. Kuşe kâğıt yapı bakımından daha dayanıklıdır. Yapısı nedeniyle sayfaları çevirmeyi kolaylaştırır niteliktedir. Ayrıca kuşe kâğıt üzerine basılan resimleri daha dikkat çekici hale getirmektedir. Kitabın hitap ettiği yaş grubu açısından tüm bu özellikler çocuklara kitap okuma noktasında olumlu katkı sağlayacaktır.

2.1.3. Kapak ve Cilt

Kitabın ön kapak resmi

Kitabın arka kapak resmi

Kitap kapağı okuru kendisine çeken ilk unsurdur. Kapak ne kadar ilgi çekici ve aynı zamanda içerik hakkında bilgi verir nitelikte ise o kadar başarılıdır. “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitabın kapağı incelendiğinde; ön kapak için canlı renkler tercih edildiği görülmektedir. Kapak zemin rengi beyaz tercih edilmiş, beyaz zeminin üzerine kitabın sol üst kısmına yaşlı mavi şerit üzerine beyaz renkte yazı ile kitabın başlığı yazılmıştır. Başlığın yer aldığı mavi şeritin tam üzerinde kitabın içinde yer alan çeşitli etkinliklerden bazı görseller yer almaktadır. Şeritin aşağısında, kitabın tam orta kısmına denk gelecek şekilde Yunan kahramanı Heracles, kitapta yer alan “On İki Hizmet” öyküsünü anımsatır biçimde kucağında on iki sayısını taşıyarak tasvir edilmiştir. Kitapta yer alan görsellerdeki kahramanlar canlı ve parlak renklerle tasvir edilmiştir. Kahramanlar genelde kitabın hitap ettiği yaş grubu çocuklarla aynı yaşlardaki çocuklar olarak tasvir edilmiştir.

Heracles görselinin sol tarafında beyaz zemin üzerine siyah renk yazı tercih edilerek yazar ve resimleyen bilgileri yer almaktadır. Yine görselin sağ tarafında ise beyaz zemin üzerine kırmızı renk yazı tercih edilerek kısaca kitabın içeriğine ait fikir veren, çocukları kitabı okumaya teşvik etmeye yardımcı not yer almaktadır. Notun alt kısmında ise kitabın kaçınıcı baskı olduğu bilgisi yer almaktadır. Sol alt kısımda ise yayınevi bilgisi yer almaktadır.

Kitabın arka kapağına bakıldığında ön kapakta olduğu gibi mavi şerit ve içinde kitabın adı yer alırken, şeritin üst kısmında kitabın içinde bulunan, el becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklerden bazılarının görseli mevcuttur. Kitabın orta kısmında “Athena'nın Doğumu” öyküsünde de kullanılan Athena görseli bulunmaktadır. Athena, bulutların üzerinde, elinde tüy bir kalem, kâğıt ve henüz açılmamış şekilde rulo halindeki

kağıtların üzerinde otururken tasvir edilmiştir. Hemen yanında kılıç, kalkan, mızrak ve mızrağın ucuna konmuş mor bir kelebek vardır. Athena'nın bulutların üzerinde tasvir edilmesinin tanrılık vasfından ileri geldiği düşünülmektedir. Ayrıca mızrak, kalkan ve kılıç ile beraber resmedilmiş olmasının savaş tanrısı olması ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Görselin hemen sol kısmında yazar tarafından kitabın içeriği ve yazılma amacı ile ilgili bilgilendirme yer almaktadır. Bilgilendirmenin altında ise kitabın yayım sertifikası ve ISBN numarası yer almaktadır.

Kitabın ilk sayfasında, içinde bulunan öykülerden “Odyseus Truva”da adlı öykünün görseli bulunmaktadır. Hemen arka sayfasında mitoloji, mit ve Yunan mitolojisi hakkında kısa bilgiler yer almaktadır. Ayrıca kitapta bahsi geçen coğrafi yerleri gösteren bir harita mevcuttur. Devamında Yunan tanrılarının Yunanca ve Latince isimlerinin ve ana görevlerinin neler olduğunu açıklayan bir tabloya yer verilmiştir.

Kitabın son kısmında içinde yer alan etkinliklerin bazılarında kullanılması amacıyla kalıp ve şablonlara yer verilmiştir. Son sayfada ise sol tarafta yayınevi, kitabın orijinal adı, ISBN numarası, kaçınıcı baskı olduğu, çevirmen gibi bilgiler yer almakta olup sağ tarafta kitapta geçen kahramanların isimlerinin Türkçe okunuşlarına yer verilmiştir.

Kitabın ön kapağı ile arka kapağının birleştiği kısımda ise üst tarafta kitabın adına, alt tarafta ise yayınevi bilgisine yer verilmiştir. Kitap kolay dağılmayacak şekilde ciltlenmiştir. Tüm bu unsurlar değerlendirildiğinde kitabın dayanıklı olmasının yanı sıra kapak tasarımı ile içeriğinin uyum içinde olduğu düşünülmektedir.

2.1.4. Sayfa Düzeni

Çocuk kitaplarında sayfa düzeni oluşturulurken yazı ile görsellerin konumlandırılma şekli, sayfa kenarlarında bulunan boşluklar, yazıların belli bir düzen içerisine oturtulması ve yaş grubuna göre paragrafların yeterli uzunlukta tutulması önem arz etmektedir. “Mitoloji ile Eğlenmek” kitabı ele alındığında ise öyküler ile yazıların birbiri içerisine geçmeyecek şekilde konumlandırıldığı, yazılarda siyah renk tercih edilerek daha rahat bir okuma imkanının sağlandığı söylenebilir.

Paragraflar kitabın hitap ettiği yaş grubuna uygun olacak şekilde gereksiz uzunluktan uzaktır. Sayfa kenarlarında uygun boşluklar bırakılmıştır. Bunun yanı sıra yazılar arası boşluklar çocuklar göz önüne alınarak oluşturulmuştur. Bunların dışında

belli bir yaşa kadar çocuklar için oluşturulan yazılarda tek sütun tercih edilmesi çocukların dikkatinin dağılmaması ve okumaktan sıkılmamaları için önemlidir. Kitaptaki bazı öyküler tek sütunken bazılarının iki sütun olduğu görülmektedir. Bu durumun kitabın hitap ettiği yaş grubu olan beş yaş ve üzeri çocukların ilk okuma yazma öğrendikten sonra kitabı okumak istediklerinde sıkılmalarına ve dikkatlerinin dağılmasına sebep olabileceği düşünülmektedir.

2.1.5. Harfler

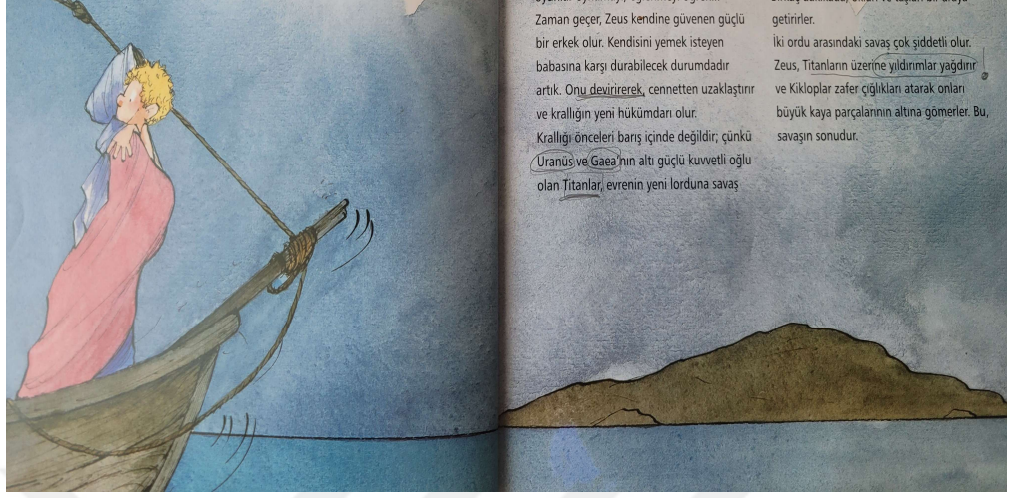
Çocuklar için yazılan kitaplarda yazı puntosu, kitabın hitap ettiği yaş grubuna göre önem taşımaktadır. Harflerin puntoları okurların anlama sürecini kolaylaştırıcı bir görev üstlenmelidir. “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitabın yazı puntosu 12 punto, yazı için tercih edilen font Humanist 777 BT ailesi fontudur. Yazı stili ve puntosu kitabın hitap ettiği yaş grubu açısından uygundur. Harf boyutları olması gerekenden büyük veya küçük değil olması gerektiği gibidir.

2.1.6. Resimler

Kitabın hitap ettiği yaş grubu beş yaş ve üzeri olarak belirtilmiştir. Dolayısıyla kitap incelenirken okul öncesi dönem göz önünde bulundurularak kitap ele alınmıştır. Bu dönemdeki çocukların okuma yazma bilmediği göz önünde alındığında, kitapta çocukların yaş ve gelişim dönemine uygun resimlendirmenin yapılmış olması daha fazla önem taşımaktadır. “Mitoloji ile Eğlenmek” kitabında yer alan resimler kitaptaki öyküler ile uyumlu bulunmuştur. Ayrıca resimlerde çocukların ilgisini çekecek ve onları okumaya teşvik edecek şekilde canlı ve parlak renklerin tercih edildiği görülmektedir. Resimlerde yer alan kahramanlar kitabın hitap ettiği yaş grubuna uygun şekilde tasvir edilmiştir. Ayrıca kitapta öykülere oranla resimlere daha yer verildiği; hatta bazı öykülerde iki sayfanın da resimlere ayrıldığı görülmektedir. Bu açıdan resimlendirme kitabın hitap ettiği yaş grubu açısından uygundur.

Kitapta yirmi sekiz öykü ve öykülerin hepsinde bir resim yer almaktadır. Aşağıda bu resimler tek tek ele alınarak incelenecektir. Öykülerde yer alan resimler şu şekildedir:

Şekil 1. “Cronos ve Zeus” adlı öykünün resmi

Resim incelendiğinde; renkler canlı ve parlak çocukların ilgisini çekebilecek şekildedir. Öyküde Zeus’un doğumu ve annesi Rhea’nın onu babası Cronos’tan kaçırarak Girit Adası’na götürmesi anlatılmaktadır. Resme bakıldığında Rhea bir geminin üzerinde Girit Adası’na doğru yolculuğa çıkmış şekilde tasvir edilmiştir. Zeus ise öyküde anlatıldığı gibi sarı saçlıdır. Resmin öykü ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Şekil 2. “Olimpos Dağı” adlı öykünün resmi

Resimde kader tanrıçaları ellerinde insanların kaderini belirlediği söylenen sarı ve siyah yün ipliklerle bulutların üzerinde tasvir edilmiştir. Tanrı olmaları sebebiyle

bulutların üzerinde tasvir edildikleri düşünülmektedir. Bu açıdan öykü ile resmin uyumlu olduğu söylenebilir.

Şekil 3. “Zeus’un Evliliği” adlı öykünün resmi

Öyküde Hera'nın olumsuz kişilik özelliklerine sahip olması, bu nedenle de Zeus ile olan çatışmaları ve bu çatışma neticesinden dünyanın zarar görmesi anlatılmaktadır. Öykünün görseli incelendiğinde; anlatılan tüm durumun resmedildiği görülmektedir. Bu açıdan öykü ve resim birbiriyle uyum içindedir.

Şekil 4. “Tahta Kukla” adlı öykünün resmi

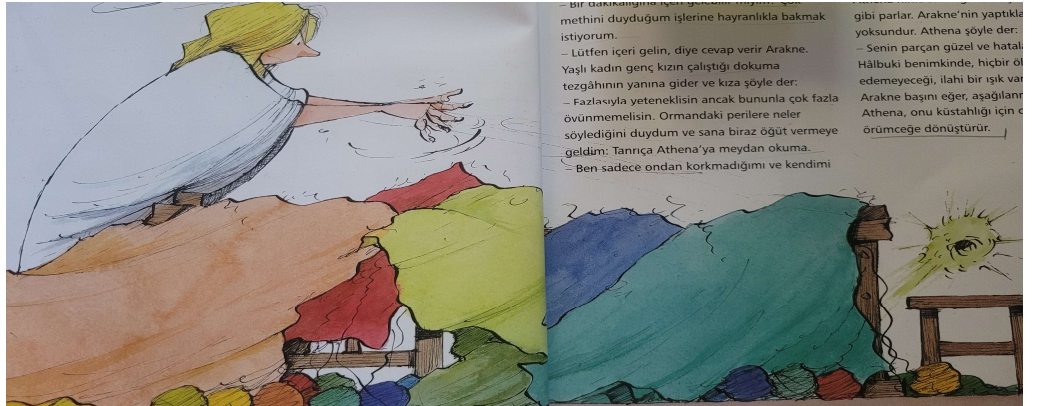
Öyküde Hera, kıskanç bir karakter olarak tasvir edilmektedir. Bir gün Hera, Zeus'a küser ve uzaklara gider. Zeus da onu eve geri getirmek için tahta bir kukla yaptırır ve Zeus'un eşi diye her yerde gezdirir. Hera kocasının aslında kendisine ulaşabilmek için böyle bir yola başvurduğunu öğrenince kocasının kendisini ne kadar sevdiğini anlar ve eve döner. Görsele bakıldığında Hera ile tahta kukla görülmektedir. Hera'nın kıskanç tavırları da görselde yansıtılmıştır. Bu açıdan öykü ve resim uyumludur.

Şekil 5. "Athena'nın Doğumu" adlı öykünün resmi

Öyküde Athena'nın Zeus'un başından dünyaya gelmesi anlatılmaktadır. Hephaistos başının ağrısı bir türlü geçmeyen Zeus'un başını balta ile ikiye ayırır. Böylece Athena ortaya çıkar. Resme bakıldığında Hephaistos elinde balta ile Athena da Hephaistos'a bakarken tasvir edilmiştir. Bu açıdan öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 6. "Arakne'nin Cezası" adlı öykünün resmi

Öyküde Athena'nın savaşçı özelliklerinin dışında dokuma sanatında da oldukça yetenekli olması anlatılmaktadır. Arakne ise Athena gibi dokuma becerisine sahip ormanda yaşayan bir kızdır. Kendisini Athena'dan üstün görür. Bu nedenle de Athena tarafından örümceğe dönüştürülerek cezalandırılır. Resme bakıldığında dokumayı çağrıştıracak şekilde parlak renkli kumaşlar ve yünler görülmektedir. Ayrıca resimde Athena'nın Arakne'yi cezalandırarak örümceğe dönüştürmesi tasvir edilmiştir. Tüm bunlardan hareketle öykü ile resmin uyumlu olduğu söylenebilir.

Şekil 7. "Güneş Tanrısı Apollo" adlı öykünün resmi

Öyküde Apollo'nun doğduktan sonra Dilos Adasında yaşamaya başlaması ve ada halkını, mağarada yaşayan korkunç canavar Piton'dan kurtarması anlatılmaktadır. Resme bakıldığında Apollo'nun mağarada Pitonu alt etmesi tasvir edilmiştir. Bu açıdan öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 8. "Phaeton'un İnatçılığı" adlı öykünün resmi

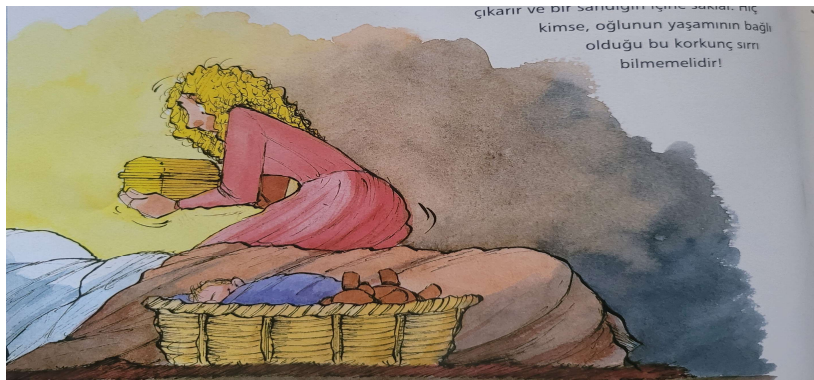
Öyküde Apollo'nun oğlu Phaeton'un inatçı bir davranış sergileyerek babasının arabasını kullanmak istemesi, babasının buna karşı çıkmasına rağmen onu dinlememesi neticesinde dünyaya büyük zararlar vermesi anlatılmaktadır. Resme bakıldığında Phaeton babasının arabasını kullanırken tasvir edilmiştir. Resim Phaeton'un tedirginliğini ve aracı kontrol altında tutamadığını yansıtır şekildedir. Ayrıca verilen zararların da resmedildiği görülmektedir. Bu yönüyle resim ve öykünün uyumlu olduğu söylenebilir.

Şekil 9. "Artemis" adlı öykünün resmi

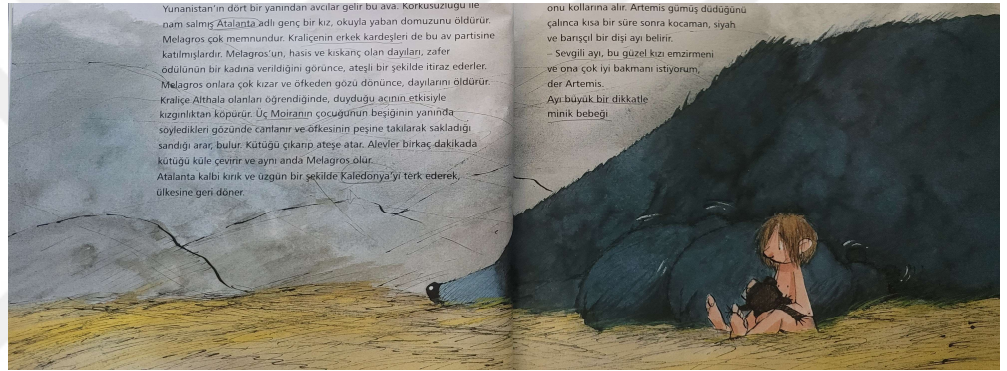
Öyküde Apollo'nun kardeşi Ay tanrıçası Artemis anlatılmaktadır. Resimde Artemis tasvir edilmemiş, okuyucuların hayal gücüne bırakılmıştır. Artemis, Ay tanrıçası olduğu için geceleri ortaya çıkmakta ve insanlara ay ışığıyla etrafı aydınlatarak yol göstermektedir. Resimde mavi ve sarı tonlar tercih edilmiştir. Bu renklerle geceye ve ay ışığına vurgu yapılmıştır. Bunlardan hareketle öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 10. "Althala ve Moiralar" adlı öykünün resmi

Öyküde Kraliçe Althala ve Kral Oeneus'un Melagros adında bir oğulları olur. Bir gece kader tanrıçaları Moiralar gelerek oğullarına kehanetlerde bulunurlar. Bu kehanetten birisinde Melagros'un ateşte yanan kütük küle dönüşene kadar ömrü olacağıdır. Melagros'un annesi bunu duyunca kütüğü bir kutuya koyarak saklar. Resme bakıldığında; Melagros'un annesi elinde kutu ile tedirgin bir şekilde beşikte uyuyan Melagros'un yanında tasvir edilmiştir. Ancak resimde kader tanrıçaları Moiralar'a yer verilmemiştir. Onlara da yer verilmesinin daha uyumlu bir anlatım sunacağı düşünülmektedir.

Şekil 11. "Melagros ve Atalanta" adlı öykünün resmi

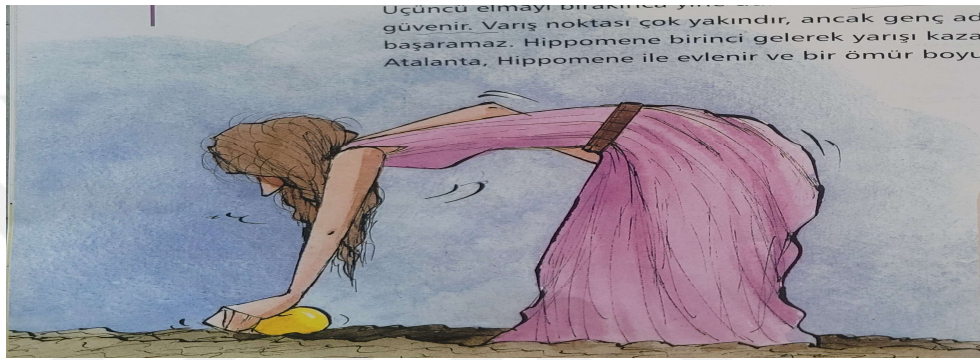
Öyküde Atalanta'nın ailesi tarafından terk edilmesi ve bu nedenle ormanda dişi bir ayı tarafından büyütülmesi anlatılmaktadır. Resme bakıldığında dişi ayı ve terk edilmiş halde bulunan Atalanta'nın tasvir edildiği görülmektedir. Bu yönüyle öykü ile resmin uyumlu bulunmuştur.

Şekil 12. "Atalanta'nın Babası" adlı öykünün resmi

Öyküde Atalanta'nın bir av esnasında onu terk eden babasıyla karşılaşması anlatılmaktadır. Resme bakıldığında Atalanta avlandığını vurgular şekilde elinde yay ile tasvir edilmiştir. Babası ise arkası dönük uzaklaşırken resmedilmiştir. Resimde Atalanta'nın yaşadığı üzüntü yüzüne yansıtılmış olup babasının ise yüzü gösterilmemiş bu kısım okuyucunun hayal gücüne bırakılmıştır. Öykü ile resim genel olarak uyumlu bulunmuştur.

Şekil 13. "Hippomene" adlı öykünün resmi

Öyküde Atalanta'nın babasının onu evlendirmek için bir yarış düzenlenmesi, bu yarışın Atalanta ile rakipleri arasında geçeceği anlatılmaktadır. Yarışa Atalanta'ya ilk görüşte âşık olan Hippomene de katılmıştır. Hippomene bu yarışta Afrodit'in ona verdiği üç elma sayesinde kazanmıştır. Böylece Hippomene ile Atalanta evlenmiştir. Resimde Atalanta elmayı alırken tasvir edilmiş öyküde geçen diğer kahramanlara yer verilmemiştir. Afrodit ve Hippomene'nin de resimde bulunmasının resmi daha uyumlu hale getireceği düşünülmektedir.

Şekil 14. "Kral Midas" adlı öykünün resmi

Öyküde Kral Midas, aç gözlü ve hırslı bir karakterdir. Bu nedenle cezalandırılmış ve dokunduğu her şey altına dönüşmeye başlamıştır. Resme bakıldığında Kral Midas'ın aç gözlü bir şekilde tasvir edildiği ve dokunduğu şeylerin altın olarak resmedildiği görülmektedir. Bu açıdan öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 15. “Marsyas’ın Meydan Okuması” adlı öykünün resmi

Kral Midas, bir önceki öyküde olduğu gibi burada da aç gözlü ve patavatsız bir karakterdir. Ayrıca bu öyküde mitolojik bir varlık olan Satir de vardır. Satir ile Apollo'nun Kral Midas huzurunda yarışmaları anlatılmaktadır. Öykünün görseli incelendiğinde bahsedilen tüm kahramanların anlatıldığı gibi görselde yer aldığı görülmektedir. Bu yönüyle öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 16. “En Güçlü Yunan Kahramanı Heracles” adlı öykünün resmi

Öyküde Heracles'in insanüstü özelliklere sahip olarak doğması ve daha bebekken iki tane yılanı nasıl alt ettiği anlatılmaktadır. Öykünün görseline bakıldığında; Heracles, beşiğinde yılanlarla beraber tasvir edilmiştir. Bu açıdan öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 17. “Linus’un Ölümü” adlı öykünün resmi

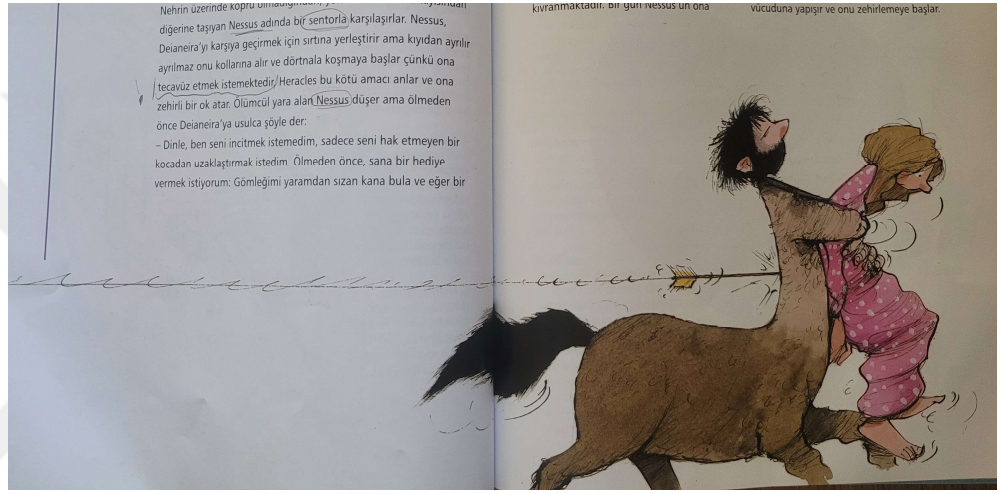
Öyküde Heracles'in öğretmeni Linus ile yaşadığı anlaşmazlık ve bunun neticesinde kaza ile öğretmenin ölümüne sebep olması anlatılmaktadır. Resim incelendiğinde; kitaplar, çalışma masası, not kağıtları gibi nesnelere tasvir edilerek dönemin eğitim ortamı resmedilmiştir. Linus yerde yatarken tasvir edilmiş; Heracles ise onun tam baş ucunda ve oldukça pişman bir yüz ifadesine sahiptir. Tüm bunlardan hareketle öykü ile resim uyumludur.

Şekil 18. “On İki Hizmet” adlı öykünün resmi

Öyküde Heracles'in hatalarının bedelini ödemek için ona verilen on iki hizmeti yerine getirmesi ve kardeşi Miken Kralı Eurystheus'un hizmetine girmesi anlatılmaktadır. Öykünün görseli incelendiğinde Heracles, kardeşine hizmet ederken tasvir edilmiştir. Kardeşinin Heracles'e karşı beslediği olumsuz duygular yüzüne yansımıştır. Ayrıca görselde on iki hizmeti vurgulamak amacıyla on iki sayısı da resmedilmiştir. Bunlardan hareketle resim ve öykünün uyum içinde olduğu söylenebilir.

Şekil 19. "Deianeira ve Sentor" adlı öykünün resmi

Öyküde Heracles'in eşi Deianeira ile beraber mitolojik bir varlık olan Sentor ile karşılaşması anlatılmaktadır. Daha sonra Deianeira, Sentor tarafından kaçırılır. Heracles, Sentoru öldürerek karısını kurtarır. Öykünün görseli incelendiğinde Sentor'un Deianeira'yı kaçırması ve Heracles'in onu kurtarması tasvir edilmiştir. Genel olarak öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 20. "Bir Kahramanın Ölümü" adlı öykünün resmi

Öyküde Heracles'in ölümü ve Zeus tarafından Olimpos'a yükselmesi anlatılmaktadır. Resimde Heracles, Olimpos'u çağrıştırır şekilde bulutların içinde tasvir edilmiştir. Öykü ile resim uyumludur.

Şekil 21. “Afrodit ve Hephaistos” adlı öykünün resmi

Öyküde Afrodit'in deniz kabuğundan doğması anlatılmaktadır. Afrodit çok güzeldir ama eşi Hephaistos oldukça çirkindir. Öykünün görseli incelendiğinde; Afrodit'in deniz kabuğu içinde resmedildiği görülmektedir. Görselde Hephaistos'a yer verilmemiştir. Hephaistos'un da görselde bulunmasının daha uyumlu bir anlatım sunacağı düşünülmektedir.

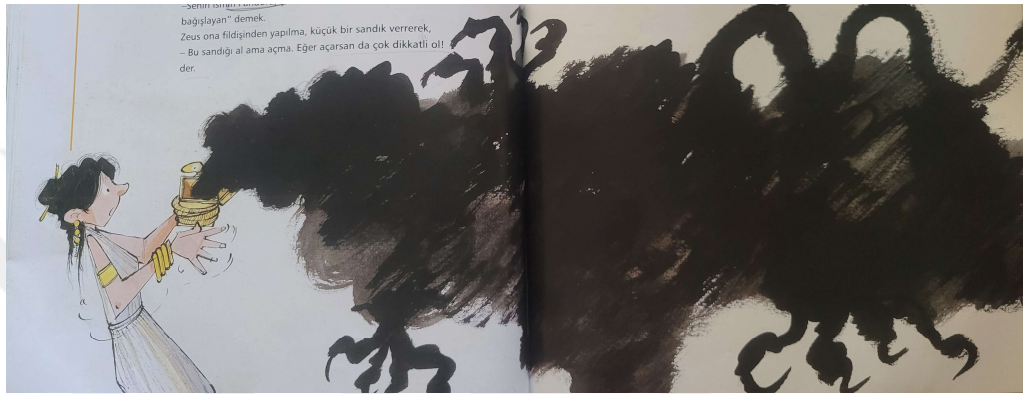
Şekil 22. Büyülü Koltuk adlı öykünün resmi

Öyküde Hephaistos, annesi Hera'yı büyümlü bir koltuğa esir ederek ona Afrodit ile evlenmesini kabul ettirmeye çalışmaktadır. Zeus oğlu Hephaistos'u ikna etmeye

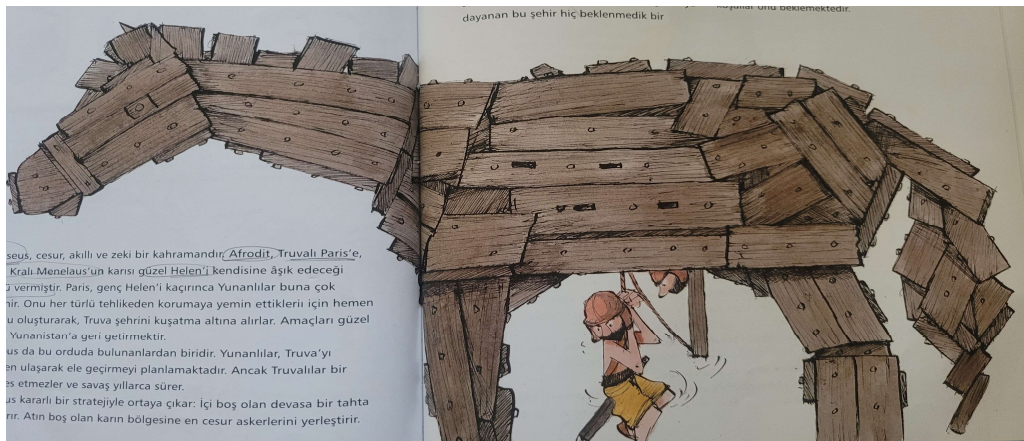
çalışsa da o, babasına isteği kabul olmadan annesini serbest bırakmayacağını söyler. Öykünün resmi incelendiğinde Hephaistos ve Zeus'un karşılıklı diyalog halinde olduğu, Hephaistos'un fiziksel özelliklerini yansıtacak şekilde çirkin olarak tasvir edildiği, Hera'nın ise koltukta mahsur kaldığı görülmektedir. Öyküde geçen kahramanlar resimde de yer almaktadır. Bunlardan hareketle öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 23. "Güzel Pandora" adlı öykünün resmi

Öyküde Zeus'un Hephaistos'u çağırarak bir kadın heykeli yapmasını sonra da bu kadını canlandırıp içinde türlü felaketlerin bulunduğu bir kutu ile beraber dünyaya göndermesi anlatılmaktadır. Pandora'nın kendisine teslim edilen bu kutuyu açmasıyla beraber dünyaya türlü felaketler yayılmıştır. Öykünün görseline bakıldığında Pandora, elinde bir kutu ile tasvir edilmiş olup kutudan yayılan felaketler siyah renkle tasvir edilmiştir. Öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 24. "Odysseus Truva'da" adlı öykünün resmi

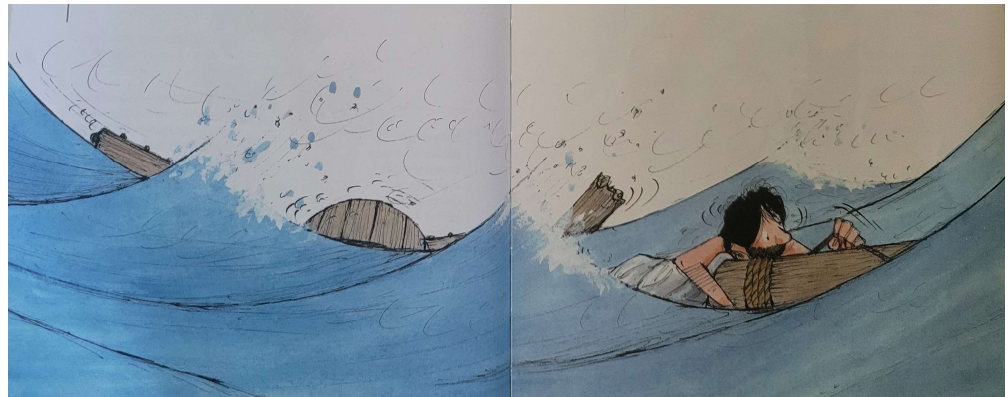
Öyküde Odysseus'un Truva savaşı esnasında tahta Truva atının içerisine en cesur savaşçıları yerleştirerek Truva'ya göndermesi, böylece karşı tarafı mağlup etmesi anlatılmaktadır. Öykünün görseli incelendiğinde Truva atı ve atın içinden inen savaşçılar tasvir edilmiştir. Bu açıdan öykü ile resim uyumludur.

Şekil 25. “Kiklopların Adası” adlı öykünün resmi

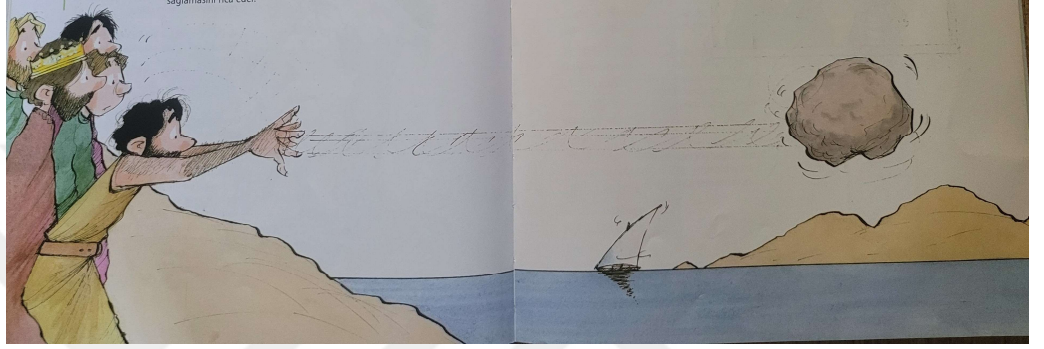
Öyküde Odysseus'un savaş sonrasında tayfaları ile beraber eve dönüş için yola çıkması ve bu yolculukta ilk durakları olan Kiklopların yaşadıkları adaya gitmeleri anlatılmaktadır. Burada kiklop Polyphemus'un esiri olurlar. Daha sonra Odysseus tek gözlü mitolojik bir canlı olan kiklopu gözüne çubuk batırarak alt eder ve bu şekilde kendisi ve arkadaşlarını kurtarır. Öykünün görseli incelendiğinde Kiklop Polyphemus yerde yatarken ve Odysseus da onun tam tepesinde elindeki çubuğu gözüne sokarken tasvir edilmiştir. Odysseus'un tayfaları ise korkulu gözlerle onları izlemektedir. Öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

Şekil 26. “Aeolus'un Adası” adlı öykünün resmi

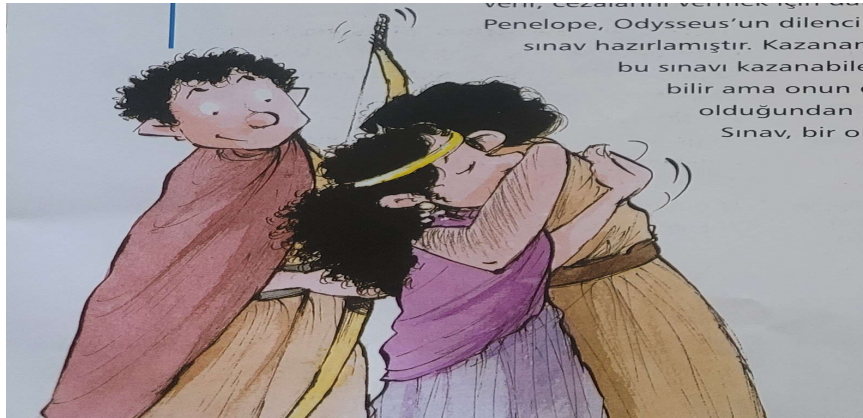
Öyküde Odysseus ve tayfalarının bir sonraki durağı olan Aeolus'un yaşadığı adada başlarına gelenler anlatılmaktadır. Odysseus'un tayfaları adadan ayrıldıktan sonra geminin batmasına sebep olurlar. Odysseus gemiden kurtulan tek kişi olur. Öykünün görseli incelendiğinde Odysseus, batan geminin parçalarına tutunmuş şekilde hayatta kalmaya çalışırken tasvir edilmiştir. Genel olarak öykü ile resim uyum içerisindedir.

Şekil 27. “Kalipso’nun Adası” adlı öykünün resmi

Öyküde Odysseus'un Kalipso adındaki su perisinin adasına gitmesi ve burada yaşadıkları; daha sonra oradan ayrılarak çok zengin bir kral olan Alcinoo'nun yaşadığı adaya gitmesi anlatılmaktadır. Burada gençler ile arasında en uzağa taş fırlatma yarışı yapılır. Bu yarışta Odysseus açık ara galip gelir. Öykünün görseline bakıldığında Odysseus'un katıldığı uzağa taş fırlatma yarışının tasvir edildiği görülmektedir. Ancak su perisi Kalipso ve onun yaşadığı ada ile ilgili herhangi bir görsele rastlanılmamıştır. Bu açıdan resim eksik bulunmuştur.

Şekil 28. “Odysseus’un Geri Dönüşü” adlı öykünün resmi

Öyküde Odysseus'un türlü zorlukları aşarak evine ve ailesine dönüşü anlatılmaktadır. Öykünün görselinde Odysseus'un oğlu ve eşi ile kavuşması tasvir edilmiştir. Öykü ile resim uyumlu bulunmuştur.

2.2. İÇERİK ÖZELLİKLERİ

Çalışmanın bu kısmında "Mitoloji ile Eğlenmek" adlı kitabın içerik özellikleri incelenmiştir. Kitapta yer alan yirmi sekiz öykü; özet, kahramanlar, iletiler ve etkinlikler açısından ele alınmıştır. Kitapta yer alan öyküler şu şekildedir:

1. Cronos ve Zeus
2. Olimpos Dağı
3. Zeus'un Evliliği
4. Tahta Kukla
5. Athena'nın Doğumu
6. Arakne'nin Cezası
7. Güneş Tanrısı Apollo
8. Phaeton'un İnatçılığı
9. Artemis
10. Althala ve Moiralar
11. Melagros ve Atalanta
12. Atalanta'nın Babası
13. Hippomene
14. Kral Midas
15. Marsyas'ın Meydan Okuması
16. En Güçlü Yunan Kahramanı Heracles
17. Linus'un Ölümü
18. On İki Hizmet

19. Deianeira ve Sentor
20. Bir Kahramanın Ölümü
21. Afrodit ve Hephaistos
22. Büyülü Koltuk
23. Güzel Pandora
24. Odysseus Truva'da
25. Kiklopların Adası
26. Aeolus'un Adası
27. Kalipso'nun Adası
28. Odysseus'un Geri Dönüşü

2.2.1. Cronos ve Zeus

Öykünün Özeti

Evrenin ötesinde Romalıların Satürn olarak adlandırdığı tanrıça Rhea ile evli olan tanrı Cronos yaşar. Cronos hakkında çocuklarından biri tarafından devrileceğine dair kehanet mevcuttur. Bu kehanetten korunabilmek için Cronos, doğan bütün çocuklarını bir lokmada yiyip bitirmeye karar verir.

Bir gün tanrıça Rhea'nın sarı bukleli mavi gözlü çok güzel bir çocuğu olur. Rhea'nın hiç bu kadar güzel bir çocuğu olmamıştır. Bu nedenle onu korumaya karar verir ve bir yol düşünür. En sonunda kundağa bir taş koymak aklına gelir. Cronos, çocuğu yutmak için istediğinde ona kundaktaki taşı vererek kandırır. Zeus'u alarak Akdeniz'de güzel bir ada olan Girit'e kaçıtır. Zeus, burada Orman Perileri tarafından büyütülür. Büyüyüp babasına karşı gelebilecek güce eriştiğinde babasının karşısına çıkar ve onu devirerek cennetten uzaklaştırır. Böylece krallığın yeni sahibi Zeus olur. Zeus'un krallığında ilk zamanlar barış hâkim değildir; çünkü başa geçtikten sonra onun başa geçmesini istemeyen Uranüs ve Gaea'nın altı güçlü oğlu Titanlar, ona savaş açar ve cennetlere saldırırlar. Bunun üzerine Zeus; yer altında yaşayan, metallere uğraşan, kafalarının ortasında tek gözü olan devlerden yani kikloplar'dan yardım ister. Kikloplara

eğer yardım ederlerse onları yer altı hapishanesinden çıkaracağını söyler. Bu vaat üzerine kikloplar, Zeus'a yardım eder. Onların yaptıkları silahlar ve Zeus'un yıldırımları ile savaşı kazanırlar.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Tanrıça Rhea

Tanrıça Rhea, tanrı Cronos'un karısıdır. Çocuklarını yutması için Cronos'a verir. Bir gün sarı saçlı mavi gözlü bir çocuk olan Zeus'u doğurur. İlk defa bu kadar güzel bir çocuğu olduğu için onu Cronos'a vermek istemez. Zeus'u koruyabilmek için tanrı Cronos'u kandırır ve Zeus'u Girit Adası'na kaçıır.

Tanrı Cronos

Roma mitolojisinde Satürn olarak adlandırılan tanrı Cronos, kehanetten korktuğu için çocuklarını bir lokmada yemeğe karar verir. Tanrıça Rhea'nın onu kandırıp Zeus'u Girit'e kaçıması neticesinde Zeus gözlerden uzak büyür. Cronos onu devirecek güce erişen oğlu Zeus tarafından devrilerek cennetten uzaklaştırılır.

Zeus

Tanrıça Rhea'nın en güzel çocuğudur. Bu nedenle annesi tarafından Girit'e kaçıılır. Burada Orman Perileri tarafından büyütülür. Babasını devirebilecek güce eriştiğinde geri dönerek babasının hakimiyetine son verir. Babasını cennetten uzaklaştırır ve krallığın başına geçer. Uranüs ve Gaea'nın altı kuvvetli oğlu Titanlar tarafından hakimiyeti kabul edilmez. Titanların cennetlere saldırması üzerine kikloplardan, onları özgür bırakmak vaadiyle yardım ister ve kiklopların yardımı ile savaşı kazanır.

Orman Perileri

Girit'te Zeus'u gözlerden uzak bir şekilde büyütürler.

Uranüs ve Gaea

Zeus'a savaş açan altı kuvvetli oğul olan Titanlar'ın babası ve annesidir.

Titanlar

Uranüs ve Gaea'nın Zeus'un hakimiyetini kabul etmeyerek ona savaş açan altı kuvvetli oğludur.

Kikloplar

Kikloplar, kafalarının ortasında tek gözü bulunan, yer altında yaşayan ve metallere uğraşan devlerdir. Zeus, Titanlarla olan savaşında ona yardım ederlerse onları serbest bırakacağını söyler. Bunun üzerine Zeus'a yardım ederek savaşın kazanılmasını sağlarlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

Öykünün ardından yazar tarafından; *“Bir sıkıntıyla karşı karşıya kaldığımız zaman diğerlerinden yardım isteyebiliriz. Aynı şekilde eğer birinin bize ihtiyacı olursa, elimizden geldiğince ona yardım etmeliyiz”* (Sabates, 2017: 5).

Zeus'un barışı sağlamak adına kikloplardan yardım istemesine vurgu yapılmıştır. Öyküde Zeus, içinde bulunduğu zor durumdan tek başına kurtulamayacağını anlayınca yer altı hapisanesinde bulunan kikloplara özgürlüklerini vadederek yardım talebinde bulunmuştur. Böylece savaştan başarı elde edebilmiştir. Buradan hareketle yazarın mitolojik kahramanları kullanarak çocuklara yardımlaşmanın önemini kavratmayı amaçladığı söylenebilir. Ayrıca öyküde MEB'in belirlemiş olduğu on kök değer kazanımından “yardımseverlik” değerinin varlığından söz edilebilir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Makarna kolye

Yazar, öykü sonrasında “Makarna kolye” etkinliğine yer vermiştir. Etkinlikte çocuklardan makarnadan bir kolye yaparak annelerine hediye etmeleri istenmiştir.

Etkinlik için gerekli olan malzemelerin bilgisi verilmiş daha sonra kolyenin nasıl yapılacağı adım adım açıklanmıştır. Bu etkinlik kitabın hitap ettiği yaş grubu için uygun bulunmuştur. Ayrıca yazar, çocuklardan kolyeyi bitirdiklerinde annelerine hediye etmelerini isteyerek anne sevgisini ön plana çıkarmaktadır.

Değerlendirme

Öyküde; Zeus, Tanrı Cronos, Tanrıça Rhea, Uranüs ve Gaea, Orman Perileri, Kikloplar, Titanlar gibi mitolojik kahramanlara yer verilmiştir. Cronos'un çocuklarını yemesi çocukların seviyesine uygunluk açısından tartışmaya açık bir konudur. Öyküde tanrıça Rhea koruyucu bir anneyi temsil ederken; Cronos, bencil ve kendini düşünen bir baba karakterini temsil etmektedir. Zeus da tahtını korumak adına titanlarla savaşmış ve kikloplardan yardım istemiştir. Buradan hareketle Zeus'un da bencil bir karakter olduğu söylenebilir.

2.2.2. Olimpos Dağı

Metnin Özeti

Titanlarla olan savaş sona erdikten sonra Zeus, en yüksek dağ olan Olimpos'a taşınır. Burada mermer ve altından yapılmış görkemli bir saray inşa eder. Sarayın en büyük odasında değerli mücevherlerden yapılmış Zeus'un tahtı bulunmaktadır. Zeus'un sarayının biraz ilerisinde, bronzdan duvarları üzerine insanların kaderi işlenmiş olan sarayda kaderin üç tanrısı Klotho, Lachesis ve Atropos yaşar. Beyaz duvak giyen bu tanrıçalar tahtlarında oturur, yün iplik örür ve insanların kaderini dokurlar. Dokumalarda yer alan altın iplikler mutlu günleri, siyah iplikler ise acı içindeki kötü günleri gösterir. İpliklerden birinin kopması yeryüzünden birinin öldüğü anlamına gelir.

Metinde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Zeus

Zeus, savaş bittikten sonra en yüksek dağ olan Olimpos'a taşınır. Burada mermer ve altından yapılmış görkemli bir saray inşa eder. Sarayın en büyük odasını taht odası olarak kullanır.

Kaderin Üç Tanrıçası (Klotho, Lachesis, Atropos)

Zeus'un sarayının biraz ilerisinde duvarları bronzdan yapılmış üzerinde insanların kaderi işlenmiş sarayda yaşarlar. Bu üç tanrıçalar beyaz duvak giyerler. Onlar tahtlarında oturur, yün iplik örür ve insanların kaderini dokurlar.

Metin Sonrası Verilen İleti

“Hepimizin hayatta bir rolü vardır; kendimizin ve başkalarının mutluluğu için bu işi elimizden geldiği kadar iyi yapmalıyız” (Sabates, 2017: 8).

Metinde Zeus'un sarayını Olimpos Dağı'na taşımalarının yanı sıra kaderin üç tanrıçasının (Klotho, Lachesis, Atropos); nerede yaşadıkları, nasıl giyindikleri, görevlerinin neler olduğu ve insan hayatı üzerindeki etkileri hakkında bilgilere yer verilmiştir. Yazar, kaderin üç tanrısının görevlerinden bahsederek insanların da hayatta belli rolleri olduğuna dikkat çekmektedir. Ayrıca yazarın çocuklara sorumluluk bilincini kazandırmayı amaçladığı söylenebilir. Bu açıdan MEB'in belirlemiş olduğu on kök değer kazanımından “sorumluluk” değerinin varlığından söz edilebilir.

Metnin Ardından Verilen Etkinlik

Rolünüz nedir?

Yazar, metinden sonra “Rollünüz nedir?” adlı etkinliğe yer vermiştir. Etkinliğe başlamadan önce karakterin ne anlama geldiği hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra çocuklardan kitapta beğendikleri herhangi bir hikâyeyi seçerek canlandırmaları istenmiştir. Etkinlik genel olarak ana fikir ile bağlantılıdır. Ayrıca etkinlikte dramının tercih edilmiş olması kitabın hitap ettiği yaş grubu açısından uyumludur. Drama; çocukların empati becerilerini geliştirmelerine, rol kavramının ne olduğunu anlamalarına katkı sağlayacak aynı zamanda da çocukların sosyalleşmesini destekleyecektir. Türkçe açısından etkinlik, çocukların kendilerini ifade etme becerilerinin gelişimine fayda sağlayacaktır.

Değerlendirme

Metin, bir önceki öykünün devamı niteliğinde olup öyküden ziyade bilgilendirici metin niteliğindedir. Titanlarla olan savaş sonrasında Zeus'un sarayını Olimpos'a taşımasından ve kaderin üç tanrıçası Klotho, Lachesis ve Atropos'tan bahsedilmektedir. Ayrıca kaderin üç tanrıçasının nasıl giyindiklerine ve insan hayatına olan etkilerine de değinilmiştir. Bunların yanı sıra metinde mitoloji açısından oldukça önemli olan Olimpos Dağı'ndan bahsedilmiştir. "*Olimpos Dağı, tanrılar ve tanrıçalar için bir yaşam alanının ötesiydi. Aynı zamanda, onlar için bir komuta merkeziydi; yargılamaların yapıldığı, kanunların yaratıldığı ve önemli kararların verildiği yerd*" (Conner, 2016: 60). Ancak buna rağmen metinde Olimpos ile ilgili yapılan tek açıklama "*çok yüksek ve ulaşılmaz bir dağ*" olduğu şeklindedir. Başka bir bilgiye yer verilmemiştir.

2.2.3. Zeus'un Evliliği

Öykünün Özeti

Zeus, dünyaya iner ve Eğriboz Adası'na gider. Burada oldukça güzel olan Hera ile tanışır. Hera'dan onunla evlenmesini ve Olimpos'un kraliçesi olmasını ister. Evlilikleri büyük bir davetle kutlanır. Zeus ve Hera birbirlerini çok severler. Ancak Zeus çabuk öfkelenen bir mizaca, Hera ise şüpheli ve kıskanç bir kişiliğe sahiptir. Bu nedenle aralarında anlaşmazlıklar yaşanır. Onlar, anlaşmazlık yaşadığında cennette huzursuzluk başlarken barıştıklarında ise huzur hâkim olur. Bir gün Hera Olimpos'tan ayrılmaya karar verir ve ortadan kaybolur. Onu bulamayan Zeus çok üzülür.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Zeus

Zeus, dünyaya iner ve Eğriboz Ada'sında yaşayan oldukça güzel bir genç kız olan Hera ile tanışır ve ondan kendisi ile evlenerek Olimpos'a kraliçe olmasını ister. Zeus, çabuk öfkelenen bir mizaca sahiptir ve bu nedenle Hera ile anlaşamazlar.

Hera

Hera, dünyada Eğriboz Adası'nda yaşayan güzeller güzeli bir genç kızdır. Şüpheli ve kıskanç bir karakteri vardır. Hera, Zeus ile evlenerek Olimpos'un kraliçesi olur. Daha sonra Olimpos'tan ayrılmaya karar verir ve kayıplara karışır.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Kıskançlık iyi bir şey değildir. Sevdiğimiz insanlara güvenmeli, onların özgürlüklerini ve mutluluklarını kıskanmamalıyız” (Sabates, 2017: 10).

Zeus çabuk öfkelenen bir mizaca sahiptir. Hera ise oldukça şüpheli ve kıskanç bir karakterdir. Bu nedenle de aralarında sürekli çatışma çıkar. Bununla bağlantılı olarak kıskançlığın iyi bir duygu olmadığına vurgu yapılmış ve güven duygusunun önemine dikkat çekilmiştir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Resim çerçevesi

Yazar bu etkinlikte çocuklardan sevdikleri birini düşünmelerini, güzel bir resim çerçevesi yaparak sevdikleri kişinin resmini bu çerçeveye yerleştirmelerini istemektedir. Etkinlik ile ilgili öncelikle malzeme listesi verilmiş daha sonra adım adım çerçevenin nasıl yapılacağı açıklanmıştır. Etkinlik çocukların seviyesine uygun bulunmuştur. Bunun yanında sevgi, güven gibi değerlere de vurgu yapılmıştır. Bu açıdan MEB'in belirlemiş olduğu on kök değer kazanımından “sevgi” değerinin varlığından söz edilebilir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik karakter olarak Zeus ve Hera anlatılmıştır. *“Yunan mitolojisine göre analığın ulviliğini ve hakimiyetini sembolize eden Hera, Yunan evlilik tanrıçasıdır”* (Korkmaz, 2012: 135). Ancak yazar, Hera'yı okuyucuya Eğriboz Adası'nda yaşayan bir genç kız olarak tanıtmaktadır. Öykünün devam edecek şekilde sonlandırılması bir sonraki öyküye hazırlık yapıldığının göstergesidir.

2.2.4. Tahta Kukla

Öykünün Özeti

Zeus, Hera ile olan dargınlıklarına bir son vermenin yollarını arar ve en sonunda zekasıyla ünlü Cithaeron'a danışmaya karar verir. Cithaeron tahta bir kukla yaparak onu Zeus'un yeni gelini gibi giydirir. Bu kuklanın Zeus'un yeni gelini olduğunu söyler ve bu söylentiye dünyanın her tarafına yaymak için tahta kuklayı arabaya bindirerek gezdirmeye başlar. En sonunda dadı Macri aracılığıyla bu söylenti Hera'nın da kulağına ulaşır. Öfkeden ve kıskançlıktan deliye dönen Hera koşarak arabaya ulaşır ve tahta kuklayı parçalar. Neticede anlar ki o bir kadın değil, sadece tahta bir kukladır. Böylece Zeus'un onu ne kadar sevdiğini ve barışmak için ne kadar çabaladığını fark ederek onunla barışır.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Zeus

Zeus, öyküde Hera ile aralarındaki dargınlığı sona erdirmeye çalışır ve bu nedenle zekasıyla ünlü Cithaeron'a danışır. Onun planı sayesinde Hera ile barışır.

Hera

Hera, tahta kuklayı Zeus'un yeni gelini olarak düşünür ve bu nedenle kıskançlıktan gözleri dönmüş bir şekilde tahta kuklaya saldırıp üzerindeki parçalar. Daha sonra Zeus'un gelininin bir tahta kukla olduğunu öğrenmesi ile Zeus'un kendisini ne kadar sevdiğini anlayarak onunla barışır.

Cithaeron

Cithaeron, öyküde zekasıyla ünlü bir karakterdir. Zeus'un ona danışması üzerine tahta kukla fikrini hayata geçirerek Zeus ile Hera'nın barışmasını sağlar.

Macri

Hera'nın yaşlı dadısıdır. Tahta kukla ile ilgili söylentilerin Hera'nın kulağına gitmesini sağlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Bazen olayların belirli bir şekilde olduğuna inansak da aslında bunlar bizim hayal ettiğimiz gibi değildir. Düşüncelerimizle kendimizi kandırırız. Ara sıra çevremizdeki insanların bunu bize söyleyene ve gösterene kadar, bizi sevdiğinin farkına varmayız” (Sabates, 2017: 14).

Yazar, öyküde Hera'nın tahta kuklayı gerçek zannetmesinden ve neticede onun sadece basit bir kukla olmasını anlamasından yola çıkarak aslında görünen şeylerin iç yüzünün farklı olabileceği mesajını vermektedir. Metinde Zeus'un Hera'ya duyduğu sevgi ön plana çıkarılmıştır. Buradan hareketle MEB'in belirlemiş olduğu on kök değerden “sevgi” değerinin varlığından söz edilebilir.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Biliyor muydunuz?

Öyküden sonra “Biliyor muydunuz?” şeklinde bir etkinliğe yer verilmiştir. Bu etkinlikte çocuklara William Shakespeare hakkında bilgi verilmiş. Onlardan bir tane şiir ezberlemeleri ve sevdikleri insanlara ya da aile bireylerine bu şiiri okumaları istenmiştir. Ayrıca örnek olarak Shakespeare'den bir bölüme yer verilmiştir. Bu bölüm şu şekildedir:

“Eğer gözlerinin güzelliğini yazabilseydim,

Erdemlerinin sayısını taptaze sayılarla sayabilseydim,

Gelecek çağ şöyle derdi:

Bu şair yalan söylüyor, böylesi cennetsi dokunuşlar,

Dünyevi yüzlere dokunmamıştır.” (Sabates, 2017: 15).

Kitabın hitap etmiş olduğu yaş grubuna bakıldığında Shakespeare hakkında bilgilendirmenin yapılması ve şiire yer verilmesi doğru bulunmuştur. Verilen örnek metinde geçen; “erdem, taptaze sayılar, cennetsi dokunuşlar, dünyevi yüzler” gibi

betimlemeler bu yaş grubundaki çocuklar için anlaşılması güç soyut konulardır. Bu açıdan etkinlik çocuklar için uygun bulunmamıştır.

Değerlendirme

Öyküde Hera, Zeus, Cithaeron ve Macri gibi kahramanlar mevcuttur. Zeus, eşi ile aralarındaki dargınlığa son vermeye çalışan, Hera, dargın da olsa kocasını kimseyle paylaşmak istemeyen, Cithaeron, bilge ve sözüne itimat edilen, Macri ise Hera'nın dadısı olarak duyduğu söylentileri hemen Hera'ya ileten bir karakterdir.

Yapılan araştırmada Macri ile ilgili tek bir kaynakta bilgi tespit edilmiştir. Bu bilgi "*Makris; Aristaios'un kızlarından biri. Babası ile birlikte Euboa'da, Hermes'in kendilerine emanet ettiği küçük Dionysos'u büyüttü*" (Grimal, 2012: 457) şeklindedir. Cithaeron ile ilgili gerek yazılı gerekse dijital ortamda yapılan incelemelerde herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Bu nedenle yazarın oluşturduğu bir karakter veya kendi kültürlerinde bilinen ancak bizim bilmediğimiz bir karakter olabileceği düşünülmektedir.

Öyküde Hera ile Zeus arasındaki sevgi vurgulanmak istenmiştir. Ancak Hera'nın başka birisinin onun yerine geçtiğini öğrenmesi sonucu kocasına geri dönmesi kocasına duyduğu sevgiden ziyade kıskançlık duygusundan kaynaklanmaktadır. Bu açıdan verilmek istenilen mesaj ile öykü uyumlu bulunmamıştır.

2.2.5. Athena'nın Doğumu

Öykünün Özeti

Bir gün korkunç bir baş ağrısı çeken Zeus, demir ve ateş tanrısı Hephaistos'u çağırarak baltası ile başını ikiye ayırmasını ister. Hephaistos'un emri yerine getirmesi üzerine Zeus'un başında şahane bir tanrıça belirir. Bu tanrıça zekâ ve kutsal savaş tanrıçası Athena'dır. Athena aynı zamanda dantel işleme ve elbiseler yapma becerisine de sahiptir.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Zeus

Zeus, öyküde şiddetli bir baş ağrısı çeker ve Hephaistos'tan baltası ile başını ikiye yarmasını ister. Kendi başından doğan Athena sayesinde Zeus'un bir nevi anne özelliği kazandığı söylenebilir.

Hephaistos

Hephaistos, demir ve ateş tanrısıdır. Baltasıyla Zeus'un başını ikiye ayırarak Athena'nın doğmasına vesile olur.

Athena

Hephaistos tarafından Zeus'un başının ikiye ayrılması neticesinde doğar. Zekâ ve savaş tanrıçasıdır. Ayrıca dantel işleme ve elbiseler yapma becerisine sahiptir.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Kendiniz ve diğerleri için iyi olacağını hissettiğiniz bir inancınız olduğunda direnmek zor olsa da kolaylıkla pes etmeyin. Harcadığınız çabanın buna değdiğini göreceksiniz” (Sabates, 2017: 16).

Athena'nın Doğumu, bilgilendirici bir metin niteliğindedir. Athena'nın nasıl dünyaya geldiği, savaş tanrıçası olması ve diğer meziyetleri hakkında bilgilere yer verilmiştir. Yazar, çocuklara doğru bildiklerinde bunu savunmalarını kolay kolay pes etmemelerini söylemektedir. Athena'nın savaşçı yönüne gönderme yapılarak çocuklara inandıkları şeyler için savaşmaları mesajı verilmektedir.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Biliyor muydunuz?

Yazar, öykünün ardından “Biliyor muydunuz?” sorusu ile çocuklarda merak duygusunu harekete geçirmeyi amaçlamıştır. Metinde Athena'nın savaş tanrıçası olduğu,

zekasıyla ön plana çıktığı, bugün Atina'nın bulunduğu bölgede kendisine adanan bir tapınak olduğu şeklinde bilgilere yer verilmiştir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Athena, Zeus ve Hephaistos'tan bahsedilmiştir. Athena diğer çocuklardan farklı olarak annesinden değil babasının başından doğmuştur. O, bilge bir savaşçı ve iyi bir dokumacıdır. Zeus Athena'nın doğmasına vesile olduğu için bir nevi anne özelliği taşımaktadır. Ayrıca Athena'nın doğum şekli ile Zeus'un yaratıcı olmasına ve her canlıya bir şekilde hayat vermesine de gönderme yapılmıştır. Hephaistos ise demir ve ateş tanrısıdır. Zeus'un emri ile Athena'nın doğmasına vesile olur.

2.2.6. Arakne'nin Cezası

Öykünün Özeti

Ormanda yaşayan Arakne adında çok yetenekli bir dokumacı vardır. Bir gün Periler bu dokumacının yanına gelerek bu beceriyi Athena'dan öğrenip öğrenmediğini sorarlar. Arakne de Athena'nın ona hiçbir şey öğretmediğini tamamıyla kendi yeteneği olduğunu söyler. Gerekirse Athena ile de her işte yarışmaktan korkmayacağını dile getirir. Bunun üzerine Periler, onu böyle söylememesi için uyarırlar. Bir gün Arakne'nin kapısına yaşlı bir kadın gelir. Yaşlı kadını içeri alan Arakne, aynı sözleri ona da söyler. Bu sözleri duyan yaşlı kadın bir anda görkemli tanrıça Athena'ya dönüşür. Ona yarışma teklif eden Arakne'nin teklifini kabul eder. Geceler boyunca dokuma yaparlar. Sonra ortaya çıkan ürünlere bakarlar. Arakne'nin ürünü çok güzel ve hatasızdır; ancak hesaba katmadığı bir şey vardır. O da Athena'nın dokuduğu ürünlerdeki tanrısal ilahi ışıktır. Arakne ne yaparsa yapsın ürünleri ilahi ışığa sahip olmayacaktır. Böylece Arakne hatasını anlar. Athena onu örümceğe çevirerek cezalandırır.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Arakne

Ormanda yaşayan yetenekli bir dokumacıdır. Küstah ve kibirlidir. Dokumayı Athena'dan öğrenmediğini, her işte onunla yarışabileceğini söyler. Athena ile yaptığı yarışta dokumaları ilahi ışığa sahip olmadığı için kaybeder. Tavrı dolayısıyla Athena tarafından örümceğe dönüştürülerek cezalandırılır.

Athena

Yaşlı kadın kılığına girerek Arakne'nin evine gider. Onun küstah tavrı karşısında şaşırır ve ona bir ders vermek için onunla yarışmaya karar verir. Arakne, yaptığı hatayı geç de olsa anlar; ancak bu onu örümceğe dönüştürülmekten kurtaramaz.

Periler

Ormanda yaşar, Arakne'yi kibirli davranışlarından dolayı uyarırlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Arakne mağrur ve küstaktır. İnsan bir meziyeti varsa onunla böbürlenmemeli, onun yerine bununla kendini ve diğer insanları mutlu etmeli ve bunu rekabet etmek ya da çekişmek için kullanmamalıdır. Her zaman alçakgönüllü olmalı ve asla küstahlık etmemeliyiz” (Sabates, 2017: 20).

Öyküde Arakne, yetenekleriyle böbürlenmeyi ve küstahlık yapmayı tercih eder. Sahip olunan yetenekler doğru yönde kullanırsa insanları başarıya götürür. Yazar burada çocuklara kibirli davranmanın yanlışlığını anlatmakta ve onlara yeteneklerini doğru yönde kullanmaları gerektiğini söylemektedir. Ayrıca tevazu ve hoşgörü vurgusu yapılmıştır.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Faydalı Örümcekler

Bu bölümde örümceklerin nasıl canlılar olduklarına, özelliklerinin neler olduğuna değinilmiştir. Ayrıca örümceklerden tarım ilacı yapımı ve kumaş sektöründe

faydalanıldığı bilgisi verilmiştir. Örümceklerin insanlar için zararlı değil aslında birçok açıdan faydalı olduklarına vurgu yapılmıştır.

Değerlendirme

Öyküde Athena, periler ve Arakne yer almaktadır. Bir önceki öyküde Athena'nın nasıl doğduğundan ve yeteneklerinden bahsedilmiştir. Bu öyküde ise Athena'nın dokumacı yönüne ve Arakne ile arasında geçen yarışmaya yer verilmiştir. Bir önceki öykünün devamı niteliğindedir. Arakne, yetenekli ama bu yeteneğiyle kendini Athena'ya kafa tutacak kadar üstün gören bir karakterdir. Athena'nın Arakne'yi cezalandırıp örümceğe dönüştürmesi ile tanrıların cezalandırıcı yönüne vurgu yapılmıştır.

2.2.7. Güneş Tanrısı Apollo

Öykünün Özeti

Dilos, ıssız ve topraklarının üzerinde tek bir ağaç bile yetişmeyen küçük bir adadır. Bir gün güzel tanrıça Leto, doğacak oğlunun burada yaşamasına karar verir. Böylece toprak bereketlenir ve adaya zenginlik hâkim olur. Daha sonra adada güneşin ve ışığın tanrısı Apollo doğar. Apollo daha dört günlükken gücünü ispatlar. Adada çok derin bir mağara vardır. Burada halka korku veren hayvanları öldürüp yiyen Piton adlı canavar yaşar. Bir gün Apollo, elinde meşale ile mağaraya Piton'u yok etmeye gider. Tüm cesaretini kullanarak ateşli oklarından biri ile canavarı öldürür. Böylelikle ada halkı ve tüm insanlık bu kötü canavardan kurtulur.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Leto

Leto, çok güzel bir tanrıçadır. Doğacak olan oğlunun Dilos Adası'nda yaşamasına karar verir. Bu karar neticesinde adaya bereket ve zenginlik hâkim olur.

Apollo

Güneşin ve ışığın tanrısıdır. Dilos Adası'na gelmesiyle adaya bolluk ve bereket hâkim olur. Ada halkının huzurunu bozan Piton adlı canavarı cesurca yenerek adayı ve insanlığı kurtarır.

Piton

Dilos Adası'nda derin bir mağarada yaşar. Adadaki hayvanları öldürüp yiyen ve ada halkına korku salan bir canavardır. Apollo tarafından yok edilir.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Korkularımız ne kadar büyük olursa olsun, onlarla yüzleşmeli ve onlardan kurtulmalıyız. En sonunda onu yendiğimizde özgürleştiğimizi hissederiz” (Sabates, 2017: 24).

Öyküde Apollo, Dilos Adası'na korku salan canavar Piton'u yenerek kahraman olmuştur. Apollo'nun cesareti vurgulanarak çocuklara korkularıyla yüzleşmeleri ve cesur olmaları mesajı verilmektedir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Ben hiçbir zaman

Yazar, bu etkinlikte çocuklardan arkadaşlarıyla bir araya gelerek “Ben hiçbir zaman...” şeklinde başlayıp yapmaya korktukları şeyleri anlatmalarını ister. Etkinliğin çocukların konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca çocuklar, konuşarak korkularının üzerine gidecek ve bu durumu daha kolay atlatabileceklerdir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahramanlar olarak tanrıça Leto, tanrı Apollo ve mitolojik bir canavar olarak Piton'dan bahsedilmektedir. Mitolojide Python olarak geçen Piton adlı canavar *“Tanrı Apollon'un Parnasos eteğindeki bir su başında bulup öldürdüğü yılan”*

(Erhat, 2013: 260) olarak tanımlanmaktadır. Apollo, güçlü ve adaya bereket getiren; cesurca hareket ederek adayı kötü canavardan kurtaran bir karakterdir. Tanrıça Leto, oğlunu Dilos Adasına bağışlayarak adanın kuraklığı ve bereketsizliğine son vermeyi amaçlamıştır. Bu yönüyle fedakâr bir annedir. Metinde tanrıça Leto hakkında Apollo'nun annesi olması ve onu adaya göndermesi dışında herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.

2.2.8. Phaeton'un İnatçılığı

Öykünün Özeti

Apollo ve Clymene'nin Phaeton adında bir oğlu ve yedi kızı vardır. Phaeton atletizmde başarılıdır. Rakiplerini her zaman yendiği için onu kıskanan rakiplerinden biri bir gün onun hakkında Apollo'nun oğlu olduğuyla böbürlendiğini söyler. Ondan Apollo'nun oğlu olduğunu ispatlamasını ister. Phaeton da düşünmeden ispatlayabileceğine dair söz verir. Eve dönen Phaeton, babası Apollo'ya durumu anlatır ve onun oğlu olduğunu rakiplerine kanıtlamak için izin ister. Babası da ona ne isterse yapacağını söyler. Bunun üzerine Phaeton, babasının arabasını gökyüzünde kullanmayı ister. Babası ona bunun için çok genç ve deneyimsiz olduğunu, atları kontrol edemeyeceğini söylese de oğlu onu dinlemez. Arabayı alır ve gökyüzünün en yüksek noktasına çıkar. Bir süre sonra atlar, kendilerini özgür hissedip başına buyruk hareket etmeye başlarlar. Böylece araba rotasından ayrılır. Bu durum güneşin ormanları, vadileri, şehirleri ve gökyüzünü yakması; nehirlerin kuruması gibi birçok felakete yol açar. Tanrılar bu dehşet verici durumun sona ermesini ister. Bu durum üzerine yeryüzü tanrıçası Rhea devreye girerek Zeus'a buna bir son vermesini söyler. Zeus, yıldırımlarını kullanarak bu duruma son verir ve Phaeton yıldırımların etkisiyle boşluğa düşer.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Phaeton

Phaeton, Apollo ve Clymene'nin oğludur. Atletizm dalında başarılıdır. Tüm rakiplerini yendiği için bir gün onu kıskanan rakiplerinden biri ondan Apollo'nun oğlu olduğunu ispat etmesini ister. Bunun üzerine Phaeton babasının gökyüzü arabasını

kullanmak ister. Babasının tüm ikazlarına rağmen onu dinlemez. Böylece büyük felaketlere sebep olur.

Apollo

Phaeton'un babasıdır. Oğlunu kararından vazgeçirmeye çalışır.

Clymene

Phaeton'un annesi, Apollo'nun karısıdır.

Yedi Kız

Apollon ve Clymene'nin yedi kız çocuğu ve Phaeton'un kardeşleridir.

Atlar

Apollo'nun gökyüzü arabasını çekerler. Deneyimsiz bir sürücünün olduğunu fark edince başına buyruk hareket ederler.

Yeryüzü tanrıçası Rhea

Phaeton'un yarattığı felakete son vermek için Zeus'tan yardım ister.

Zeus

Yeryüzü tanrıçası Rhea'nın yardım istemesi üzerine duruma son verir.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Bu hikâye inatçı olmamız gerektiğini öğretiyor. Olanaklarımızın farkına varıp, sınırlarımızdan haberdar olmalıyız. Öğrenmek için zamana ihtiyacımız var. Yapmak istediğimiz her ne ise aceleye getirmeden, nasıl yapıldığını öğrenene kadar beklemeyi bilmeliyiz” (Sabates, 2017: 28).

Phaeton, öyküde babasını dinlemeyen ve inatçı hareket eden bir karakteri temsil etmektedir. Bu inatçılığı neticede birçok felakete sebep olmuştur. Buradan hareketle çocuklara inatçı olamamaları, bir şeyi aceleye getirmeden sabırlı davranmaları gerektiği söylenmektedir. MEB'in belirlemiş olduğu on kök değerden "sabır" değerinin vurgulandığı görülmektedir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Kitap dosyası

Bu etkinlikte yazar çocuklardan bu zamana kadar okudukları kitaplar ile ilgili kendilerine bir kitap dosyası oluşturmalarını istemektedir. Böylelikle çocuklar arkadaşlarına kitap önermek istediklerinde veya okudukları kitaplarla ilgili bir bilgiye başvurmak istediklerinde ellerindeki dosyadan faydalanabileceklerdir. Etkinlik ile çocukları kitap okumaya özendirmek amaçlandığı söylenebilir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Apollo, Clymene, Phaeton, Apollo ve Clymene'nin yedi kızı, yeryüzü tanrıçası Rhea ve Zeus'dan bahsedilmektedir. Bir önceki öyküde Apollo'nun Dilos Adası'nda yaşamaya başlamasından bahsedilirken burada ise oğlunun başından geçenler anlatılmaktadır. Bu yönüyle öykü bir önceki öykünün devamı niteliğindedir. Phaeton arkadaşlarına verdiği sözü tutması gereken bir karakteri temsil eder. Bu yönüyle yazar, söz vermenin ne kadar önemli olduğuna vurgu yapmaktadır. Ayrıca Phaeton, babasının tüm uyarılarına rağmen inat eder ve onun bu inadı bir sürü felakete sebep olur. Öyküde inatçı davranmanın büyük sorunlar yaratacağı mesajının verilmektedir. Bunların yanı sıra öyküde Apollo'nun yedi kızı ve karısı Clymene hakkında verilen bilgiler yetersiz bulunmuştur.

2.2.9. Artemis

Metnin Özeti

Artemis, Apollo'nun kardeşi ve Ay tanrıçasıdır. Her akşamüzeri Apollo'nun güneş arabası ile dönüşünü bekler. O döndükten sonra üzerine ay zerreleri ile süslenmiş elbisesini giyerek gümüş arabasına biner ve gece boyunca semaları gezer. Gece yolculuk edenlerin yollarını aydınlatır. Ayrıca tarlaların bereketini artırarak ürünlerin bol olmasını sağlar.

Metinde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Apollo

Artemis'in kardeşidir. Güneş arabasıyla gökyüzünde günlük gezinti yapar ve akşamüzeri kız kardeşinin yanına gider.

Artemis

Apollo'nun kardeşidir. Avlanmayı çok sever. Ay tanrıçası olan Artemis, her akşamüstü kardeşi Apollo'nun güneş arabasıyla gökyüzünde yaptığı gezintiden dönüşünü bekler. Onun dönmesiyle üzerinde ay zerreleri olan elbisesini giyerek gümüş arabasına biner ve semaları gezer. Gece yolculuk edenlerin yollarını aydınlatır. Bunun yanı sıra tarlaların bereketli ve ürünlerin bol olmasını sağlar.

Metnin Ardından Yapılan Bilgilendirme

Gökyüzünü hiç incelediniz mi?

Metinde Artemis'in kim olduğu ve görevlerinin neler olduğu hakkında bilgiler verilmektedir. Bunun yanı sıra çocukların gökyüzüne merak duymasını sağlayacak bilgiler yer almaktadır.

Bu bölümde metnin ardından ileti verilmemiş bunun yerine *“Dünya eksenini etrafında dönerken, takımyıldızları batıya doğru hareket eder gibi görünürler. Bu yüzden*

takımyıldızları sadece dört mevsimden birinde görülebilir” (Sabates, 2017: 31) şeklinde gökyüzü ile ilgili öğretici bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca gökyüzünde birçok gök cisminin olduğu, yapılan araştırmalarda kaç tane takımyıldızının tespit edildiği ve bu takımyıldızlarının isimlerini mitolojiden aldıkları yönünde bilgilendirmeler yapılmıştır.

Değerlendirme

Öyküden ziyade bilgilendirici bir metin olan Artemis’te; Apollo’nun kız kardeşi tanrıça Artemis ve onun görevleri hakkında bilgiler verilmektedir. Metnin, çocukların gökyüzüne ilgi duymalarını sağlayacağı düşünülmektedir.

2.2.10. Althala ve Moiralar

Öykünün Özeti

Kaledonya Kralı Oeneus ve Kraliçe Althala’nın Melagros adında bir oğulları olur. Bir gece kraliçe çocuğunun beşiğinin yanında uyurken Moiralar (kader tanrıçaları) Klotho, Lachesis ve Atropos gelir. Klotho; çocuğun çok iyi ve cömert olacağını, Lachesis çok kuvvetli ve cesur olacağını, Atropos ise ateşi göstererek ateşte yanan odun bitene kadar yaşayacağını, odun küle dönünce öleceğini söyler. Bunun üzerine oğlunu kaybetmekten korkan kraliçe oğlunu kurtarmak için ateşte yanmakta olan odunu alır temizler ve bir sandığın içine koyarak saklar.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Kral Oeneus

Kaledonya kralı ve Melagros’un babasıdır.

Kraliçe Althala

Kaledonya kraliçesi ve Melagros’un annesidir. Kader tanrıçalarından Atropos’un oğlunun ateşte yanan odun kadar ömrü olacağını söylemesi üzerine onu kurtarmak için ateşte yanmakta olan odunu alır ve bir sandığın içine koyarak saklar. Bu yönüyle koruyucu bir anne karakterini temsil eder.

Moiralar

Kader tanrıçaları Klotho, Lachesis ve Atropos'un üçüne verilen isimdir.

Melagros

Kaledonya Kralı Oeneus ve Kraliçe Althala'nın oğludur. Moiralar tarafından hakkında kehanetlerde bulunulur.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Kilden kutu

Önceki öyküde olduğu gibi bu öyküde de yazar, öykünün ardından ileti vermeyi tercih etmemiş doğrudan etkinliğe yer vermiştir. Etkinlikte çocuklardan kişisel eşyalarını saklamaları için kilden bir kutu yapmaları istenmiştir. Althala'nın oğlu Melagros'un ölümüne sebep olacak odunu ateşten alıp kimsenin bulamaması için bir sandık içerisine koyarak saklaması ile etkinlik arasında bağlantı kurulabilir.

Etkinlikte öncelikle gerekli malzemelerin neler olduğu söylenmiş, sonrasında adım adım sandığın nasıl yapıldığı hakkında bilgiler verilmiştir.

Kitabın hitap ettiği yaş grubu çocukların içinde bulunduğu gelişim dönemi düşünüldüğünde ilgi çekici olan etkinlik, çocukların el becerilerini geliştirmelerine de katkı sağlayabilir.

Değerlendirme

Öyküde kahramanlar olarak Kaledonya Kralı Oeneus, Kraliçe Althala, Melagros ve Moiralar yani kaderin üç tanrıçası geçmektedir. Kaderin üç tanrıçası ikinci öykü olan Olimpos Dağı'nda tanıtılmıştır. Burada ek bilgi olarak üç tanrıçanın ortak isminin Moiralar olduğundan bahsedilmiştir. Öyküde Kraliçe Althala oğlunun yaşaması için yanmakta olan odunu sandığa koyup saklayarak koruyucu bir anne davranışı sergilemektedir. Ayrıca öyküde Kraliçe Althala'nın kimsenin bu sırrı bilmemesi için çabalaması çocukları sır tutmanın önemi hakkında fikir sahibi yapacaktır.

2.2.11. Melagros ve Atalanta

Öykünün Özeti

Kral Oeneus, uzakta bir gezide olduğu sırada Artemis'e hasatın ilk meyvelerini sunmayı unuttur. Bu nedenle Artemis kralın ülkesine tarlaları mahveden bir domuz musallat eder. Kralın oğlu Melagros, domuzu yok etmek için babasına bir av partisi düzenlemesini söyler. Kral, bir av partisi düzenler. Bu av partisinde domuzu yok edebilene ödül verilecektir. Ülkenin her yerinden en iyi avcılar gelir. Bunların içinde çok iyi av meziyetlerine sahip, yenilmez bir kız olan Atalanta da bulunur. Atalanta, domuzu öldürür ve ödülü kazanır. Kraliçe'nin kötü niyetli dayıları bir kızın bu ödülü nasıl alabileceğine karşı çıkarlar. Bunun üzerine Melagros ile dayıları arasında tartışma çıkar. Oldukça öfkelenen Melagros, dayılarını öldürür. Bunu duyan kraliçe çok öfkelenir. Morinalar'ın kehanette buldukları odunu çıkarıp yakarak Melagros'u öldürür. Bu olaylardan dolayı kalbi kırılan Atalanta ülkesine geri döner.

Öykünün devamında Atalanta'nın nasıl dünyaya geldiği ve nasıl iyi bir avcı olduğu anlatılmaktadır:

Atalanta'nın kral babası, Atalanta kız olduğu için sütanneye onu ormana bırakmasını söyler. Duruma çok üzülen sütanne emri yerine getirir; ancak tanrılara çocuğu kurtarmaları için yalvarır. Bir gün Artemis, ormanda gezerken Atalanta'yı bulur. Gümüş düdüğünü üfleyerek dişi bir ayı çağırır ve ondan Atalanta'yı büyütmesini ister. Dişi ayı Atalanta'yı mağaraya kendi yavrularının yanına götürür ve burada yavrularıyla beraber büyütür. Atalanta büyüyünce Artemis'ten avcılık becerilerini öğrenir, böylece yenilmez bir avcı olur.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Kral Oeneus

Melagros'un babasıdır. Artemis'e ilk hasatın meyvelerini sunmadığı için Artemis tarafından ülkesine tarlaları mahveden bir domuz gönderilir. Kral Oeneus, bu domuzu yok etmek için av partisi düzenler.

Artemis

İlk hasatın meyvelerini kendisine sunmayan Kral Oeneus'a karşı ceza olarak tarlaları mahveden bir domuz gönderir. Ayrıca Atalanta'yı ormanda bularak onun büyüüp iyi bir avcı olmasını sağlar.

Melagros

Kral Oeneus'un ve Kraliçe Althala'nın oğludur. Babasına domuzdan kurtulmak için av partisi düzenlemesi fikrini verir. Av partisini Atalanta'nın kazanması üzerine bu duruma itiraz eden dayıları ile tartışmaya girer. Tartışma neticesinde öfkelenen Melagros dayılarını öldürür. Bunu duyan kraliçe çok üzülür ve öfkelenir. O da Morinalar'ın kehaneti üzerine sakladığı sandığı çıkarıp içindeki odunu yakarak Melagros'u öldürür.

Atalanta

Kral babası tarafından kız doğduğu için ormana terk edilir. Daha sonra ormanda Artemis tarafından bulunur ve dişi bir ayı tarafından büyütülmesi sağlanır. Ayrıca Artemis'ten avcılık becerilerini öğrenir.

Kraliçe'nin erkek kardeşleri (Melagros'un dayıları)

Kıskanç ve kötü niyetlidirler. Atalanta'nın av partisini kazanıp ödülü alması üzerine bir kadının bunu başaramayacağını söyleyerek buna itiraz ederler. Bundan dolayı Melagros ile tartışma içerisine girerler. Bu tartışmada çok sinirlenen Melagros tarafından öldürülürler.

Moiralar

Kader tanrıçalarıdır, Melagros'a kehanette bulunurlar.

Kraliçe Althala

Kraliçe Althala, kardeşlerinin Melagros tarafından öldürülmesine çok sinirlenir. Morinalar'ın kehaneti üzerine sakladığı sandıktaki odunu çıkarıp yakarak Melagros'u öldürür.

Atalanta'nın Kral babası

Atalanta kız doğunca sütanneden onu ormana bırakmasını ister.

Dişi Ayı

Dişi Ayı, Artemis'in isteği üzerine Atalanta'yı alıp mağaraya kendi yavrularının yanına götürerek çocuğu gibi büyütür.

Sütanne

Kralın emri üzerine Atalanta'yı istemeyerek de olsa ormana bırakır.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Ormandaki hayvanları tanıyor musunuz?

Yazar öykünün ardından ileti vermeyi tercih etmemiş doğrudan etkinliğe geçmiştir. Etkinlikte ormanda yaşayan baykuş ve tilki hakkında *“Baykuş ve Tilki çok tedbirli hayvanlardır ve genellikle geceleri avlanırlar. Gündüz vakti saklanırlar”* (Sabates, 2017: 37) şeklinde bilgilendirmeler yapılmıştır. Ardından çocuklara baykuş ve tilkiyi nasıl çizebileceklerine yönelik adım adım çizim teknikleri gösterilmiştir. Atalanta'nın evi olarak tasvir edilen ormandan esinlenilerek etkinliğin oluşturulduğu söylenebilir. Gelişim özellikleri göz önüne alındığında etkinlik çocukların seviyesine uygun bulunmuştur.

Değerlendirme

Bir önceki öyküde Melagros'un doğumundan ve hakkındaki kehanetten bahsedilirken bu öyküde Atalanta ile yaşadıklarından bahsedilmektedir. Bu yönüyle bir önceki öykünün devamı niteliğindedir. Öyküde mitolojik kahraman olarak Artemis ön plandadır. İyi bir avcı olan Artemis aynı zamanda tarlaların bereketini sağlar. Bir gün ormanda bir çocuk bulur. Onu sahiplenerek onun sağlıklı bir şekilde büyümesine ve avcılık konusunda becerikli olmasına yardım eder. Bir nevi ona annelik eder. Bunun yanında dişi ayı da Atalanta'yı mağaradaki evine, yavrularının yanına götürerek onu da kendi yavrusu gibi besler. Bu açıdan dişi ayı da Artemis gibi Atalanta'ya annelik yapmıştır.

Öyküde Melagros'un dayıları kıskanç ve kötü niyetli karakterlerdir. Bu nedenle Melagros ile tartışmaya girer ve neticesinde onun tarafından öldürülürler.

Melagros, dayıları ile tartışmaya girerek Atalanta'nın hakkını koruyan bir karakterdir. Kraliçe Althala ise kendi oğlundan intikam alan kötü bir annedir. Atalanta'nın kral babası ise kız olduğu için Atalanta'yı ormana terk ederek kendi çıkarlarını düşünen bir babadır.

Öyküde Melagros'un dayılarını öldürmesi, Kraliçe Althala'nın kendi oğlu Melagros'u öldürmesi gibi konular çocuklar açısından olumsuz örnekler olup onların aile ve akrabalık bağlarını sorgulamalarına sebebiyet verebilir. Öyküde şiddet içeren konulara yer verilecekse de çocuğa görelilik ön planda tutularak kontrollü şiddet unsuruna yer verilmesinin daha doğru olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Atalanta'nın kız olduğu için babası tarafından ormana terk edilmesi ve yine kız olduğu için Melagros'un dayılarınca avcılık becerilerinin iyi olamayacağı düşünülmesi gibi unsurlar çocukların cinsiyetçi bir ayrıma gitmelerine sebep olabilir.

2.2.12. Atalanta'nın Babası

Öykünün Özeti

Bir gün ormandaki periler, avcılarının köpeklerinin havlamalarını duyar ve onlara görünmekten korktukları için kaçarlar. Atalanta da kaçmaya başlar ve o esnada bir tane yaralı geyik görür. Geyiğe bakınca ilk defa acıma duygusunu hisseden Atalanta,

adamlardan geyiği bırakmalarını ister. Bunun üzerine avcılardan en yaşlı olanı öne çıkar ve eğer sen istiyorsan bırakalım der. Bu yaşlı avcı Atalanta'nın kral babasıdır. Geyiğin bırakılmasına sevinen Atalanta memnuniyetle elini kaldırır ve o esnada adam Atalanta'nın bileğinde kendi kızında da olan koyu renkli iki lekenin olduğunu görür. Böylece Atalanta'nın kızı olduğunu anlar. Kral, Atalanta'ya onu bıraktığı için ne kadar pişman olduğunu, tanrıların onu cezalandırdığını, bir daha çocuğu olmadığını, sarayda bir başına yalnız olduğunu anlatır ve ondan af diler. Onunla beraber saraya dönmesini ister. Atalanta'nın bu fikre sıcak bakmaması üzerine sarayına geri döner.

Babası gittikten sonra durumu düşünen Atalanta, babasını affetmeye karar verir. Artemis ve perilere babasını affetmek istediğini açıklar. Babasına dönmek için Artemis'ten izin ister. Artemis, Atalanta'nın bu tavrı karşısında onun ne kadar cömert ve iyi kalpli olduğunu söyleyerek gitmesine izin verir.

Babasının sarayına geri dönen Atalanta burada babası ile beraber mutlu yaşar. Ta ki kral ölüm döşeğine gelene kadar. Kral ölmeden önce son isteği Atalanta'nın mürüvvetini görmektir. Atalanta başta bunu kabul etmez ancak daha sonrasında kendisini yenecek güçte birinin olması şartıyla babasının bu isteğini kabul eder.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Atalanta

Ormanda av sırasında babasıyla karşılaşır. Babasının ne kadar üzgün ve pişman olduğunu; ayrıca sarayda bir başına yaşadığını öğrenince onu affetmeye karar verir. Babasıyla sarayda yaşamaya başlar. Babasının ölüm döşeğindeyken mürüvvetini görmek istemesi üzerine kendisini yenecek güçte birisinin olması şartıyla evlenmeyi kabul eder.

Atalanta'nın Kral Babası

Atalanta'yı ormanda bir av esnasında görür ve kolundaki koyu renk iki lekeden onun kızı olduğunu anlar. Bunun üzerine Atalanta'ya ne kadar pişman olduğunu anlatır ve ondan af diler. Atalanta'nın onu affederek saraya gelmesi üzerine ölüm döşeğine kadar onunla beraber yaşarlar. Babası ölüm döşeğine geldiğinde Atalanta'ya mürüvvetini görmek istediğini söyler.

Artemis

Atalanta'nın babasını affetmek ve saraya babasının yanına gitmek için izin istemesi üzerine onun ne kadar cömert ve yüce kalpli olduğunu söyleyerek ona izin verir.

Periler

Ormanda av esnasında köpeklerin havlamasını duyarak insanlara görünmekten korktukları için kaçarlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Elimizde olanla mutlu olabilmeli, başkalarının sahip olduklarına özenmemeliyiz. Kendi sahip olduklarımızın farkına varıp, değerini bilirsek ve kendimizi bunun için şanslı hissederek çok daha fazla mutlu oluruz. Ancak eğer tersini yaparsak, hiçbir zaman mutluluğu yakalayamayız. Bizden özür dileyen insanları affetmeyi bilmeli, kibirli davranmamalı ve affetmesini öğrenmeliyiz” (Sabates, 2017: 40).

Öyküde Atalanta'nın babası kız çocuğu olmasını istemediği için Atalanta'dan vazgeçmiş ve onu ormana terk etmiştir. Ancak daha sonra tanrılar tarafından cezalandırılmış; bunun üzerine çok pişman olmuştur. Yazar, çocuklara elindekilerin kıymetini bilmeleri gerektiğini öğretmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca öyküden çocuklara “özür dilemek, affetmek...” gibi değerlerin öğretilmesi amacıyla faydalanılabilir.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Avcılık

Bu bölümde etkinlikten ziyade Avcılık hakkında bilgilere yer verilmiştir. Avcılığın ne olduğu, belli zamanlarda avlanması gerektiği, av yasağının ne olduğu ve neden yasağa uyulması gerektiği üzerine bilgilendirmeler yapılmıştır. *“İyi bir avcı hayvan hayatına derin bir saygı duyar, türlerin devamlılığı için çaba gösterir; kaçak avlanmaya karşıdır”* (Sabates, 2017: 41) şeklinde çocuklara iyi bir avcının sahip olması gereken niteliklerden bahsedilmektedir. Öyküde Atalanta ve babası ilk kez bir av esnasında karşı karşıya gelir. Bu açıdan etkinliğin öykü ile bağlantılı olduğu söylenebilir.

Değerlendirme

Öykü, bir önceki öykünün devamı niteliğinde olup mitolojik kahramanlar olarak Artemis ve periler ön plandadır. Atalanta'nın babası tanrılar tarafından cezalandırılan ve ömür boyu yalnızlığa mahkûm edilen bu nedenle son derece pişman olan bir babadır. Atalanta ise her şeye rağmen babasını affeden erdemli bir karakterdir. Öyküde “acıma duygusunu hissetme, merhamet gösterme, pişmanlık duyma, affetme...” gibi değerlere vurgu yapılmıştır. Atalanta'nın pişman olan babasını affederek yaşlılığına kadar onunla beraber yaşamaya karar vermesi, baba ve çocuk arasındaki sevginin saflığını göstermektedir.

2.2.13. Hippomene

Öykünün Özeti

Atalanta, babasına ancak kendisini yenebilecek güçte birisiyle evleneceğini söyler. Bunun üzerine bir yarış düzenlenir. Atalanta, çok güzel bir kızdır ve bu nedenle birçok kahraman onunla evlenmek istemektedir. Hippomene adında genç bir prens de bunlardan biridir. Hippomene, Atalanta'ya âşık olur ve onunla evlenebilmek amacıyla aşk tanrısı Afrodit'ten yardım ister. Afrodit ona üç tane altın elma verir. Yarış esnasında onları sırayla bırakmasını söyler.

Hippomene ile Atalanta arasında yarış başlar. Hippomene ilk etapta elmanın birini bırakır. Elmayı gören Atalanta durur ve Hippomene öne geçer. Ancak Atalanta hızını iki kat artırarak onu yakalar ve geçmeyi başarır Hippomene ikinci elmayı bırakır. Atalanta durur elmayı alır sonra aynı şekilde hızını artırarak yine Hippomene'yi geçer. Hippomene üçüncü ve son elmayı da bırakır. Atalanta, yine elma için durur; bitiş çizgisine çok az kaldığını görünce Hippomene'yi zaten geçeceği düşüncesine kapılarak acele etmez. Ancak işler hesapladığı gibi gitmez ve yarışı Hippomene kazanır. Bu olay üzerine Atalanta ile Hippomene evlenip bir ömür mutlu yaşarlar.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Atalanta

Düzenlenen yarışta kendisini yenebilen kişiyle evlenebileceğini söyler. Çok güzel bir kızdır ve onunla evlenebilmek için birçok kahraman yarışa katılmıştır. En sonunda Afrodit'ten aldığı yardımla da olsa onu yenmeyi başaran Hippomene ile evlenmiştir.

Hippomene

İlk görüşte Atalanta'ya âşık olur ve onunla evlenebilmek için Afrodit'ten yardım ister. Afrodit'in yardımı ile Atalanta'yı yarışta yener ve onunla evlenir.

Afrodit

Aşk tanrısıdır. Hippomene'nin Atalanta ile evlenebilmek için kendisinden yardım istemesi üzerine ona üç altın elma vererek yarışı kazanmasını sağlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Bir şeyi gerçekten istiyorsanız, onu elde etmek için çaba göstermelisiniz. Asla vazgeçmeyin” (Sabates, 2017: 42).

Öyküde Hippomene, Atalanta ile evlenebilmek için her şeyi yapabilecek bir karakteri temsil eder. Yazar, iletide Hippomene'nin durumu ile bağlantı kurarak çocuklara istedikleri bir şeyi gerçekleştirebilmek için vazgeçmemeleri ve bunun için çabalamaları gerektiğini söylemektedir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Yemek pişirebilir misiniz?

Öykünün ardından “Yemek pişirebilir misiniz?” etkinliği yer almaktadır. Ekinlikte çocuklardan elmalı turta yapmaları istenir. Etkinlik için ilk önce gerekli malzemeler listelenmiş, daha sonra turtanın nasıl yapılacağı çocuklara adım adım anlatılmıştır. Öyküde geçen üç altın elmadan yola çıkılarak böyle bir etkinliğe yer verildiği düşünülmektedir.

Etkinliğin çocukların bir şey üretmelerine ve el becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Buradan hareketle etkinliğin çocukların seviyesine uygun olduğu söylenebilir

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak aşk tanrıçası Afrodit geçmektedir. Atalanta, yeteneğine fazla güvenen bu nedenle de rehavete kapılarak yarışı son anda kaybeden bir karakterdir. Hippomene ise Atalanta'ya âşık olduğu için ne pahasına olursa olsun yarışı kazanmaya çalışır. Bu nedenle Afrodit'ten yardım ister. Bu yönüyle bencil duygularla hareket eden bir karakterdir. Öyküde Hippomene yarışı kazanmak için Afrodit'in yardımına başvurmuştur. Hippomene'nin yardım alarak yarışı kazanması çocukları hile yapmaya sevk edebilir. Bu açıdan çocuklar için uygun bulunmamıştır.

2.2.14. Kral Midas

Öykünün Özeti

Kral Midas, şarap tanrısı Dionysos'u sarayında ağırlar. Bu ağırlanmadan gayet memnun kalan Dionysos, Midas'a kendisinden ne dilerse yerine getireceğini söyler. Bunun üzerine Midas, tuttuğu her şeyin altın olmasını diler. Dionysos, onun dileğini yerine getirir. Midas, neye dokunsa altın olmaya başlar. Daha sonra acıkır ve hizmetkârlarından yemek getirmelerini ister. Ancak neyi yemeğe kalksa altın olur. Bununla da kalmaz sarayda dokunduğu her şey som altına ve altından heykellere dönüşmektedir. Bunu gören akrabaları da Midas'tan kaçınmaya başlarlar. Bunun üzerine Midas çok pişman olur ve Dionysos'tan bu durumu düzeltmesini ister. Pişmanlığına kanaat getiren Dionysos, gidip nehirde yıkanmasını ve suyun onu arındıracağını söyler. Dionysos'un dediğini yapan Midas bu kötü durumdan kurtulur.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Kral Midas

Açgözlülük ve hırsıyla sonunu düşünmeden hareket eder. Dionysos'tan tuttuğu her şeyin altın olmasını diler. Daha sonrasında çok pişman olur ve bu duruma son vermesi için Dionysos'tan yardım ister. Dionysos'un nehirde yıkanmasını söylemesi üzerine nehirde yıkanarak bu kötü kaderden kurtulur.

Dionysos

Dionysos şarap tanrısıdır. Kral Midas tarafından güzel ağırlanınca ona bir dilek hakkı sunar ve onun dileğini yerine getirir. Daha sonra Midas'ın pişmanlığını görünce ona nehirde yıkanmasını söyleyerek bu durumdan kurtulmasına yardım eder.

Hizmetkârlar

Kral Midas'a hizmet ederler.

Kral Midas'ın Akrabaları

Kral Midas'ın tuttuğu her şeyin altın olduğunu ve altından heykele dönüştüğünü görünce ondan uzak durmaya karar verirler.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Gereğinden fazla hırslı olmamalıyız. Sahip olduklarımıza değer verip, onlardan zevk alırsak, çok daha mutlu oluruz. Midas açgözlüydü ama bunun farkına vardı ve pişman oldu” (Sabates, 2017: 44).

Öyküde Midas, kibirli ve açgözlü bir karakteri temsil eder. Dionysos'tan tuttuğu her şeyin altın olmasını ister ve sonunda yemek bile yiyemeyecek duruma gelir. Hatasını anlayan Midas, Dionysos'tan bunu düzeltmesini ister. Öyküde buradan hareketle çocuklara hırslı olmamaları, sahip olduklarına değer vermeleri gerektiği mesajını verilmektedir. İletideki bir diğer mesaj ise hata yapmanın insani bir durum olduğu, önemli olanın yapılan hataların farkına varılmasıdır. Bunun dışında “pişman olmak, af dilemek” gibi değerlere vurgu yapılmıştır.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Altın

Bu bölümde etkinlik yerine altın ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Altının nasıl bir element olduğu, atom numarasının ne olduğu, kullanım sahalarının neler olduğu gibi bilgilendirmeler yapılmıştır.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak şarap tanrısı Dionysos ön plandadır. Kral Midas ise açgözlü davranarak sonunu düşünmeden hareket eden bencil bir karakteri temsil eder. Midas davranışlarının cezasını aç kalarak ödemiş ve paranın aslında karın doyurmadığını anlamıştır. Yazar, çocuklara açgözlü olmamaları gerektiği mesajını vermektedir.

2.2.15. Marsyas'ın Meydan Okuması

Öykünün Özeti

Marsyas, flüt çalma kabiliyetine sahip bir satirdir. Bir gün tanrı Apollo'ya kafa tutarak flütünden çıkan seslerin onun lirinden çıkan seslerden daha güzel olduğunu söyler. Bunun üzerine Marsyas ve tanrı Apollo yarışmaya karar verirler. Yarış Midas'ın sarayında; Kral Midas, ilham perileri ve saray halkının önünde gerçekleşir. Midas, içten içe Marsyas'ın tarafını tutmaktadır. Yarış başlar ve ilk olarak Marsyas flütü oldukça güzel bir şekilde çalar. Midas onayını bariz bir şekilde belirterek yüksek sesle Marsyas'ı alkışlar. Daha sonra sıra Apollo'ya gelir. Güneş tanrısı Apollo'nun altından lirini çalmasıyla beraber insanüstü ve büyüleyici sesler saray halkını ve ilham perilerini kendisine hayran bırakır. İlham perileri yarışın kazananın açık ara Apollo olduğunu duyurur. Ancak inatçı ve kibirli olan Midas, Marsyas'ı korumaya devam eder. Bu duruma içerleyen Apollo sarayı terk eder.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Marsyas

Marsyas, iyi biçimde flüt çalma kabiliyetine sahip bir satirdir. Satirler, sivri uzun kulakları olan, keçi gibi ayaklara sahip boynuzlu, kısa kuyruklu ve tüm vücutları kıllarla kaplı mitolojik canlılardır. Marsyas, Apollo'ya kafa tutar ancak Midas'ın huzurunda yapılan yarışı kaybeder.

Apollo

Marsyas'ın kendisine kafa tutması neticesinde onunla yarışır. Kral Midas'ın huzurunda yapılan yarışta lirinden çıkardığı insanüstü ve büyüleyici seslerle açık ara birinci olur.

Kral Midas

İnatçı ve kibirlidir. Huzurunda yapılan yarışta Marsyas'ın tarafını tutar. Apollo yarışı kazandıktan sonra da bu tavrını devam ettirerek Apollo'nun kalbi kırık bir şekilde sarayı terk etmesine sebep olur.

Saray Halkı

Kral Midas'ın sarayında Marsyas ve Apollo arasındaki yarışa tanıklık ederler.

İlham Perileri

Kral Midas'ın sarayında Marsyas ve Apollo arasındaki yarışa tanıklık ederler. Ayrıca Apollo'nun yarışı kazandığını duyururlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Bazen hata yapabiliriz ama nasıl özür dilememiz gerektiğini bilmeliyiz. Diğer insanların, bizden farklı fikirlerine saygı duymalıyız. Düşüncelerimizi, direktmeden, özgürce ifade edebilmeli ve diğer insanların da düşüncelerine saygı göstermeliyiz” (Sabates, 2017: 47).

Yazar, ana fikirde çocuklara özür dilemek, farklı düşüncelere saygılı davranmak gibi değerleri kazandırmayı amaçlamaktadır. Öyküden çocuklara değer öğretimi açısından faydalanılabilir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Fikir alışverişi

Etkinlikte yazarın farklı fikirlere saygılı olma düşüncesini temele aldığı söylenebilir. Çocuklardan bir konu belirleyerek aralarında fikir alışverişinde bulunmaları ve bunu yaparken de birbirlerinin düşüncelerine saygılı olmaları istenilmiştir. Böylelikle çocuklar hem kendilerini ifade etme becerilerini geliştirecek hem de farklı düşüncelere saygılı olmayı öğrenebileceklerdir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak şarap tanrısı Dionysos, Apollo, Marsyas ve ilham perileri geçmektedir. Midas inatçı ve kibirli bir karakterdir. Apollo başarılı olduğu halde inadından vazgeçmez ve taraflı davranmaya devam eder. Marsyas mitolojik bir varlık olan satirdir. Mitolojide Satyr olarak geçen satirler, “*gövdelerinin belden üstü insan, belden aşağısı ise at ya da teke biçiminde, uzun ve dolgun kıvruklu ayakları at trnağı biçiminde*” (Erhat, 2013: 268) canlılar olarak tanımlanmaktadır.

2.2.16. En Güçlü Yunan Kahramanı Heracles

Öykünün Özeti

Heracles tüm Yunanistan’ın en güçlü kahramanıdır. Doğduğu andan itibaren sahip olduğu güç herkesin dikkatini çeker. Bir gece iki tane yılan Heracles beşiğindeyken ona doğru yaklaşır. Heracles yılanları görünce hiç korkmaz ve bebek olmasına rağmen iki yılanı birbirine sararak boğar. Herkes bu durum karşısında şaşkına döner ve onun kahraman olarak yaratıldığını düşünür.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Heracles

Heracles Yunanistan'ın en güçlü kahramanıdır. Doğduğu andan itibaren muhteşem bir güce sahiptir. Bir gün beşiğine yaklaşan iki yılını bebek haliyle inanılmaz bir güç göstererek boğar ve herkesi kendine hayran bırakır.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Tıpkı tanrılar gibi insanlar da kişisel nitelikleriyle diğerlerinden ayrılırlar. Bunlar fiziksel ya da zihinsel olabilir. Hepimizin geliştirmesi gereken nitelikler var” (Sabates, 2017: 48).

Yazar, ana fikirde çocuklara her insanın kendine özgü nitelikleri olduğundan bahseder. İnsanlar fiziksel, ruhsal ve daha birçok yönden birbirlerinden ayrılan özelliklere sahiptir. Bunun yanı sıra insanların eksik yönlerinin olabileceğine ve bu eksikliklerin giderilebileceğine vurgu yapılmıştır.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Sizin nitelikleriniz neler?

Etkinlikte çocuklardan niteliklerinin neler olduğunun liste halinde yazılması istenilmiş bunu yaparken yakınlarından da yardım alabilecekleri vurgulanmıştır.

Ayrıca çocuklara örnek olması açısından *“iyimserlik, cömertlik, sorumluluk, dürüstlük, bağlılık, kadirşinaslık, içtenlik, cesaret, omuzdaşlık, sağduyu, sabır...”* (Sabates, 2017: 49) gibi değerlerden bahsedilmiştir. Bu açıdan etkinlikten çocuklara değer aktarımı noktasında faydalanılabilir.

Değerlendirme

En güçlü Kahraman Heracles, öyküden ziyade bilgilendirici bir metin olarak değerlendirilebilir. Yazar, Yunan mitolojisinde önemli bir kahraman olarak geçen Heracles'i çocuklara tanıtmaktadır. Heracles, doğuştan sahip olduğu yeteneklerle diğer bebeklerden ayrılmaktadır. Bu yönüyle kahramanların doğuştan olağanüstü niteliklere sahip olduğuna vurgu yapılmıştır. Ayrıca öyküde çocuklara Antik Yunan mitolojisinin

tamamen tanrılardan ibaret olmadığı, bunun yanı sıra olağanüstü yeteneklere sahip Heracles gibi insanların da olduğu bilgisi verilmektedir.

2.2.17. Linus'un Ölümü

Öykünün Özeti

Heracles; şiir, felsefe, tarih gibi derslerin konusunun güzel olduğunu düşünmesine rağmen bir türlü bu dersleri anlamaz. Heracles'e müzik ve edebiyat öğretmekle görevli hocası Linus, ona birkaç kitap gösterir ve hangisini sevdiğini sorar. Linus bu sanat kitaplarının arasına bir tane de yemek kitabı koymuştur. Kitapların içindeki bu yemek kitabını gören Heracles'in hemen ağzı sulanır ve lezzetli yemeklerin olduğu bu kitabı seçer. Bunun neticesinde hayal kırıklığına uğrayan Linus, öğrencisini acımasızca eleştirir. Bu eleştiriler karşısında oldukça öfkelenen Heracles, kitharasını¹ kaldırarak hocasının kafasına vurur ve ölümüne sebep olur. Heracles pişman olup çaresizliğini haykırsa da her şey için artık çok geçtir.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Heracles

Şiir, felsefe, tarih gibi derslerin konularını beğenen ancak bu dersleri bir türlü anlamayan bir öğrencidir. Hocasının ona bazı kitapları gösterip hangisini sevdiğini sorması üzerine sanat kitaplarının arasındaki yemek kitabını seçer. Hocası tarafından yemek kitabını seçtiği için acımasızca eleştirilince kitharasını hocasının kafasına vurarak onun ölümüne sebep olur.

Linus

Heracles'in edebiyat ve müzik öğretmendir. Heracles'e birkaç kitap göstererek hangisini sevdiğini sorar. Bu kitapların arasına bir tane de yemek kitabı koymuştur. Heracles'in bu yemek kitabını seçmesi üzerine onu eleştirir. Öfkelenen Heracles tarafından kafasına kitharayla vurulması sonucu ölür.

---

¹ Kithara: Antik Yunan çalgısı

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Sonradan pişmanlık duymamak için, harekete geçmeden önce düşünmek gerekir. Kendimizi tutmayı ve duygularımızı kontrol etmeyi zamanla öğrenmeliyiz; aksi durumda her şey için çok geç olabilir” (Sabates, 2017: 52).

Öyküde Heracles öfkesine hâkim olamaz ve neticede hocası Linus’un ölümüne sebep olur. Yazar, çocuklara duygularını kontrol edememenin insanı dönüşü olmayan yanlışlara sürükleyebileceği; bu nedenle bir şeyi yapmadan önce bir kez daha düşünmeleri gerektiğini söylemektedir

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Kendi yemek kitabınızı oluşturun?

Etkinliği oluştururken yazarın Heracles’in hocasının verdiği kitaplar içinden yemek kitabını seçmesinden esinlendiği söylenebilir. Etkinlikte çocuklardan sevdikleri tarifleri bir araya toplayarak kendi yemek kitabını oluşturmaları istenmektedir. Önce gerekli olan malzemeler belirtilmiş daha sonra adım adım etkinliğin nasıl gerçekleştirileceği anlatılmıştır. Etkinliğin çocuklar açısından eğitici ve öğretici bir etkinlik olduğu söylenebilir.

Değerlendirme

Bir önceki öyküde Heracles’in doğumundan bahsedilirken burada öğrencilik döneminden bahsedilmiştir. Bu yönüyle iki öykü birbirinin devamı niteliğindedir. Heracles; öyküde eleştirilmeyi göze alamayan, öfkesini kontrol edemeyen ve bu nedenle hocasının ölümüne sebep olan bir karakterdir. Heracles’in hocasının ölümüne sebep olması çocukların öğretmenlerine duydukları saygıyı olumsuz yönde etkileyebilir. Ayrıca öyküde öldürme eylemine yer verilmesi çocuklar için olumsuz kazanımlara sebebiyet verebilir. Öyküde caydırıcı olması açısından şiddet konusuna yer verilecek ise bunun çocuğa göreliği temel olarak kontrollü şekilde verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

2.2.18. On İki Hizmet

Öykünün Özeti

Heracles, işlediği günahlardan arınmak için tanrı Apollo'ya gider. Apollo, Heracles'e bunun gerçekleşmesi için on iki yıl boyunca kardeşi Miken Kralı Eurystheus'a hizmet etmesini söyler. Heracles, Eurystheus'a hizmet etmeye başlar ancak Eurystheus zayıf ve korkak bir kişiliğe sahiptir. Bu nedenle Heracles'in kendini devireceğinden korkar ve onun ölmesini ister. Heracles'e ona hizmet ettiği süreçte onun ölümüne sebep olabilecek on iki görev verir. Heracles'in bu görevleri yerine getirmesi sekiz yıl bir ay sürer. Eurystheus görevleri yerine getirdiğinde onu kızı Lole ile evlendireceğini söyler fakat Heracles'in başarılı olduğunu görünce bu sözü yerine getirmekten vazgeçer. Bunun üzerine sinirlenen Heracles kardeşi Eurystheus'u öldürür. Sonra tekrar affedilmek için Apollo'ya giden Heracles'e Apollo bir yıl Lidya Kraliçesi Onfala'ya kölelik yapmasını söyler. Merkür, Heracles'i gemi ile yeni görev yeri olan Asya'ya götürür. Lidya Kraliçesi Onfala kendisine hizmet eden Heracles'ten ülkesini hırsızlardan kurtarmasını ister. Ayrıca Heracles'e kuklası gibi istediği her şeyi yaptırır. Onu kullanmaya devam edebilmek için ona evlenme sözü verir. Bu durumu bir süre sonra fark eden Heracles uzaklara kaçar.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Heracles

Saftır ve günahlarının bağışlanması için çaba sarfeder. Bu nedenle tanrı Apollo'dan yardım ister. Kardeşi Eurystheus'un emrine girer. Kardeşi sözünde durmadığı için onu öldürür. Daha sonra Kraliçe Onfala'ya hizmet eder. Onfala'nın onu kullandığını anlayınca uzaklara kaçar.

Miken Kralı Eurystheus

Heracles'in kardeşidir. Zayıf ve korkaktır. Bu yapısından dolayı Heracles'in kendisini devireceğini düşünerek onun ölmesini ister. Heracles'e onun ölümüne sebep olabilecek on iki tane görev verir. Bu görevleri başarıyla tamamlarsa kızı Lole ile onu

evlendireceğini söyler. Heracles görevlerde başarılı olunca sözünü tutmaz ve Heracles tarafından öldürülür.

Tanrı Apollo

Heracles, günahlarının bedelini ödemek için ona başvurur. Heracles'e Miken Kralı Eurystheus'a ve Kraliçe Onfala'ya hizmet etme görevini verir.

Lole

Miken Kralı Eurystheus'un kızıdır. Heracles on iki görevi başarı ile tamamlarsa babası tarafından onunla evlendirilecektir.

Merkür

Heracles'i kraliçe Onfala'ya hizmet için Asya'ya götürür.

Lidya Kraliçesi Onfala

Bencil ve güvenilmez bir kraliçedir. Heracles onun kölesidir. Kraliçe Onfala ondan ülkesini hırsızlardan kurtarmasını ister. Heracles'in saflığından faydalanmaya devam etmek amacıyla ona evlenme sözü verir.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Bazen birinin bizi kullandığının farkına varamayız. Birisinin bizim iyi niyetimizden faydalandığını hissettiğimizde hayır demeyi öğrenmeliyiz. Kendi doğru ve yanlış sınırlarımızı koymalıyız. Kendimize saygımızı ve duyarlılığımızı korumalıyız” (Sabates, 2017: 56).

Yazar, çocuklara kendilerinin iyi niyetini kimsenin suistimal etmesine izin vermemeleri gerektiğini ve yeri geldiğinde hayır diyebilmelerini hatırlatmaktadır. Ayrıca kendilerine olan saygılarını hiçbir zaman kaybetmemelerini vurgulamaktadır. Buradan hareketle MEB'in belirlemiş olduğu on kök değerden “öz denetim” değerinin varlığından söz edilebilir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Kitap ayracı

Etkinlikte çocuklardan kitabın arkasında bulunan şablonu kullanarak kendileri için bir kitap ayracı yapmaları istenmiştir. Yazar, kitap okumayı çocuklar için daha cazip hale getirmeye çalışmaktadır. Çocukların kitap okumaya ilgisinin artması ve düzenli okuma alışkanlığı kazanmaları amaçlanmıştır. Bunların dışında öykü ile etkinlik arasında bir bağlantı kurulamamıştır.

Değerlendirme

Öyküde Heracles'in yetişkinlik dönemi anlatılmaktadır. Mitolojik kahramanlar olarak Heracles ve Apollo ön plana çıkmaktadır. Eurystheus, Heracles'in kardeşi olmasına rağmen onunla zıt özelliklere sahip zayıf ve korkak bir karakterdir. Heracles'i kukla gibi kullanan Onfala bencil bir karakter özelliği göstermektedir. Heracles ise saf ve çabuk öfkelenen bir karakterdir. Eurystheus'un verdiği sözde durmaması değer eğitimi açısından önemli olup verilen sözlerin tutulması gerektiği mesajı içermektedir. Ancak Heracles'in öfkeye kapılıp kardeşini öldürmesi hem öldürme eylemine yer verilmesi hem de öldürülen kişinin kardeşi olması açısından çocuklar için olumsuz örnek teşkil etmektedir.

2.2.19. Deianeira ve Sentor

Öykünün Özeti

Heracles, Lidya'dan Etolia'ya gider; burada Oeneus'un kızı Deianeira'yı görür ve ona âşık olur. Ondan kendisi ile evlenmesini ister. Deianeira ile evlenmek isteyen bir diğer kişi Arqelaoda da durumu öğrenince Heracles'e meydan okur. Heracles, Arqelaoda'yı kolaylıkla yener. Bunun üzerine Deianeira ile Heracles evlenirler. Beraber uzak bir diyara gitmeye karar verirler. Eveno Nehri'ne geldiklerinde Nessus adında bir

sentor² ile karşılaşırlar. Bu nehirde köprü yoktur. Karşıya geçişi sadece Nessus sağlamaktadır. Deianeira, Nessus'un sırtına biner ve karşıya geçmeye başlar. Deianeira'nın ne kadar güzel olduğunu gören Nessus onu karşıya geçirmek yerine kaçırıp ona tecavüz etmeye karar verir. Bunu anlayan Heracles karısını kurtarmak için Nessus'a zehirli ok atarak onu öldürür. Nessus öleceği esnada Deianeira'ya ona karşı samimi olduğu ve aslında onu Heracles gibi kötü bir kocadan korumak istediğini söyler. Ondan gömleğini yarasından sızan kana bulamasını ister. Kanında aşk iksiri olduğunu, kocasının ondan uzaklaştığını düşündüğünde kocasına bu gömleği giydirmesini böylelikle kocasının ona geri döneceğini söyler. Buna inanan Deianeira onun dediğini yapar ve gömleği başka bir zaman kullanmak için saklar. Aslında Nessus ona yalan söylemiştir. Kanında aşk iksiri değil zehir vardır.

Aradan yıllar geçer Deianeira kocasından şüphe etmeye başlar. Bir gün aklına Nessus'un ona verdiği gömlek gelir. Gömleği sakladığı yerden çıkarır ve kocasından giymesini ister. Eşini mutlu etmek için Heracles söyleneni yapar; ancak gömlekteki aşk iksiri değil zehirdir. Heracles, gömleği giydiği anda kumaş vücuduna yapışır ve onu zehirleyerek öldürür.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Heracles

Lidya'dan Etolia'ya gelir burada Deianeira'ı görür ve onunla evlenmek ister. Evlendikten sonra karısı ile uzak diyarlara gitmeye karar verirler. Eveno Nehrine geldiklerinde Nessus adında bir sentor ile karşılaşırlar. Sentor'un karısı Deianeira'yı kaçırması üzerine onu kurtarmak için Nessus'u öldürür. Bir gün Nessus tarafından kandırılan Deianeira tarafından zehirlenerek öldürülür.

Deianeira

Etolia'da babası ile hüküm süren çok cesur bir kızdır. Heracles ile evlenerek uzak diyarlara gitmeye karar verir. Eveno Nehri'ne geldiklerinde Nessus adında bir sentorla

² Mitolojide Kentauroi (Kentaur) olarak geçen sentorlar; yarı insan yarı hayvan bedenli, başları göğüsleri, kolları ve kimi zaman da ön bacakları insan şeklinde; karınlarından arkası ise at biçiminde olan adamlardır (Erhat, 2013: 170).

karşılaşırlar. Nessus tarafından kaçırlılır. Bunu fark eden kocası tarafından kurtarılır. Ancak Nessus Deianeira'yı ölmeden önce kandırmayı başarır. Yıllar sonra kocasından şüphe etmesi sonucu Nessus'un ona vermiş olduğu gömleği Heracles'e giydirir. Böylece kocasının zehirlenerek ölmesine sebep olur.

Nessus

Nessus, Eveno Nehri'nde geçişi sağlayan bir sentor'dur. Deianeira'yı görünce onu kaçırpı tecavüz etmek ister. Heracles tarafından öldürölür. Ölmeden önce Deianeira'ya yalan söyleyerek onu kandırır ve neticesinde Heracles'in ölümüne sebep olur.

Oeneus

Deianeira'nın babasıdır. Etolia'da kızı Deianeira ile beraber yaşamaktadır.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“İnsanlar arasındaki sevgi ve arkadaşlığın temeli güvendir. Birine güvendiğimizde, sözlerinden ve sevgisinden şüphe etmemeliyiz. Güven eksikliği bazen gerçekten doğru olmayan şeyler görmemize sebep olur ve sonrasında işler aleyhimize dönebilir” (Sabates, 2017: 60).

Öyküde Heracles, Nessus'a güvenmiş ancak o, bu güveni boşa çıkarmıştır. Yazar, güven duygusunu ön plana çıkararak insanlara güvenmenin önemine vurgu yapmıştır.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Mitolojik Hayvanlar

Bu bölümde belirli bir etkinliğe yer verilmemiş; bunun yerine mitolojide sıkça karşılaşılan “sirenler, sefenks, Pegasus, Medusa, Sentor” gibi varlıklardan bahsedilmiştir. Yazar bu mitolojik varlıkları çocuklara tanıtırken onların seviyelerine daha uygun hâle getirmek amacıyla hayvan olarak isimlendirmiştir. Ayrıca bahsedilen varlıklar yarı insan

yarı hayvan oldukları için de yazarın hayvan şeklinde isimlendirmeyi tercih etmiş olabileceği düşünülmektedir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik bir yaratık olan sentor Nessus ve Heracles ön plana çıkan karakterlerdir. Heracles, karısını korumaya çalışan bir eştir. Sentor, yalancı ve hilekardır. Heracles'in eşi Deianeira ise kıskanç ve şüpheli bir karakterdir bu nedenle Nessus'un oyununa gelir ve kocasının ölümüne sebep olur. Öyküde "tecavüz etme ve öldürme" gibi konuların işlenmiş olması çocukların seviyesine uygunluk yönünden doğru bulunmamıştır. Böyle hassas konular çocuklar için olumsuz örnek teşkil edebilir. Bu tarz konular işlenecek ise çocuğa göreliğin temele alınmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir.

2.2.20. Bir Kahramanın Ölümü

Öykünün Özeti

Heracles, Nessus'un oyununa gelen eşi tarafından kendisine verilen zehirli gömleği giyer ve giymesıyla beraber zehirlenir. Yaşadığı dayanılmaz acıyla haykırmaya başlayan Heracles, buna hiçbir şeyin fayda sağlamayacağını anlayarak ölümünü kabullenir. Kendi cenaze törenini gerçekleştirmek için Eta Dağı'na gider. Ona yardım etmek isteyen arkadaşlarını zehrin onlara da bulaşmaması için kendisinden uzaklaştırır. Çam ve meşe ağaçlarını üst üste dizerek kimsenin yardımı olmadan üzerine tırmanır. Arkadaşlarından ateşi yakmalarını ister. Ateşin yanmasıyla beraber Heracles, gözlerden kaybolur ve arınarak Olimpos'a yükselir. Burada onu bekleyen Zeus, ona kutlamalar hazırlamıştır. Heracles burada Zeus'un hazırladığı kutlamaların tadını çıkarır.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Heracles

Vücutuna etki eden zehrin vermiş olduğu acıyla haykırır ve kendi cenaze törenini gerçekleştirmek için Eta Dağı'na gider. Burada arkadaşlarının ateşi yakmasıyla arınarak Olimpos'a yükselir ve Zeus'un onun için hazırladığı kutlamaların tadını çıkarır.

Heracles'in Arkadaşları

Heracles'e yardım etmek isterler; ancak zehrin onlara da bulaşmasından korkan Heracles tarafından uzaklaştırılırlar. Cenaze töreninde ateşi yakarak Heracles'in arınarak Olimpos'a yükselmesini sağlarlar.

Zeus

Olimpos'a yükselen Heracles için kutlamalar hazırlar. Gökyüzüne yükselen Heracles'i karşılaması ve ona burada kutlamalar hazırlaması ile dünyadaki ölümün bir son olmadığı mesajını içermektedir. Ayrıca Zeus'un tanrı yönü öne çıkarılmıştır.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Heracles artık bir çözüm olmadığından, pes eder. Kendisine yardım etmeye çalışırken bir başkasının daha zehirlenmesinden ölmeyi tercih eder. Kendi alın yazısının sonuçlarına katlanır ve bir kahraman gibi ölür” (Sabates, 2017: 62).

Yazar Heracles'in ölümünü örnek göstererek çocuklara yapacak bir şey kalmadığında pes etmeyi de bilmeleri gerektiği mesajını vermektedir. Ayrıca ana fikirde geçen “alın yazısının sonuçlarına katlanır” derken kaderin değiştirilemeyeceğine vurgu yapılmıştır. Bunların yanı sıra; öyküde yardım etme, başkaları için fedakârlık yapma gibi önemli değerlere yer verilmiştir.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Kahramanlar

Bu bölümde kahraman kavramı açıklanmıştır. Çocuklardan kadın veya erkek ne kadar kahraman biliyorsa bunlar üzerine konuşmaları ayrıca kendilerinin de kahramanca

hareket ettikleri bir olay varsa bunu arkadaşlarına anlatmaları istenmiştir. Etkinliğin çocukların seviyelerine uygun, hayal güçlerini destekleyen, konuşma becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayabilecek bir etkinlik olduğu söylenebilir. Bunların yanı sıra çocukların başlarından geçen bir olayı anlatmaları ileride öğrenecekleri “anı” türüne bir ön hazırlık olma açısından önemlidir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Heracles ve Zeus ön plana çıkmaktadır. Ölmek üzere olan ve kendi cenaze törenini hazırlayan Heracles arkadaşlarının odunları ateşe vermesiyle arınarak göğe Zeus’un yanına yükselir. Ateşin arındırıcı gücünden yararlanması halk bilimi ve mitolojide sıkça rastlanan bir ritüeldir. Cenaze töreninin yakılarak gerçekleşmesinin kültürümüz açısından uzak bir konu olmakla beraber çocukların farklı kültürleri tanımaları açısından fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

2.2.21. Afrodit ve Hephaistos

Öykünün Özeti

Afrodit, bir bahar günü şafak sökerken deniz kabuğunda doğar. Denizin dalgaları deniz kabuğunu yavaşça kıyıya taşır. Kıyıda deniz kabuğu açılır ve içinden muhteşem güzellikteki tanrıça Afrodit çıkar. Zeus onun ihtişamından haberdar olunca onun cennete getirilmesini ister. Afrodit, cennete gelir gelmez herkes onun güzelliğine hayran kalır. Ona “Güzelliğin ve Zarafetin Kraliçesi” unvanı verilir. Ancak kader onu son derece çirkin olan Hephaistos ile evlenmeye zorlar. Hephaistos, Zeus ve Hera’nın oğlu olmasına rağmen oldukça çirkindir. Annesi Hera, çirkin olduğu için onu Olimpos’tan aşağıya atar. Bu düşmenin etkisiyle Hephaistos topal kalır. Cennetten atılan Hephaistos, içinde bin volkan bulunan Limni Adası’nda yaşamaya başlar. Volkan kraterinin içinde yer alan değerli taşlardan şahane mücevherler yapar. Ondan başka kimse bronz, altın ve gümüşü bu şekilde işleme yeteneğine sahip değildir.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Afrodit

Bir deniz kabuğunun içinden doğar. Zeus tarafından Olimpos'a getirilmesi istenir. Olimpos'ta ona "Güzelliğin ve Zarafetin Kraliçesi" unvanı verilir. En çirkin tanrı olan Hephaistos ile evlenir.

Hephaistos

Zeus ve Hera'nın oğlu olmasına rağmen son derece çirkindir. Annesi tarafından bu nedenle Olimpos'tan atılır. Limni Adası'na düşen Hephaistos burada değerli taşları işlemeyi öğrenir ve şahane mücevherler yapar.

Zeus

Hephaistos'un babasıdır. Güzelliğinden haberdar olunca Afrodit'in Olimpos'a getirilmesini ister.

Hera

Hephaistos'un annesidir. Onun ne kadar çirkin olduğunu görünce onu Olimpos'tan aşağıya atar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

"İnsanların karakter özelliklerinden en önemlisi iç güzelliğidir. Hephaistos çirkindir ama mücevher yapımında bir ustadır. Etrafımızdaki insanlara, onların kıymetini bilerek, değer vermeliyiz" (Sabates, 2017: 64).

Öyküde Afrodit çok güzeldir ama Hephaistos gibi çirkin bir adamla evlenir. Hephaistos çirkindir; ancak tanrıları bile hayran bırakan mücevher işleme kabiliyetine sahiptir. Yazar; insanları dış görünüşüne göre yargılamamak, ön yargılı olmamak gibi değer eğitimi açısından önem taşıyan unsurlara yer vermiştir.

Öykünün Ardından Verilen Masal

Çirkin ördek yavrusu

Bu bölümde etkinlik yerine “Çirkin ördek yavrusu” masalına yer verilmiştir. Yazarın vermek istediği mesajı etkili kılmak amacıyla öykünün ardından böyle bir masalı tercih ettiği düşünülmektedir.

Masalın Özeti

Anne ördek yumurtalarının üzerinde heyecanla çocuklarına kavuşacağı günü bekler. En sonunda zamanı gelir ve yumurtalar tek tek çatlamaya başlar. Yavrulardan biri diğerlerinden farklıdır. Yakından baktığında onun diğer yavrularına göre oldukça çirkin olduğunu görür. O günden sonra bu yavrunun adı “çirkin ördek yavrusu” olur. Çirkinliğinden dolayı kimse onun yavrularıyla oynamasını istemez. Varlığını kabullenemeyerek ondan uzaklara gitmesini, kimseyi rahatsız etmemesini isterler. Bunun üzerine çirkin ördek yavrusu uzaklara gitmeye karar verir. Yola çıkar ve yolda korkunç kurt ile karşılaşır. Korkunç kurt, onun ne kadar çirkin olduğunu görünce onu yemek istemez. Zaman böyle geçer. Kış ve ardından bahar gelir. Baharla beraber artık büyümüş olan yavru içinde farklı bir yaşam coşkusu ve daha önce hiç hissetmediği duygular hissetmeye başlar. Bir gün gölde kendisine bakan bir kuğu görür ve ona âşık olur. O esnada göle düşen yansımasını görür. O artık çirkin ördek yavrusu değil, kendisine hayran bırakan güzel mi güzel bir kuğu olmuştur. Artık onun zamanı gelmiştir. Gölde gördüğü kuğu ile evlenir. Bir gün onların da yavruları olur. Çirkin ördek yavrusu görür ki onlar da aynı kendi küçüklüğü gibi çirkindir. Durumu anlayan çirkin ördek yavrusu yavrularını çok sever ve onlar için çok iyi bir baba olur.

Masalın Ardından Verilen İleti

“Bu hikâye, farklılıklarımızdan utanmamamız veya diğer insanların farklılıklarını hor görmememiz gerektiğini öğrenmemizi sağlıyor. Çünkü bizler neysekiyuz; hepimizin, niteliklerimizin yanında kusurlarımız da var” (Sabates, 2017: 65).

Yazar öykünün ardından öykü ile aynı temaya sahip bir masala yer vererek öykünün ana fikrini daha etkili kılmaya çalışmaktadır. Çirkin Ördek Yavrusu masalı ve Hephaistos’un çirkinliği sebebiyle annesi tarafından dışlanarak Olimpos’tan atılması çocuklara ayrımcılık ve ötekileştirme duygularının gösterilmesi açısından tartışmaya açık

bir konudur. Ancak çocuklara değer öğretimi açısından öyküden faydalanılabileceği düşünülmektedir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahramanlar olarak Zeus, Afrodit, Hephaistos ve Hera ön plana çıkmaktadır. Hera, çocuğunun çirkinliği sebebiyle onu terk eden, çocuğunu olduğu gibi kabul etmeyen kötü bir annedir. Afrodit güzelliği ile herkesi kendine hayran bırakan bir karakterdir. Hephaistos ise çirkin olmasına rağmen sahip olduğu benzersiz yeteneklerle çirkinliğini unutturan bir karakterdir. Öyküde yazar, her insanın kendine özgü güzellikleri olduğuna ve insanların sadece dış görünüşlerine göre yargılamanın yanlışlığına vurgu yapmaktadır. Öykü ile aynı temayı işleyen Çirkin Ördek Yavrusu masalı ile de öykü art arda verilerek çocukların farkındalıklarını artırmak amaçlanmıştır.

2.2.22. Büyülü Koltuk

Öykünün Özeti

Hephaistos, Afrodit'in güzelliğini duyunca aklına bir fikir gelir. Annesi Hera için büyülü bir koltuk yapmaya başlar. Altın, zümrüt ve elmaslarla bezeli bu koltuk son derece gösterişlidir. Hephaistos annesi Hera'ya bu koltuğu hediye eder. Hera, bu gösterişli koltuğu çok beğenir ve hemen üzerine oturur. Koltuğa oturur oturmaz bir güç onu koltuğa bağlar ve tekrar kalkamaz. Zeus oğlundan koltuğun büyüsünü bozmasını ister. Hephaistos, eğer Olimpos'ta yaşamasına ve Afrodit ile evlenmesine izin verilirse koltuğun büyüsünü bozacağını söyler. Zeus onu ikna etmeye çalışır; fakat vazgeçiremeyeceğini anlayınca isteğini kabul eder. Bunun üzerine Hepaistos annesini kurtarır. O günden itibaren Hephaistos karısı Afrodit ile beraber Olimpos'ta yaşar. Afrodit'e burada duvarları bronzdan, altından ve değerli taşlardan yapılma, içi sanat eserleriyle dolu olağanüstü bir saray yapar.

Olimpos'ta hayat bu şekilde devam ederken dünyada insanlar arasındaki kötülük gün geçtikçe daha da artar. Zeus, bu duruma daha fazla göz yummamaya karar verir.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Hephaistos

Afrodit ile evlenmek ve Olimpos'ta yaşayabilmek için büyüdü bir koltuk yapar. Bu koltuğu annesi Hera'ya hediye eder. Hera koltuğa bağlanıp kalkamayınca babası Zeus'a isteklerinin kabul edilmesine yönelik şantaj yapar. İstekleri kabul edilince annesini serbest bırakır ve Afrodit'le evlenerek Olimpos'ta yaşamaya başlar.

Afrodit

Hephaistos ile evlenir ve Hephaistos'un Olimpos'ta onun için özel olarak inşa ettiği sarayda yaşar.

Hera

Hephaistos'un annesidir. Onun hediye ettiği büyüdü koltuğa oturur oturmaz büyüünün etkisiyle koltuğa bağlanır. Bu durumdan kurtulabilmek için oğlunun şartlarını kabul etmek zorunda kalır.

Zeus

Hephaistos'un babasıdır. Oğlunu annesini kurtarması için ikna etmeye çalışır ancak edemeyince onun şartlarını kabul eder.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Hera oğluna gaddarca davranmış ve onun bu yaptığı zulüm cezalandırılmıştır. Hephaistos annesini cezalandırarak adaleti onarmak istemiş böylelikle onun yaptığı zulmün farkına varmasını istemiştir. Ancak ne olursa olsun, annemizi her zaman affetmemiz gerekir” (Sabates, 2017: 68).

Yazar ana fikirde; anne sevgisi, affetme gibi duyguları öne çıkarmıştır. Ancak Hera çirkin olduğu için oğlunu dışlamış, Hephaistos ise Afrodit ile evlenebilmek amacıyla annesini kullanarak babasına tehditkâr davranmıştır. Tüm bunların çocuklara olumsuz örnek teşkil edebileceği düşünülmektedir.

Öykünün Ardından Yapılan Bilgilendirme

Biliyor muydunuz?

Bu bölümde etkinlik yerine bilgilendirme yapılmıştır. Öyküde Hephaistos'un mücevheri işleme ustalığından yola çıkılarak değerli taşlar hakkında “*Beş taş türü değerli olarak kabul edilir. Pırlanta, yakut, safir, zümrüt ve ametist*” (Sabates, 2017: 69) şeklinde bilgilere yer verilmiştir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Hera, Zeus, Hephaistos yer almaktadır. Hera, bencil ve gösterişi seven bir anneyken Hephaistos da annesi gibi kendi çıkarlarını önemseyen bir karakterdir. Öykü bir önceki öykünün devamı niteliğinde olup bir sonraki öyküye hazırlık şeklinde bir sonla bitmektedir.

2.2.23. Güzel Pandora

Öykünün Özeti

Zeus, insanların dünya üzerinde yaptığı kötülükleri cezalandırmak için Hephaistos'u çağırır, ondan adeta etten ve kemikten yapılmış gibi bir kadın heykeli yapmasını ister. Hephaistos'un yaptığı kadın heykeli o kadar güzel olur ki Zeus onu nefesiyle üfleterek canlandırır ve heykele “her şeyi bağışlayan” anlamında Pandora ismini verir. Daha sonra Zeus ona fildişinden yapılmış bir sandık vererek ne olursa olsun sandığı açmamasını tembihler. Pandora'yı yanında sandıkla beraber dünyaya gönderir. Pandora burada evlenir ve kendisine bir hayat kurar. Bir gün Zeus'un verdiği sandığın içinde ne olduğunu merak eder ve sandığı açmaya karar verir. Pandora sandığı açar açmaz oldukça kara bir bulut dünyayı kaplar. Sandığın içinden kıskançlık, hastalıklar, talihsizlik... vs. sayısız kötülükler dünyaya yayılır. Bu durumu durdurmanın herhangi bir yolu yoktur. En sonunda sandığın dibinden yeşil bir kuş çıkar. Pandora'ya dönerek; adının umut olduğunu, dünyayı dolaşarak insanlara cesaret ve umut aşılayacağını söyleyerek uzaklaşır.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Zeus

İnsanları cezalandırmak için Hephaistos'tan etten ve kemikten yapılmış gibi bir heykel yapmasını ister. Ortaya çıkan heykelin çok güzel olduğunu görünce onu canlandırmaya karar vererek ona Pandora adını verir. Pandora'ya fildişi bir sandık emanet eder. Ne olursa olsun sandığı asla açmamasını tembihler. Daha sonra Pandora'yı sandıkla beraber dünyaya gönderir.

Hephaistos

Zeus'un emri üzerine etten ve kemikten yapılmışçasına bir heykel yapar.

Pandora

Hephaistos tarafından Zeus'un emri üzerine insanları cezalandırmak için yapılan heykeldir. Zeus'un ona emanet ettiği fildişi sandıkla dünyaya yerleşir. Burada evlenerek kendisine bir hayat kurar. Bir gün merakına yenik düşüp sandığı açmaya karar verir. Sandığı açmasıyla beraber dünyaya sayısız felaketlerin yayılmasına sebep olur.

Küçük Kuş

Pandora'nın açtığı fildişi sandığın içinden sayısız felaketler yayıldıktan sonra çıkan yeşil tüylü bir kuştur. Pandora'ya kendisini umut olarak tanıtır ve tüm dünyayı dolaşarak insanlara cesaret, teselli ve umut aşılayacağını söyler.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Merak kabul edilebilir bir şeydir ama bir şeyi yapamayacağımıza dair söz verdiğimiz sözümüzü tutmalıyız. Bir sır saklamamız istenildiğinde, bu sırrı bizimle paylaşan insana duyduğumuz saygı yüzünden ne kadar zor olsa da onu paylaşmamalıyız. İşlerimiz kötü olduğunda bile hiçbir koşulda inancımızı ve umudumuzu yitirmemeliyiz. Böylelikle, korkulan her şeyin üstesinden gelmeyi başarabiliriz. Bir sorunumuz olduğunda, hemen vaz geçmemeli, yapabileceğimize inanmalı ve başarmak için elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız” (Sabates, 2017: 72).

Öyküde Pandora, kendisine emanet edilen sandığı açmayacağına söz vermesine rağmen merakına yenik düşerek sandığı açar. Sandığın açılmasıyla beraber sayısız felaket dünyaya yayılır. Yazar, çocuklara merakın yeterli düzeyde olduğu sürece faydalı

olduğunu; ancak fazlasının kötü sonuçlara sebep olabileceğini anlatmaktadır. Ayrıca iletide verilen sözü tutmak, her durumda inancını kaybetmemek ve kolay pes etmemek gibi değer öğretimi açısından önemli unsurlara yer verilmiştir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Oyuncak kutusu

Bu etkinlikte çocuklardan kendi oyuncak kutularını yapmaları istenilmektedir. Etkinliğe başlamadan önce gerekli malzemeler listelenmiş daha sonra adım adım etkinliğin nasıl yapılacağı hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Etkinlik oluşturulurken Pandora'nın sahip olduğu sandıktan esinlendiği söylenebilir. Kitabın hitap ettiği yaş grubu olan çocuklar için etkinlik ilgi çekicidir. Aynı zamanda çocukların oyuncaklarını koyabilecekleri bir kutu yapmaları düzenli olma becerisi kazanmalarına katkıda bulunabilir.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Zeus, Hephaistos ve Pandora geçmektedir. Zeus insanlığı cezalandırmak için Pandora'yı yani ilk kadını yaratır. Ona nefesiyle üfleterek can verir. Bu yönüyle Zeus'un tanrısal yönüne vurgu yapılmıştır. Pandora ise merakına yenik düşer ve bu yüzden sayısız felaketlerin dünyaya yayılmasına sebep olur. Yazar, bu öyküyle çocuklara merak duygusunun kararında olması gerektiği ve fazlasının büyük zararlara sebebiyet verebileceği mesajını vermektedir. Pandora'nın açtığı kutunun en sonunda çıkan yeşil tüylü kuş umudun temsilidir. Yeşil renk huzuru, doğayı ve umudu temsil eder. Ayrıca kültürümüzde de yeşil renk önemli kabul edilmektedir.

2.2.24. Odysseus Truva'da

Öykünün Özeti

Afrodite, Truvalı Paris'e Yunan Kralı Menelaos'un güzel karısı Helen'i kendisine aşık edeceğine dair söz verir. Bunun üzerine Paris, Helen'i alarak Truva'ya kaçar. Helen'i korumaya yemin eden Yunanlılar sinirlenir ve bir ordu kurarak Truva'yı

kuşatırlar. Orduda cesur ve akıllı bir kahraman olan Odysseus da bulunur. Kuşatma denizden yapılır. Savaş yıllarca sürmesine rağmen sonuç alınamaz. Odysseus bu duruma son vermek için bir plan yapar. Oldukça büyük ve içi boş tahtadan bir at yaptırır. Atın boş olan karın kısmına en yetenekli askerlerini yerleştirir. Truvalıların en zayıf anında bu askerler ortaya çıkacaktır. Truvalılara atın onlara hediye olarak gönderildiğini söyleyerek onları kandırır. Truvalılar şüphelenmeden atı şehrin içine alırlar. O gece hediyelerin şerefine eğlenmeye başlarlar. Sonrasında ata gizlenmiş olan kapı açılır ve attan askerler inmeye başlar. Birkaç saat içinde Yunanlılar Truvalıları yener. Yıllardır yenilmeyen Truva halkı savaşı kaybeder. Sonunda Helen kurtarılır. Bu zorlu zaferin ardından Odysseus artık evine onu bekleyen karısı ve oğluna dönmek için yola çıkar. Ancak dönüş yolunda onu türlü maceralar beklemektedir.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Odysseus

Cesur ve akıllı bir kahramandır. Truva'ya yapılan kuşatma yıllar sürüp bir türlü başarı elde edilemeyince bir plan yapmaya karar verir. Tahtadan bir at yaptırıp içine en yetenekli askerlerini yerleştirir. Bu askerler en savunmasız anında Truvalılara saldırarak zafer getirecektir. Odysseus'un bu planı sayesinde Yunanlılar savaşı kazanır.

Truvalı Paris

Afrodit'in Yunan Kralı Menelaus'un güzel karısı Helen'i kendisine aşık edeceği sözünü vermesi üzerine Helen'i kaçırarak Truva'ya götürür. Bu durum Yunanlılar ve Truvalılar arasında yıllarca sürecektir olan savaşı başlatır.

Yunan Kralı Menelaus

Helen'in kocasıdır.

Afrotit

Truvalı Paris'e Yunan Kralı Menelaus'un güzel karısı Helen'i aşık edeceğine dair söz verir.

Helen

Yunan Kralı Menelaus'un güzel karısıdır.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Odysseus zekasını, uzun süredir devam eden bir savaşı sonlandırmak için ortaya koyduğu savaş hilesiyle gösterir. Truva sakinleri Odysseus'un bu akıl dolu hilesiyle şaşkına dönerler” (Sabates, 2017: 76).

Yazar, Odysseus'un savaşta uygulamış olduğu planın nasıl bir sonuç getirdiğinden bahsetmektedir. Yıllarca süren savaşı bazen stratejik bir hamle değiştirebilir. Bu açıdan çocuklara savaşı kazandıran tek şeyin askeri güç olmadığı; stratejik hamlelerin de savaşın seyrini değiştirebileceği mesajı verilmektedir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Truva Atı

Etkinlik öyküde geçen Truva atından esinlenerek oluşturulmuştur. Çocuklardan Truva atı şeklinde basit bir magnet yapmaları istenilmiştir. Bunu yaparken kitabın arkasında bulunan şablondan faydalanabilecekleri bilgisi verilir. Etkinliğe başlamadan önce gerekli malzemeler sıralanmış daha sonra aşama aşama Truva atının nasıl yapılacağı anlatılmıştır. Etkinlik, kitabın hitap etmiş olduğu yaş grubundaki çocuklar için eğlenceli ve eğitici. Ayrıca etkinliğin çocukların küçük kas gelişimlerini desteklemesi açısından faydalı olduğu düşünülmektedir. Yazar, kitabın arka bölümünde at şeklinde şablona yer vererek çocuklara kolaylık sağlamıştır.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Afrodit, Paris, Helen ve Odysseus yer almaktadır. Afrodit, Paris'in Helen'i kaçırmaya sebep olan kötü bir karakterdir. Paris, Helen'i kaçırmakla bencilce hareket etmiş ve bu nedenle savaşın başlamasına sebep olmuştur. Odysseus ise yaptığı plan ile Truvalıları kandırarak savaşın seyrini değiştirmiş, böylece bir halk kahramanı olmuştur.

Öyküde çocuklara savaş stratejisinin ne olduğunu öğretilmeye çalışılmıştır. Ancak Paris'in başkasının karısı olan Helen'i kaçırmaması, çocuklar için olumsuz bir örnektir.

2.2.25. Kiklopların Adası

Öykünün Özeti

Odysseus, eve dönmek için arkadaşları ile beraber yola çıkar. Yolda yakalandıkları fırtınadan kurtulabilmek için kiklopların adasına sığınır. Adada bir mağara keşfederler. Mağarada onları kocaman tek gözlü bir canavar olan kiklop karşılar. Bu kiklopun adı Polyphemus'tur. Polyphemus, Odysseus ve arkadaşlarını görür görmez onları mağaraya hapseder. Onlara nereden geldiklerini ve isimlerini sorar. Odysseus, Truva'dan geldiklerini söyler ancak isimlerini söylemek istemez bu nedenle kendisini hiç kimse olarak tanıtır. Polyphemus, ona dönerek ne senin ne de arkadaşlarının yüzünü sevdim bu nedenle arkadaşlarının ikisini şimdi yiyeceğim kalanını da sonra acıkınca yiyeceğim der. Odysseus ise önce ona ikram ettikleri şarabı içmesini söyler. Verilen şarabı içmeye başlayan Polyphemus sarhoş olup uyuyakalır. Bunu fırsat bilen Odysseus, ateşte kızgın hale getirdiği direğin ucunu alarak Polyphemus'un gözüne saplar. Polyphemus acı içinde kıvrılırken diğer arkadaşlarını da alarak kaçar. Polyphemus'un sesine koşan diğer kikloplar ona ne olduğunu sorarlar. Kör olan Polyphemus bunu hiç kimsenin yaptığını söyler. Diğer kikloplar ona bunu hiç kimse yaptıysa o zaman bu tanrıların gazabı diyerek oradan uzaklaşırlar. Polyphemus, yemeği düşündüğü Odysseus tarafından kandırılmış ve kör olmuştur.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Polyphemus

Alnının ortasında tek gözü olan dev canavar kikloptur. Kiklopların adasında mağarada yaşar. Çobandır ve şaraba bayılır. Kralları ve kahramanları sevmez. Odysseus'un oyununa gelerek hem yemeğinden hem de gözünden olur.

Odysseus

Fırtına neticesinde tayfasıyla kiklopların adasında bir mağaraya sığıdır. Burada canavar kiklop Polyphemus ile karşılaşır. Polyphemus'un onları esir alması üzerine arkadaşlarını yiyeceği esnada yaptığı plan sayesinde arkadaşlarını ve kendini Polyphemus'un elinden kurtarır.

Diğer Kikloplar

Polyphemus'un Odysseus tarafından kör edilmesi üzerine onun bağırmasına koşarak gelirler. Bunu ona kimin yaptığını sorduklarında Polyphemus onlara bunu hiç kimsenin yaptığını söyler. Bu cevap üzerine Polyphemus'un başına gelenlerin tanrıların gazabı olduğunu düşünerek oradan uzaklaşırlar.

Odysseus'un Tayfaları

Odysseus'un arkadaşlarıdır. Polyphemus tarafından öldürülecekleri sırada Odysseus'un planı sayesinde kurtulurlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Odysseus cesurdu ve arkadaşlarını kurtardı. Bazen arkadaşlarımız yardımımıza ihtiyaç duyarlar. İyi bir arkadaş ihtiyacınız olduğunda her zaman yanınızdadır” (Sabates, 2017: 80).

Yazar, arkadaşlığın önemine ve iyi bir arkadaşın ihtiyaç anında arkadaşlarının yanında olması gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Ahtapot anahtarlık

Öykü kiklopların adasında geçmektedir. Yazarın ada ve deniz çağrışımlarından yola çıkarak böyle bir etkinliğe yer verdiği söylenebilir. Etkinlikte çocuklardan ahtapot şeklinde bir anahtarlık yaparak arkadaşlarına hediye etmeleri istenmiştir. Önce gerekli malzeme listesi verilmiş daha sonra anahtarlığın nasıl yapılacağı aşama aşama

anlatılmıştır. Etkinlik; öykü ile bağlantılı, eğlenceli, eğitici ve çocukların seviyesine uygun bulunmuştur.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak kikloplar ve Odysseus ön plandadır. Kiklop Polyphemus, bencil ve insanları yiyen bir canavardır. Odysseus ise arkadaşlarını koruyan karakteri temsil eder. Öyküde zor durumda arkadaşların birbirine destek olmasının önemli bir erdem olduğu mesajı verilirken arkadaşlık sevgisine vurgu yapılmıştır. Buradan hareketle MEB'in belirlemiş olduğu on kök değerden "dostluk, sevgi ve yardımseverlik" değerlerinin varlığından söz edilebilir. Bunun dışında öyküde Polyphemus'un Odysseus ve arkadaşlarını yemeğe çalışması çocuklara olumsuz örnek teşkil edebilecek bir durumdur.

2.2.26. Aeolus'un Adası

Öykünün Özeti

Odysseus ve tayfalarının yolu bu kez rüzgarlar kralı Aeolus'un adasına düşer. Kikloplardan farklı olarak Aeolus, misafirperverdir ve onları güzel bir şekilde ağırlar. Tekrar yola çıkacaklarında Odysseus'a içinde kötü rüzgarların olduğu bir torba verir. Geminin güvenle yolculuk edebilmesi için ise iyi rüzgarların gemiyi itmesini sağlar. Yolculuk esnasında Odysseus yorgunluktan kollarına kafasını koyarak uyumaya başlar. O uyurken tayfaları Aeolus'un verdiği torbayı içinde bir sürü altın olduğunu düşünerek açarlar. Torbanın açılmasıyla beraber bir sürü kötü rüzgâr gemiyi rotasından saptırır. Kurtulabilmek için tüm güçleriyle kürek çekerler ancak rüzgâr daha güçlüdür. Neticede gemi batar. Gemiden tek kurtulan ise Odysseus olur. Dalgalar onu sürükleyerek Kalipso'nun adasına ulaştırır.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Aeolus

Rüzgarların kralıdır. Kiklopların aksine nazik ve misafirperverdir. Odysseus ve tayfalarına davet verip çeşitli yiyecekler sunar. Eve dönmek için yola çıkacak olan Odysseus ve arkadaşlarına içi kötü rüzgarlarla dolu bir torba verir. Ayrıca iyi rüzgarların gemiyi itmesini sağlar.

Odysseus

Tayfaları ile beraber Aeolus adasına gelir. Burada Aeolus tarafından misafirperver bir şekilde ağırlanır. Geri dönüş yolunda Aeolus, ona içi kötü rüzgarlarla dolu bir torba verir. Yorgunluktan uyuyakaldığında tayfalarının içinde bir sürü altın olduğunu düşünerek torbayı açar. Bunun üzerine kötü rüzgarlar açığa çıkar. Rüzgarlarla mücadele edememeleri üzerine gemi batar ve tek sağ kurtulan Odysseus olur. Dalgalar onu tarafından Kalipso'nun adasına ulaştırır.

Odysseus'un Tayfaları

Aeolus'un Odysseus'a verdiği torbayı içinde bir sürü altın olduğunu düşünerek açarlar. Böylece kötü rüzgarların açığa çıkmasına ve geminin batmasına sebep olurlar. Batan gemiden kurtulamazlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Odysseus'nun yoldaşları açgözlülükleri yüzünden cezalandırıldı. Bir takım olarak çalışırken ödül herkesçe paylaşılmalı” (Sabates, 2017: 84).

Aç gözlü davranmanın doğru bir davranış olmadığını vurgulayan yazar, takım ruhunun önemi gibi temalara da yer vermiştir. Öyküde Odysseus'un arkadaşları açgözlü davranmış neticesini de hayatlarıyla ödemişlerdir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Tencereyi devirelim

Etkinlik oyuncuların gözleri bağlı bir şekilde ellerindeki sopa ile içi şeker, un ve su dolu tencereyi devirmesi şeklinde bir oyundur. Öyküde Odysseus ve arkadaşlarının bulunduğu geminin batması ile tencerenin devrilmesi arasında bir bağlantı kurulduğu düşünülmektedir. Çocukların arkadaşları ile birlikte eğlenebilmesi amaçlanmıştır. Kitabın hitap ettiği yaş grubu açısından etkinlik uygun bulunmuştur.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahraman olarak Aeolus, Odysseus ve Odysseus'un tayfaları geçmektedir. Odysseus'un tayfaları aç gözlü davranır ve bunun neticesinde geminin batmasına sebep olurlar.

2.2.27. Kalipso'nun Adası

Öykünün Özeti

Kalipso; renkli balıklar, yosunlar ve denizyıldızlarının arasında yaşayan çok güzel bir su perisidir. Odysseus'a eve dönebilmesi için yardım etmez çünkü ona âşık olmuştur. Odysseus ise onu bunca zamandır sadakatle bekleyen karısı Penelope'ye dönmek istemektedir. Bu nedenle kendi yaptığı ilkel bir gemi ile adadan kaçmaya karar verir. Başka bir su perisi Odysseus'a suda yüzebilen bir kemer verir. Odysseus'un ilkel gemisi batar; ancak bu kemer sayesinde Odysseus hayatta kalır. Kemer onu bilinmeyen bir kıyıya götürür. Burada halkı tarafından son derece sevilen ve aynı zamanda oldukça zengin olan kral Alcinoos ile tanışır. Kral ve kraliçenin huzuruna çıkan Odysseus kraliçeden eve dönebilmek için ihtiyaçlarının karşılanmasını ister. Onun bu isteği saygı ile karşılanır. Bir gün adada yaşayan gençler tarafından ulusal bir yarış düzenlenir. Gençler, Odysseus'tan kendilerine rakip olmasını isterler. Odysseus bunu kabul eder. Yarışma ağır bir taşı en uzağa fırlatmayı içermektedir. Seçilen taş o kadar ağırdır ki kimse onu yerinden bile oynatamaz. Odysseus ise tek hamle ile taşı alır ve o kadar uzağa fırlatır ki kimse taşın nereye gittiğini görmez. Kral Odysseus'un çok ilginç bir hayat hikâyesinin olduğunu düşünür ve ondan hayat hikâyesini anlatmasını ister. Odysseus bu isteği hemen kabul eder. Krala; sarayını, oğlunu, karısını, onları bırakıp Truva savaşına nasıl gittiğini,

savaşta elde ettiği zaferi anlatmaya başlar. Daha sonra kral onu evine götürmesi için bir gemi hazırlar.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Su Perisi Kalipso

Yosunlar, renkli balıklar ve denizyıldızları arasında yaşayan bir su perisidir. Odysseus'a âşık olduğu için onun eve dönmesini istemez.

Odysseus

Kalipso'nun adasına gelir. Kalipso'nun ona âşık olduğunu ve eve dönmesine izin vermeyeceğini anlayınca kendi yaptığı ilkel bir gemi ile adadan kaçmaya karar verir. İlkel gemi batınca başka bir su perisinin kendisine verdiği kemer sayesinde kurtulur ve bilinmeyen bir kıyıya varır. Buranın kralı ve kraliçesi onun kim olduğunu sorgulamadan eve dönmesine yardım ederler.

Başka Bir Su Perisi

Odysseus'a gemisi battığında onu kurtaracak olan kemeri veren peridir.

Kral Alcinoos

Bilinmedik bir kıyıda bulunan adanın sahibidir. Kral Alcinoos halkı tarafından sevilen çok zengin bir kraldır. Kral, Odysseus'a eve dönebilmesi için yardım eder.

Kraliçe

Kral Alcinoos'un eşidir. Odysseus'un eve dönebilmesi için kocası ile beraber ona yardım eder.

Gençler

Odyseus'dan ulusal yarışmalarda kendilerine rakip olmasını isterler. Yapılan yarışta ağır bir taşı en uzağa atan kazanacaktır. Kimse taşı kaldıramazken Odyseus onu kolayca kaldırıp en uzağa atar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Yaşlı insanların anlattığı hikâyeleri dinlemek çok güzeldir; dedelerin, anneannelerin anlattıkları gibi. Onların uzun yıllarda elde ettikleri deneyimlerden öğrenecek çok şey vardır. Bunlar eğlenceli hikâyelerdir; üstelik biz bunları atalarımızın nasıl yaşadıklarını hayal edebildiğimiz için severiz” (Sabates, 2017: 88).

Öyküde Kalipso, Odyseus'tan yaşadıklarını anlatmasını ister. Çocuklara büyüklerin hayat hikâyelerini dinleyerek onların deneyimlerinden faydalanmaları gerektiği mesajı verilmektedir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Sek sek

Etkinlik olarak sek sek oyunu tercih edilmiştir. Sek sek oyunu hem büyüklerin hem de günümüz çocuklarının severek oynadığı geleneksel bir oyundur. Yazarın etkinliği oluştururken öyküde geçen taşı en uzağa atma yarışmasından esinlendiği düşünülmektedir.

Değerlendirme

Mitolojik kahraman olarak öyküde su perisi Kalipso, Odyseus ve kral Alcinoos ön plandadır. Su perisi Kalipso, Odyseus'a âşık olup onun eve gitmesini engellemeye çalışan bencil bir karakterdir. Kral Alcinoos, Kalipso'dan farklı olarak yardımseverdir. Odyseus ise eşine sadık bir karakterdir.

2.2.28. Odysseus'un Geri Dönüşü

Öykünün Özeti

Odysseus ülkesi İthaka Adası'ndan yirmi yıl gibi uzun bir süre ayrı kalır. Bu süreçte oğlu Telemachus büyür ve babasını aramaya çıkar. Odysseus'un karısı Kraliçe Penelope ise onunla evlenmek isteyen adayları kendisinden uzak tutmaya çalışmaktadır. Telemachus babasını bulur, babasıyla saraya dönmeye karar verir. Babasına annesi ile evlenmek isteyen adaylardan bahseder. Bunun üzerine Odysseus ve oğlu bir plan yaparlar. Odysseus dilenci kılığına girerek oğlu ile saraya dönmeye karar verirler. Adaylar Telemachus'u görünce sevinmiş gibi yapar; yanındaki dilenci ile de alay etmeye başlarlar. Kraliçe Penelope dilencinin kocası olduğundan şüphelenir. Aklına bir plan gelir. Adayları ve dilenciye sınava tabi tutmaya karar verir. Çünkü bilir ki bu sınavı geçebilecek tek kişi kocası Odysseus'tur. Adaylardan bir oku on iki tane halkanın içinden değdirmeden geçirmelerini ister. Adaylar tek tek dener ancak hiçbiri başarılı olmaz. Daha sonra sıra dilenciye gelir. Dilenci kılığındaki Odysseus sınavı başarıyla tamamlar. Sonrasında Odysseus ve oğlu Telemachus adayları oradan uzaklaştırır. Penelope kocasının üzerindeki dilenci kıyafetlerini çekip çıkarır. Kocasını karşısında görünce birbirlerine sıkı sıkıya sarılırlar. Ailesine kavuşan Odysseus artık sarayda dinlenmeye çekilir.

Öyküde Geçen Kahramanlar ve Özellikleri

Odysseus

Ülkesi olan İthaka Adası'na geri döner. Burada eşi ile evlenmek için uğraşan adayları görür. Oğlu ile adayları uzaklaştırmak için plan yapar. Neticede adayları uzaklaştırır ve ailesiyle sarayda dinlenmeye çekilir.

Telemachus

Odysseus ve Penelope'nin oğludur. Babasının uzun süren yokluğunda büyür ve onu aramaya çıkar. Babasını bulduktan sonra annesi ile evlenmek isteyen adayları uzaklaştırmak için babasıyla plan yapar ve onunla beraber eve döner.

Kraliçe Penelope

Odysseus'un karısıdır. Eşi Odysseus'un yokluğunda kendisi ile evlenmek isteyen adayları uzaklaştırmakla uğraşır. En sonunda sadece Odysseus'un başarılı olabileceği bir sınav yapmaya karar verir. Adayların hiçbirisi planladığı gibi başarılı olamazken dilenci kılığındaki Odysseus'un başarılı olduğunu görünce üzerindeki kıyafeti çeker çıkarır. Onun kocası olduğundan emin olan Penelope ona sıkı sıkı sarılır.

Adaylar

Odysseus'un yokluğunda Kraliçe Penelope ile evlenmek isterler. Penelope'nin yaptığı sınavda başarısız olurlar. Odysseus ve oğlu tarafından uzaklaştırılırlar.

Öykü Sonrası Verilen İleti

“Odysseus, zeki, sadık ve daha birçok iyi niteliğe sahip olan bir insandı; işte bu yüzden bir kahraman oldu” (Sabates, 2017: 92).

Yazar, burada ana fikirden ziyade çocuklara Odysseus üzerinden bir kahramanın sahip olması gereken özellikler hakkında bilgi vermektedir. Aynı zamanda sadakat, aile sevgisi gibi değer eğitimi açısından önemli unsurlara yer verilmiştir.

Öykünün Ardından Verilen Etkinlik

Odysseus kostümü

Yazar, çocuklardan kendilerine uygun Odysseus kostümü yapmalarını istemektedir. Aynı zamanda çocuklara Yunan kültürüne ait sandaletler hakkında da bilgi vermiştir. Etkinliğe başlamadan gerekli olan malzemeler sıralanmış daha sonra çocuklara adım adım kostümün nasıl yapılacağı açıklanmıştır. Etkinlik çocukların seviyesine uygun bulunmuştur.

Değerlendirme

Öyküde mitolojik kahramanlar olarak Odysseus, Telemachus ve Penelope ön plandadır. Penelope sadakate kocasını bekleyen bir karakteri temsil eder. Odysseus ise

evine ve ailesine dönmek için türlü çabalar sarf eden bir karakterdir. Öyküde ana temanın aile sevgisi olduğu söylenebilir. Öykü çocuklara aile bağının önemini hissettirme açısından başarılı bulunmuştur. Ayrıca öyküde MEB'in belirlemiş olduğu on kök değerden “sevgi” değerinin varlığından söz edilebilir.

Tüm bunlardan hareketle yirmi sekiz öykü genel anlamda ele alındığında; bazı öykülerin birbirinin devamı niteliğinde olduğu görülmüştür. Bunlardan ilk olarak birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü öykü birbirinin devamı olup Zeus asıl kahramandır. Beşinci ve altıncı öykü birbirinin devamı niteliğinde olup Athena asıl kahramandır. Yedinci, sekizinci ve dokuzuncu öykü birbirinin devamı niteliğinde olup Apollo asıl kahramandır. On, on bir, on iki ve on üçüncü öykü birbirinin devamı niteliğinde olup Melagros ve Atalanta asıl kahramanlardır. On dört ve on beşinci öykü birbirinin devamı niteliğinde olup kral Midas asıl kahramandır. On altı, on yedi, on sekiz, on dokuz ve yirminci öykü birbirinin devamı niteliğinde olup Heracles asıl kahramandır. Yirmi bir, yirmi iki ve yirmi üçüncü öykü birbirinin devamı niteliğinde olup Hephaistos asıl kahramandır. Son olarak yirmi dört, yirmi beş, yirmi altı, yirmi yedi ve yirmi sekizinci öykü birbirinin devamı niteliğinde olup Odysseus asıl kahramandır. Ayrıca ikinci ve dokuzuncu öykü bilgilendirici metin özelliği göstermektedir.

Birinci öykü “*Cronos ve Zeus*”ta Zeus’un dünyaya gelişi, babasını devirip başa geçmesi ve titanlarla yaptığı savaş anlatılır. İkinci öykü *Olimpos Dağı*’nda Zeus’un sarayını Olimpos’a taşıması anlatılır. Üçüncü öykü “*Zeus’un Evliliği*”nde Hera ile tanışıp evlenmesi anlatılır ve dördüncü öykü “*Tahta Kukla*”da Zeus’un Hera ile barışması anlatılır.

Beşinci öykü “*Athena’nın Doğumu*”nda Athena’nın nasıl dünyaya geldiğinden bahsedilirken altıncı öykü “*Arakne’nin Cezası*”nda Athena ile Arakne arasında geçen dokuma yarışı anlatılmıştır.

Yedinci öykü “*Güneş Tanrısı Apollo*”da Apollo’nun doğumundan ve ne kadar güçlü olduğundan bahsedilir. Sekizinci öykü “*Phaeton’un İnatçılığı*”nda Apollo’nun oğlu Phaeton’dan bahsedilir. Dokuzuncu öykü “*Artemis*”te Apollo’nun kardeşi Artemis hakkında bilgi verilir.

Onuncu öykü “*Althala ve Moiralar*”da Melagros’un doğumu ve hakkındaki kehanetten bahsedilirken on birinci öykü “*Melagros ve Atalanta*”da Atalanta’nın

doğduktan sonra ormana terk edilmesi ve Melagros ile tanışması işlenir. On ikinci öykü “*Atalanta'nın Babası*”nda Atalanta'nın onu terk eden babasıyla tanışması ve onu affetmesi, on ikinci öykü “*Hippomene*”de ise Atalanta ile evlenmek isteyen Hippomene ve onunla nasıl evlendiği anlatılmıştır.

On dördüncü öykü “*Kral Midas*”ta Midas'ın aç gözlülüğü ve bu nedenle de cezalandırılması, on beşinci öykü “*Marsyas'ın Meydan Okuması*”nda ise Midas'ın inatçı ve kibirli davranması anlatılmıştır.

On altıncı öykü “*En Güçlü Yunan Kahramanı Heracles*”te Heracles'in önemli bir kahraman olduğuna ve insanüstü niteliklere sahip olarak dünyaya geldiğine değinilirken on yedinci öykü “*Linus'un Ölümü*”nde Heracles'in hocası ile yaşadıkları, on sekizinci öykü “*On İki Hizmet*”te yetişkinlik dönemi ve kendisine arınabilmesi için verilen on iki görevden bahsedilir. On dokuzuncu öykü “*Dianeira ve Sentor*”da Dianeira ile evlenmesi ve sentor Nessus ile karşılaşmaları sonucunda başlarına gelenler, yirminci öykü “*Bir Kahramanın Ölümü*”nde ise Heracles'in ölümü anlatılmıştır.

Yirmi birinci öykü “*Afrodit ve Hephaistos*”ta Hephaistos ve Afrodit'in fiziksel özelliklerin ve daha sonra bir şekilde evlendiklerine değinilirken yirmi ikinci öykü “*Büyülü Koltuk*”ta Hephaistos'un annesi Hera ile babası Zeus'u Afrodit'le evlenebilmek ve Olimpos'a taşınabilmek için nasıl ikna ettiğinden bahsedilir. Yirmi üçüncü öyküde Zeus'un insanlığı cezalandırmak için Hephaistos'tan bir kadın heykeli yontmasını istemesi ve adına Pandora dedikleri bu kadının dünyaya gönderilmesi ile burada türlü felaketlerin açığa çıkmasına sebep olması anlatılır.

Yirmi dördüncü öykü “*Odyseus Truvada*”da Odyseus'un nasıl bir kahraman olduğu ve Truva savaşındaki başarısından bahsedilir. Yirmi beşinci öykü “*Kiklopların Adası*”nda Odyseus'un eve dönüş yolunda ilk durağı olan Kiklopların adasında yaşadıkları, yirmi altıncı öykü “*Aeolus'un Adası*”nda ikinci durağı olan Aeolus'un adasında yaşadıkları, yirmi yedinci öykü “*Kalipso'nun Adası*”nda üçüncü ve son durağı olan Aeolus'un adasında yaşadıkları anlatılır. Yirmi sekizinci ve son öykü olan “*Odyseus'un Geri Dönüşü*”nde ise Odyseus'un evine dönerek ailesine kavuşması işlenmektedir.

Aşağıda birbirinin devamı niteliğinde gruplandırılan bu öyküler “*Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Öyküde Geçen Kahramanlar; Beşinci ve Altıncı Öyküde Geçen Kahramanlar; Yedi, Sekiz ve Dokuzuncu Öyküde Geçen Kahramanlar; On, On Bir, On İki ve On Üçüncü Öyküde Geçen Kahramanlar; On Dördüncü ve On Beşinci Öyküde Geçen Kahramanlar; On altı, On yedi, On Sekiz, On dokuz ve Yirminci Öyküde Geçen Kahramanlar; Yirmi Bir, Yirmi İki ve Yirmi Üçüncü Öyküde Geçen Kahramanlar; Yirmi Dört, Yirmi Beş, Yirmi Altı, Yirmi Yedi ve Yirmi Sekizinci Öyküde Geçen Kahramanlar*” şeklinde tablolaştırılarak gösterilmiştir. Bu tablolar aracılığıyla öykülerde geçen kahramanların kaç defa tekrar ettiği bilgisine ulaşılmıştır. Bahsedilen tablolar şu şekildedir:

Tablo 1. Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler Kahramanlar</i>	<i>1.Cronos ve Zeus</i>	<i>2.Olimpos Dağı</i>	<i>3.Zeus'un Evliliği</i>	<i>4.Tahta Kukla</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
tanrıça Rhea	√	X	X	X	1
tanrı Cronos	√	X	X	X	1
Zeus	√	√	√	√	4
Orman Perileri	√	X	X	X	1
Uranüs ve Gaea	√	X	X	X	1
Titanlar	√	X	X	X	1
Kikloplar	√	X	X	X	1
Kader tanrıçaları	X	√	X	X	1
Hera	X	X	√	√	2
Cithaeron	X	X	X	√	1
Macri	X	X	X	√	1

Tablo incelendiğinde Zeus dört, Hera iki defa tekrar ederken diğer kahramanlar ise bir defa geçmiştir.

Tablo 2. Beşinci ve Altıncı Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>5.Athena'nın Doğumu</i>	<i>6.Arakne'nin Cezası</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
Zeus	√	X	1
Hephaistos	√	X	1
Athena	√	√	2
Arakne	X	√	1
Periler	X	√	1

Tablo incelendiğinde Athena iki defa tekrar ederken diğer kahramanlar bir defa geçmiştir.

Tablo 3. Yedi, Sekiz ve Dokuzuncu Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>7.Güneş Tanrısı Apollo</i>	<i>8.Phaeton'un İnatçılığı</i>	<i>9.Artemis</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
Leto	√	X	X	1
Apollo	√	√	√	3
Piton	√	X	X	1
Pathaeton	X	√	X	1
Clymene	X	√	X	1
Yedi Kız	X	√	X	1
tanrıça Rhea	X	√	X	1
Zeus	X	√	X	1
Artemis	X	X	√	1
Atlas	X	√	X	1

Tablo incelendiğinde Apollo'nun üç defa tekrar ettiği görülürken diğer kahramanlar ise bir defa geçmiştir.

Tablo 4. On, On Bir, On İki ve On Üçüncü Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>10.Althala ve Moiralar</i>	<i>11.Melagros ve Atalanta</i>	<i>12.Atalanta'nın Babası</i>	<i>13.Hippomene</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
Kral Oeneus	√	√	X	X	2
Kraliçe Althala	√	√	X	X	2
Moiralar (Kader tanrıçaları)	√	√	X	X	2
Melagros	√	√	X	X	2
Artemis	X	√	√	X	2
Atalanta	X	√	√	√	3
Melagros'un Dayıları	X	√	X	X	1
Atalanta'nın Kral babası	X	√	√	√	3
Periler	X	X	√	X	1
Afrodit	X	X	X	√	1
Hippomene	X	X	X	√	1
Dişi Ayı	X	√	X	X	1
Sütanne	X	√	X	X	1

Tablo incelendiğinde Atalanta ve Atalanta'nın babası üç defa tekrar ederken, Kral Oeneus, Kraliçe Althala, Moiralar (Kader tanrıçaları), Melagros ve Artemis iki defa tekrar etmektedir. Diğer kahramanlar ise bir defa geçmiştir.

Tablo 5. On Dördüncü ve On Beşinci Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>14.Kral Midas</i>	<i>15.Marsyas'ın Meydan Okuması</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
Kral Midas	√	√	2
Dionysos	√	X	1
Hizmetkarlar	√	X	1
Kral Midas'ın Akrabaları	√	X	1
Marsyas	X	√	1
Apollo	X	√	1
Saray Halkı	X	√	1
İlham Perileri	X	√	1

Tablo incelendiğinde Kral Midas iki defa tekrar ederken diğer kahramanlar bir defa geçmiştir.

Tablo 6. On altı, On yedi, On Sekiz, On dokuz ve Yirminci Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>16.Heracles</i>	<i>17.Linus'un Ölümlü</i>	<i>18.On İki Hizmet</i>	<i>19.Deianeira ve Sentor</i>	<i>20. Bir Kahramanın Ölümlü</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
Heracles	√	√	√	√	√	4
Linus	X	√	X	X	X	1
Miken Kralı Eurystheus	X	X	√	X	X	1
Tanrı Apollo	X	X	√	X	X	1
Lole	X	X	√	X	X	1
Merkür	X	X	√	X	X	1
Lidya Kralı Onfala	X	X	√	X	X	1
Deianeira	X	X	X	√	X	1
Nessus	X	X	X	√	X	1
Oeneus	X	X	X	√	X	1
Heracles'in Arkadaşları	X	X	X	X	√	1
Zeus	X	X	X	X	√	1

Tablo incelendiğinde Heracles dört defa tekrar ederken diğer kahramanlar ise bir defa geçmiştir.

Tablo 7. Yirmi Bir, Yirmi İki ve Yirmi Üçüncü Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>21. Afrodite ve Hephaistos</i>	<i>22. Büyülü Koltuk</i>	<i>23. Güzel Pandora</i>	<i>Toplam Tekrar</i>
Afrodite	√	√	X	2
Hephaistos	√	√	√	3
Zeus	√	√	√	3
Hera	√	√	X	2
Pandora	X	X	√	1
Küçük Kuş	X	X	√	1

Tablo incelendiğinde Hephaistos ve Zeus üç, Hera ve Afrodite iki defa tekrar ederken diğer kahramanlar ise bir defa geçmiştir.

Tablo 8. Yirmi Dört, Yirmi Beş, Yirmi Altı, Yirmi Yedi ve Yirmi Sekizinci Öyküde Geçen Kahramanlar

<i>Öyküler</i> <i>Kahramanlar</i>	<i>24.Odysseus</i> <i>Truvada</i>	<i>25.Kikloplar'</i> <i>ın Adası</i>	<i>26.Aeolus'</i> <i>un Adası</i>	<i>27.Kalipso'</i> <i>nun Adası</i>	<i>28.Odysseus'</i> <i>un</i> <i>Geri Dönüşü</i>	<i>Toplam</i> <i>Tekrar</i>
Odysseus	√	√	√	√	√	5
Truvalı Paris	√	X	X	X	X	1
Yunan Kralı Menelous	√	X	X	X	X	1
Afrodit	√	X	X	X	X	1
Helen	√	X	X	X	X	1
Polyphemus	X	√	X	X	X	1
Diğer Kikloplar	X	√	X	X	X	1
Odysseus'un Tayfaları	X	√	√	X	X	2
Aeolus	X	X	√	X	X	1
Su Perisi Kalipso	X	X	X	√	X	1
Başka Bir Su Perisi	X	X	X	√	X	1
Kral Alcinoos	X	X	X	√	X	1
Kraliçe	X	X	X	√	X	1
Gençler	X	X	X	√	X	1
Telemachus	X	X	X	X	√	1
Kraliçe Penelope	X	X	X	X	√	1
Adaylar	X	X	X	X	√	1

Tablo incelendiğinde Odysseus beş, Odysseus'un Tayfaları iki defa tekrar ederken diğer kahramanların ise bir defa geçmiştir.

Oluşturulan sekiz tablo beraber ele alındığında; Zeus on, Odysseus beş, Hera ve Heracles dört, Kader tanrıçaları (Moiralar), Apollo, Artemis, Atalanta, Atalanta'nın kral babası, Afrodit ve Hephaistos üç, Rhea, Athena, Periler, Kral Oenus, Kraliçe Althala, Melagros, Kral Midas ve Odysseus'un Tayfaları iki defa tekrar ederken diğer kahramanlar

ise bir defa geçmiştir. Toplamda en çok tekrar eden mitolojik kahramanın Zeus olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan analiz neticesinde yazarın çocuklara vermek istediği mesajı iletirken en çok başvurduğu mitolojik kahramanın Zeus olduğu görülmüştür. Mitolojide baş tanrı olarak geçen; temelde bütün mitolojik varlıkların ve evrenin yaratıcısı olarak düşünülen Zeus'un en fazla tekrar eden kahraman olarak belirlenmesi kitabın mitoloji ile olan uyumunu göstermektedir.

2.3. ÇOCUK EĞİTİMİ AÇISINDAN “MİTOLOJİ İLE EĞLENMEK” KİTABI

“Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitabın çocuk eğitimine olumlu katkıları olmakla beraber kitapta çocuklar için olumsuz örnek oluşturabilecek unsurlar da tespit edilmiştir.

Kitabın biçim özellikleri değerlendirildiğinde; kapak tasarımı, resimlerin yerleştirilme şekli, yazı puntosu ve resimlerde tercih edilen renklerin canlılığı açısından kitap, hitap ettiği yaş grubu olan çocuklara uygundur. Ayrıca kitapta yer alan görsellerden görsel okuma için faydalanılabilir. Görseller çocuklara yorumlatılabilir ve çocukların öykü ile görsel arasında bağlantı kurlmaları sağlanabilir.

Kitabın hitap ettiği yaş grubu olan okul öncesi dönem çocukları henüz okuma yazma bilmedikleri için kitapta bulunan görseller önem arz etmektedir. Bu açıdan kitap görselleri, renk seçimi ve görsellerin yazı ile olan oranları uygun bulunmuştur. Ancak bazı öykülerde metin iki sütun halinde verilmiştir. Bu durumun kitabı okumaya başladıklarında çocuklar için zorlayıcı olacağı düşünülmektedir.

Kitapta mitolojide geçen; Zeus'un babasını devirmesi kehaneti, Cronos'un kehanet sebebiyle çocuklarını yemesi, Athena'nın doğumu, Arakne'nin Athena tarafından örümceğe dönüştürülerek cezalandırılması konularına yer verilmiştir. Ayrıca kral Midas'ın başından geçen olaylar, Odysseus'un atıldığı maceralar, Heracles'in sahip olduğu insanüstü güç sebebiyle başına gelenler, Hephaistos'un sahip olduğu meziyetler ve Afrodite ile nasıl evlendiği, Pandora'nın merakı sonrası dünyaya yayılan felaketler gibi Yunan mitolojisinde yer alan mitlerden yararlanılmıştır. Mitler; çocuklar için hikâye, masal, destan, efsane, anı... gibi ilgi çekici türlerden biridir. Çocuklara göre olan mitsel öykülerden Türkçe derslerinde yararlanılabilir. Bunun yanında kitaptaki öyküler, çocukların kitap okuma alışkanlığı kazanmalarına katkı sağlayabilir.

Kitap Türkçe açısından ele alındığında, açık sade bir anlatım tarzının tercih edildiği görülmektedir. Öyküler çocukların anlayabileceği düzeydedir. Kitapta yer alan öykülerde kırk dokuz deyim tespit edilmiştir. Metinlerde atasözü ve deyimlerden faydalanmak Türkçenin zenginliğini göstermektedir. Çalışmaya konu olan kitap, çeviri olmasına rağmen kitapta deyimlere bu kadar yer verilmiş olması çocuklara dilin söz varlığını hissettirme noktasında yarar sağlayacaktır. Ayrıca Türkçe öğretmenleri tarafından kitaptaki deyimlerden derslerde faydalanılabilir. Çocuklara öykülerde geçen deyimlerin anlamları yorumlatılabilir.

Kitaptaki “*Tahta Kukla*” adlı öykünün devamında yer alan bölümde Shakespeare hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Ardından Shakespeare’in eserinin bir bölümüne yer verilmiştir. Şiir ve şiirsel söyleyiş çocuklar için dilin söz varlığını hissetmeleri, dil becerilerini kazanmaları, dilin gücünü ve sözcüklerin büyüsunü kavramaları açısından önem taşımaktadır. Ancak burada tercih edilen örnekte geçen soyut kavramlar kitabın hitap ettiği yaş grubu çocuklar için uygun bulunmamıştır. Çünkü bu yaş grubundaki çocuklar henüz soyut konuları kavramak için hazır değildir.

Bazı öykülerin anlatım geçişlerinde kopukluklara rastlanılmıştır. Örneğin ilk öykü “*Cronos ve Zeus*”ta Zeus’un barışı sağlamak için titanlarla savaşa girmesiyle bir anda kikloplardan bahsedilmeye başlanmıştır. Kikloplar’ın neden yeraltı hapisanesinde olduğuna dair anlatım geçişini sağlayan herhangi bir bilgi yoktur. “*Melagros ve Atalanta*” öyküsünde ise öykünün sonunda belli bir geçiş yapılmadan Atalanta’nın hayatı hakkındaki bilgiler anlatılmaya başlanmıştır. Bunların dışında göze çarpan bir kopukluğa rastlanılmamıştır. Bu tarz anlatım kopuklukları kitap okuma alışkanlığı kazanma sürecinde çocukları olumsuz etkileyebilir.

Kitapta; “Zeus, Athena, Artemis, Apollo, tanrı Cronos, tanrıça Rhea, Titanlar, Moiralar (kaderin üç tanrıçası), Afrodite, Dionysos” gibi tanrısal kahramanların yanı sıra “periler, orman perileri, su perisi” gibi tanrısal özelliği olmayan ama mitolojide önem arz eden diğer kahramanlara ve “kikloplar, piton, satir, sentor” gibi yarı insan yarı hayvan mitolojik varlıklara yer verilmiştir. “Kral Oenus, Kraliçe Althala, Kral Midas, Lidya Kraliçesi Onfala, Miken Kralı Eurystheus, Yunan Kralı Menelaus, Truvalı Paris” gibi tarihi karakterler de kitapta yer almaktadır. Bunu yanı sıra Yunan mitolojisinde önemli kahramanlar olarak geçen “Heracles, Odysseus” gibi karakterlerin hayatlarından da

kesitler sunulmuştur. Ayrıca “Odysseus’un tayfaları, dişi ayı, başka bir su perisi” gibi asıl karakteri destekleyici kahramanlar ile de anlatım güçlendirilmiştir. Kısacası kitap mitolojik kahramanlar açısından oldukça zengin bir konumdadır. Bu durum çocukların mitolojik varlıklar hakkında bilgi sahibi olmalarına katkı sağlayabilir. Bunun yanında kitapta yer alan mitolojik kahramanların çocukların hayal güçlerini destekleyeceği ve okuma isteklerini artıracığı düşünülmektedir.

Kitapta yer alan her öyküden sonra “*Makarna kolye, Rolünüz nedir?, Resim çerçevesi, Ben hiçbir zaman, Kitap dosyası, Kilden kutu, Ormandaki hayvanları tanıyor musunuz?, Yemek pişirebilir misiniz?, Fikir alışverişi, Sizin nitelikleriniz neler?, Kendi yemek kitabınızı oluşturun, Kitap ayracı, Oyuncak kutusu, Truva atı, Ahtapot anahtarlık, Tencereyi devirelim, Sek sek, Odysseus kostümü*” gibi etkinliklere; *Biliyor muydunuz?, Faydalı örümcekler, Gökyüzünü hiç incelediniz mi?, Avcılık, Altın, Mitolojik kahramanlar, Kahramanlar*” şeklinde bilgilendirici metinlere yer verilmiştir. Bunun yanında “*Afrodite ve Hephaistos*” öyküsünün devamında “*Çirkin Ördek Yavrusu*” adlı masal yer almaktadır. Bu bilgilendirme ve etkinliklerin Türkçe öğretmenleri tarafından kullanılmasının çocukların dinleme, okuma ve yazma becerilerine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Ayrıca okul öncesi öğretmenleri tarafından da eğitim-öğretim amacıyla bilgilendirme ve etkinliklerden faydalanılabilir. Bunun dışında etkinlikler içerisinde masal türünden bir örneğe yer verilmesi de kitabı çocuklar için ilgi çekici hale getirmektedir.

Kitabın arka kısmında el becerisi gerektiren etkinlikler için yardımcı kalıp ve şablonlara yer verilmiştir. Bu yönüyle kitabın hitap ettiği yaş grubunu temel aldığı söylenebilir. Çünkü bu yaş grubundaki çocukların el becerileri henüz istenen düzeye ulaşmadığından kalıp ve şablonlardan yardım almaları onlara fayda sağlayacaktır. Ayrıca bu kalıp ve şablonların kullanıldığı etkinlikler okul öncesi öğretmenleri tarafından eğitim faaliyetlerinde kullanılabilir.

Kitapta mitoloji açısından önemli sayılan “*Girit Adası, Dilos Adası, Eğriboz Adası, Olimpos Dağı, Eta Dağı, Limni Adası, İthaka Adası, Eveno Nehri, Etolia...*” gibi coğrafi unsurlara yer verilmiştir. Kitapta bu tarz unsurların yer alması çocukların coğrafi kavramlar hakkında bilgi sahibi olmalarına katkı sağlayacaktır.

Öykülerde “pişmanlık duymak, söz vermek, af dilemek, cömertlik, iyimserlik, dürüstlük, bağlılık, içtenlik, cesaret, arkadaşlık, fedakârlık, sağduyu, sabır, aile sevgisi, merhamet, ön yargılı olmamak, insanları oldukları şekilde kabul etmek, aç gözlü olmamak, hırslı olmamak, patavatsız olmamak, kıskanç olmamak” gibi değer eğitimi açısından önem taşıyan birçok unsura yer verilmiştir. Özellikle “Cronos ve Zeus, *Phaeton’un İnatçılığı*, *Atalanta’nın Babası*, *Kral Midas*, *Marsyas’ın Meydan Okuması*, *Bir Kahramanın Ölümü*, *Afrodit ve Hephaistos*, *Kiklopların Adası*, *Odysseus’un Geri Dönüşü*” adlı öykülerde bu değerler ön plana çıkarılmıştır. Bundan hareketle değer kazanımı noktasında kitaptan yararlanılabilir.

Kitapta çocuklar için olumsuz örnek teşkil edebilecek unsurlar da bulunmaktadır. Bu unsurlar öykülerde şu şekilde yer almaktadır:

“*Cronos ve Zeus*” adlı öyküde Cronos, çocuklarını doğdukları anda yiyen bir babadır. Bu durumun çocukların baba ve evlat arasındaki sevgiyi sorgulamalarına sebebiyet vereceği düşünülmektedir.

“*Melagros ve Atalanta*”da kadınların da avcılık becerisine sahip olması kadın ve erkeğin eşit olduğu mesajını verirken Melagros’un dayılarını öldürmesi, Melagros’un annesi tarafından öldürülmesi, Atalanta’nın kız doğduğu için babası tarafından ormana terk edilmesi gibi unsurlar çocuklar için uygun değildir.

“*Hippomene*” adlı öyküde Hippomene’nin yarışı kazanabilmek için Afrodit’ten yardım istemesi ve onun yardımı ile yarışı kazanması her ne kadar Atalanta’yı sevdiği ve onunla evlenmek için bunu yapmış olsa da çocuklarda hile yapmanın doğru olduğu düşüncesinin oluşmasına sebep olabilir.

Heracles, kontrolsüz gücü nedeniyle “*Linus’un Ölümü*” adlı öyküde hocasını, “*On İki Hizmet*” adlı öyküde ise kardeşini öldürür. Bu yönüyle öfke kontrolü olmayan, şiddete eğilimli bir karakter özelliği gösterir. Bunun yanında onun aile üyelerini bile kolayca öldürmesi çocukların aile bağlarını sorgulamalarına sebebiyet verebilir.

“*Deianeira ve Senteor*” adlı öyküde Deianeira’nın Senteor’un oyununa gelerek kocasının ölümüne sebep olması anlatılmaktadır. Kıskançlığa kapıldığında insanların geri dönülmez hatalar yapabileceği mesajı verilmeye çalışılsa da metinde öldürme eylemine yer verilmesi uygun bulunmamıştır.

“*Afrodit ve Hephaistos*” adlı öyküde Afrodit’in güzel eşi Hephaistos’un ise çirkin olduğundan bahsedilmektedir. Hephaistos, çirkindir ama bunu yanı sıra kimsede olmayan meziyetlere sahiptir. Yazar burada insanları dış görünüşleriyle yargılamanın ne kadar yanlış olduğu mesajını vermektedir. Yazar çocuklara farkındalık oluşturmayı amaçlasa da öykü ayrımcılığa sebep olabilir.

“*Büyülü Koltuk*” adlı öyküde Hephaistos, annesine büyümlü bir koltuk yapar ve annesini serbest bırakmak için babasına şartlar koşar. Bu davranışlar çocuklar için olumsuz örnek teşkil edebilir. Çocukların istediklerini yaptırabilmek için farklı arayışlara girmesine sebep olabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

3.2. SONUÇ

Çalışmada “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitap biçim ve içerik yönünden incelenmiştir. Ayrıca eserin çocuk eğitimi sürecinde kullanılabilirliği sorusuna cevap aranarak şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Kitabın tasarımı ve kitapta yer alan görseller çocukların seviyesine uygun bulunmuştur. Kitabın boyutu, kâğıt yapısı, kapak tasarımı, sayfa düzeni, harfler kitap okuma alışkanlığı kazanma sürecinde çocuklar için olumlu bir etki yaratacaktır. Bunun yanında öykülerde yer alan resimler hitap edilen yaş grubuna uygun olarak canlı ve parlak renklerde, anlatımı pekiştirir niteliktedir.

Kitapta mitolojik unsurlar kullanılarak çocukları eğlendirerek eğitmek amaçlanmıştır. Mitsel öyküler, iletiler, bilgilendirmeler ve etkinliklerle bu amaç desteklenmiştir. Türkçe açısından yaklaşıldığında; kitapta dil ve anlatım açısından sade ve anlaşılır, çocukların seviyesine uygun bir anlatım tercih edilmiştir. Çalışmaya konu olan eser çeviri bir eser olmasına rağmen öykülerde kırk dokuz deyim tespit edilmiştir. Bu yönüyle kitap Türkçenin zenginliği ve söz varlığını sezdirme açısından başarılı bulunmuştur.

Kitap; içinde barındırdığı mitolojik unsurlar, iletiler, etkinlikler, bilgilendirmeler ile çocuklar için eğitici-öğretici konumdadır. Çocuk eğitimi sürecinde kitaptan faydalanılabilir. Ancak kitapta yer alan bazı öykülerde çocuklar için olumsuz örnek oluşturabilecek unsurlara yer verilmiştir. Bu durum kitabın hitap ettiği yaş grubu çocuklar için uygun bulunmamıştır. Çocuk edebiyatında mitolojiden faydalanılacaksa çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliğinin temele alınması önem taşımaktadır. Ayrıca kitapta şiddet unsurlarına yer verilecekse bunun kontrollü şekilde, çocuğun gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak yapılmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak “*Mitoloji ile Eğlenmek*” adlı eserin biçim özellikleri kitabın hitap ettiği yaş grubuna göre oluşturulmuştur. İçerik özelliklerinde ise çocuklar için uygun olan

ve olmayan yönler bulunmaktadır. Bunun yanında kitabın çocuk eğitiminde kullanılabilir olduğu tespit edilmiştir.

3.3. TARTIŞMA

Bu bölümde çalışma ile benzer özellikler taşıyan çalışmalar araştırılmış ancak yapılan alan taraması neticesinde çocuk edebiyatı ve mitoloji bağlamında az sayıda çalışma olduğu tespit edilmiştir. Burada çocuk edebiyatı ve eğitim içerikli bu çalışmaların sonuçlarıyla araştırmada elde edilen tespit ve analizler karşılaştırılmıştır.

Asutay (2019), “Çocuk ve Gençlik Yazınında Mitoloji” adlı makalesinde; çocuk yazınında mitoloji konusuna değinmiş. Yetişkin yazınında olduğu gibi çocuk yazınında da mitolojinin pek çok biçimde kullanıldığını ifade etmiştir. Buna örnek olarak Rick Riordan’ın “Percy Jackson” serisini vermiştir. Ayrıca makalede Türk yazınında da mitolojinin etkilerine dikkat çekilmiş, “TRT-Çocuk” kanalında yayınlanan çocuk yapımları buna örnek verilmiştir. Antik Yunan mitlerine en yakın tür olarak benzer fantastik öğelere sahip olmaları nedeniyle masallar gösterilmiştir. Ayrıca mitolojiden faydalanarak oluşturulan eğitici-öğretici nitelikteki kitaplar örneklendirilmiştir. Bu kitapların içerisinde bulunan çeşitli etkinlikler ve bilgilendirmelerle hem çocuklara fantastik yazın dünyasının tanıtıldığı hem de eğitim-öğretim işlevinin kurguya dahil edilerek zengin bir anlatım sunulduğundan bahsedilmiştir. Çalışmaya konu olan “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitap da makalede söz edilen bu özelliklere sahiptir.

Bulut ve Şimşek, (2022) “Çocuk Edebiyatı Eserlerinde Mitik Görünüm: ‘Yeşim Taşı Efsanesi Gizemli Kitap örneği” adlı makalesinde; mitlerin çocukların hayal gücünü geliştirmesinden, kültür köklerini anlamalarına yardım etmesinden ve sorunlara farklı çözüm yolları geliştirme becerileri kazandırmasından bahsedilmiştir. Bu açıdan çalışmada üzerinde durulan mitsel söylencelerin çocuklar üzerindeki olumlu etkileri ile makalede elde edilen bulgular benzerlik göstermektedir.

Emen ve Aytaş, (2019) “Yaratıcı Drama ile Mitoloji Öğretimi” adlı makalesinde mitoloji ve yaratıcı dramının beraber kullanılması neticesinde çocukların Türkçe telaffuz ve sözel dil becerilerinin gelişeceği sonucuna varmıştır. “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitabın içinde bulunan etkinlikler de çocukların sözel ve sosyal beceriler, el becerileri gibi

birçok yönden gelişimlerine imkân sağlayabilir. Bu açıdan çalışma ile makalenin bulguları arasında benzerlik kurulabilir.

3.4. ÖNERİLER

Araştırmanın neticesinde elde edilen verilerle ilgililere şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Çocuklar için kitap seçimi noktasında “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitap aileler ve eğitimcilerle fikir verebilir.
- ✓ “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitaptan eğitim-öğretim amacıyla istifade edilebilir.
- ✓ Çocukların hayal güçlerini geliştirme, sorun çözme becerilerini kazanmalarına katkı sağlama ve onlara yeni bakış açıları kazandırma açısından eserden faydalanılabilir.
- ✓ “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı eserden değer kazanımı noktasında yararlanılabilir.
- ✓ “Mitoloji ile Eğlenmek” adlı kitap dışında diğer mitoloji temelli kitaplar da Türkçe eğitimi, çocuk edebiyatı ve değer eğitimi bağlamında incelenebilir.
- ✓ “Mitoloji ile Eğlenmek” kitabı ayrıca okul öncesi eğitimi disiplini açısından da ele alınabilir.
- ✓ Kitapta yer alan bazı öykülerin içerik özelliklerinin çocuklar için uygun olup olmadığına yönelik farklı bir araştırma yapılabilir.
- ✓ Benzer eserler Türk mitolojisini temel alarak hazırlanabilir.

KAYNAKÇA

- Akın, E. (Ed.). (2019). *Çocuklar İçin Edebiyat Eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Asutay, H. (2019). Çocuk ve Gençlik Yazınında Mitoloji. *Uluslararası Mitoloji Sempozyumu* içinde (474-489. ss.). Ardahan, Türkiye, 2-5 Mayıs 2019.
- Bulfinch, T. (2022). *Klasik Yunan ve Roma Mitolojisi*. İstanbul: İnkılap Kitapevi
- Bulut, F. ve Şimşek, Ş. (2022). Çocuk edebiyatı eserlerinde mitik görünüm: “Yeşim Taşı Efsanesi Gizemli Kitap” örneği. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 173-192.
- Can, Ş. (2020). *Klasik Yunan Mitolojisi*. İstanbul: Ötüken Yayıncılık.
- Conner, N. (2016). *Her Yönüyle Klasik Mitoloji*. (Çev. D. Candaş). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Çelik, A. (2018). *Çocuk Edebiyatı Çevirisinde Yaratım: Jules Verne'nin “Seksen Günde Devri Alem” Eserinin Türkçeye Çevirilerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Demirel, Ş., Çeçen, M. A., Seven, S., Tozlu, N., Uludağ, E. M. (2011). *Edebi Metinlerle Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Dönmezer, İ. (2000). *Eğitim Psikolojisi*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Emen, F. B. ve Aytaş, G. (2019). Yaratıcı Drama ile Mitoloji Öğretimi. *ZfWT* Vol11, No.3, 151-156.
- Erhat, A. (2013). Kentauroi (Kentur). *Mitoloji Sözlüğü* içinde (21. bs. 170. Ss.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Erhat, A. (2013). Python. *Mitoloji Sözlüğü* içinde (21. bs. 260. Ss.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Erhat, A. (2013). Satyrler. *Mitoloji Sözlüğü* içinde (21. bs. 268. Ss.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Ferry, L. (2022). *Gençler İçin Yunan Mitolojisi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Grimal, P. (2012). Makris. *Mitoloji Sözlüğü Yunan ve Roma* (1. bs. 457. s.s.). İstanbul: Kabalıcı Yayınevi.

Karataş, Z. (2015). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-80

Kerenyî, K. (2022). *Yunan Mitolojisi Tanrılar, İnsanlar ve Kahramanlar*. Ankara: Say Yayınları

Korkmaz, M. (2012). Hera. *Mitoloji Sözlüğü* içinde (2. bs., 135. ss.). Ankara: Alter Yayıncılık.

Koyuncuoğlu, A. (2021). Çocuk Edebiyatının Dünya'daki ve Türkiye'deki Tarihsel Gelişimi. *Spor, Eğitim ve Çocuk*. 1 (1), 1-16.

MEB. (2019). Türkçe Dersi Öğretim Programı: <https://77mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195716392253-02-T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%99Fretim%20Program%C4%B1%202019.pdf> adresinden alındı.

Neydim, N. (2020). Çocuk Edebiyatı Klasiklerinde Çeviri Yaklaşımları: Uyarılma, Yeniden Yazma, Kültürel Müdahale. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 19, 851-858.

Neydim, N. (2022). *Çeviri Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Bilgiyolu Kültür Eğitim Yayıncılık.

Oğuzkan, A.F. (2022). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Philip, N. (2022). *Dakikalar İçinde Mitoloji Dünyanın En Bilinen 200 Fabl, Destan ve Efsanesi*. İstanbul: Kronik Kitap

Sabates, B.G. (2017). *Mitoloji ile Eğlenmek*. (Çev. N. Kılıç). Ankara: Binbir Çiçek Kitaplar Yayınevi.

Sears, K. (2021). *Mitoloji 101 Eski Yunan ve Roma Mitolojisi Hakkında Bilmeniz Gereken Her Şey*. (Çev. E. Duru). İstanbul: Say Yayınları.

Sever, S. (2021). *Çocuk ve Edebiyat*. İzmir: Tudem Yayın grubu.

Şimşek, Ş. (2020). *Çocuk Edebiyatında Değerler Eğitimi*. *Çocuk Edebiyatı Yazarlarının Kaleminden Değerler Eğitimi* (Ed. Şahin Şimşek ve Funda Bulut). Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Şimşek, T. (Ed.). (2020). *Kuramdan Uygulamaya Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Grafiker Yayınları.

Şirin, M. R. (2022). *Çocuk, Çocukluk, Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Uçan At Yayınları.

Taner, H. (2022). *Mitoloji*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

TDK Çevrimiçi Türkçe Sözlük. (2023, 17 Kasım). Erişim Adresi <https://sozluk.gov.tr>.

Ungan, S., Demir, E. (2016). Günümüz çocuk edebiyatı yazarları ve eserleri üzerine bir araştırma. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 1(1), 40-65.

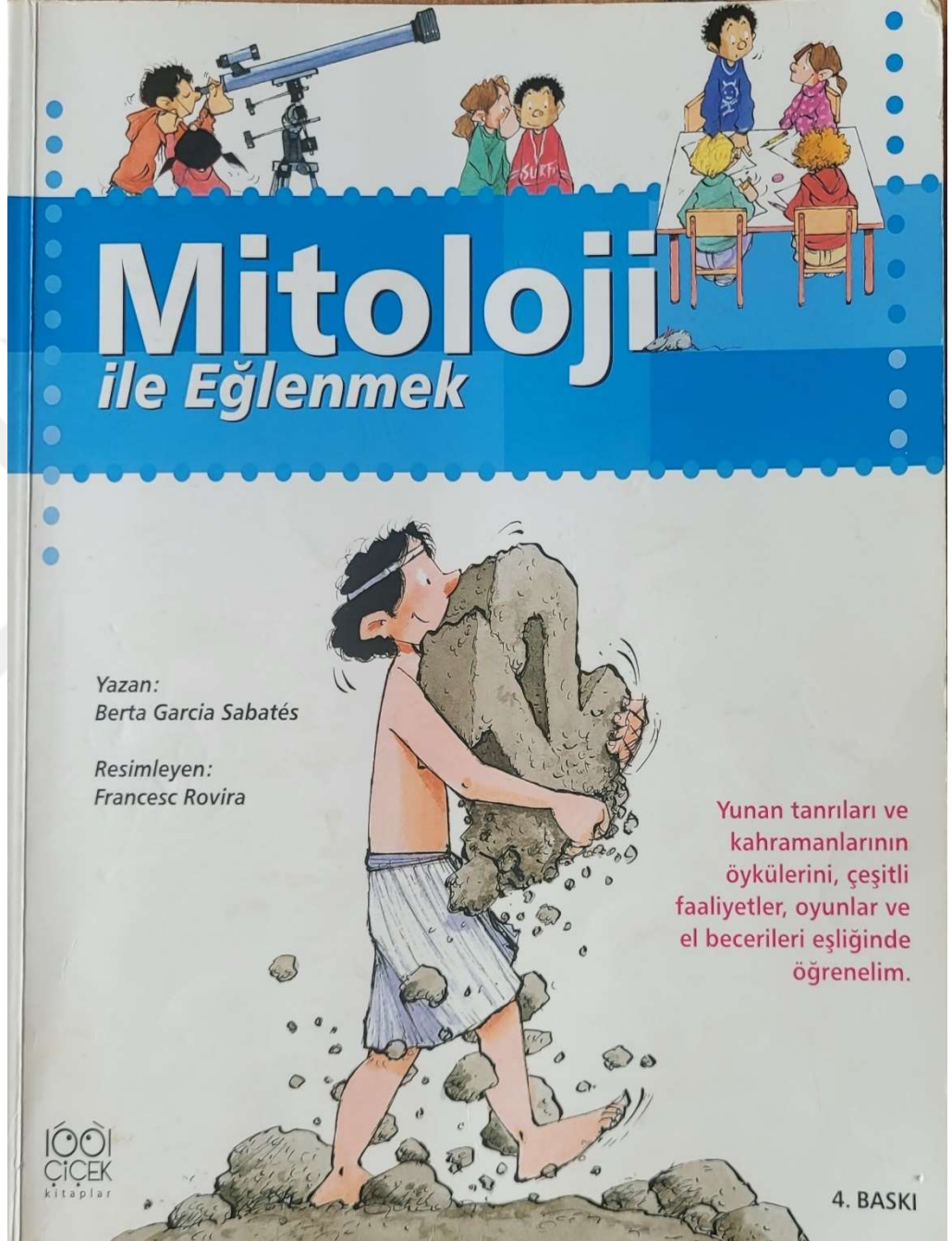
Wilkinson, P. (2022). *Efsaneler ve Mitler Kökenlerine ve Anlamlarına Dair Görsel Bir Rehber*. İstanbul: Alfa Yayınları.

Yalçın, A. ve Aytaş G. (2017). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

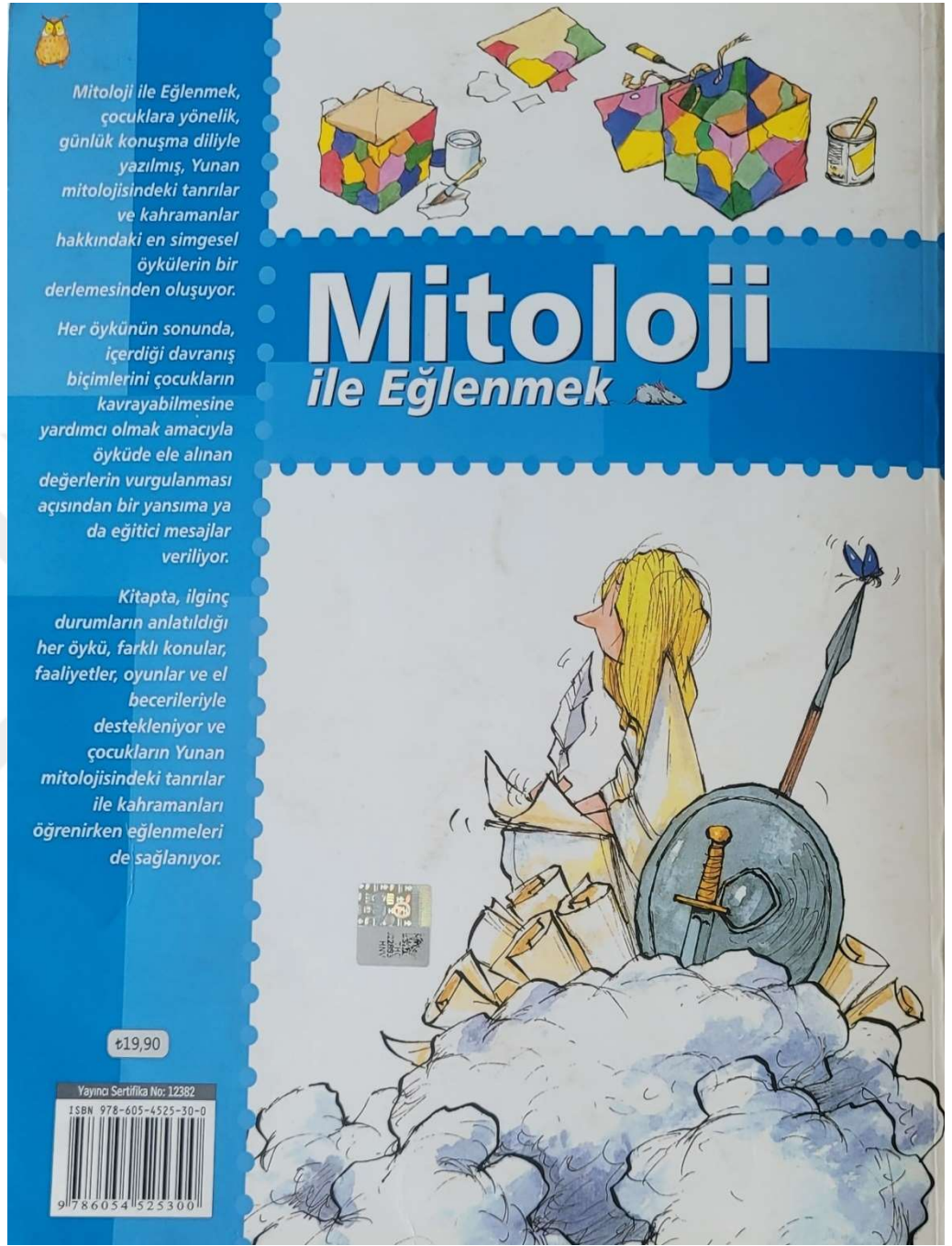
Yıldırım, A.ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. baskı).

EKLER

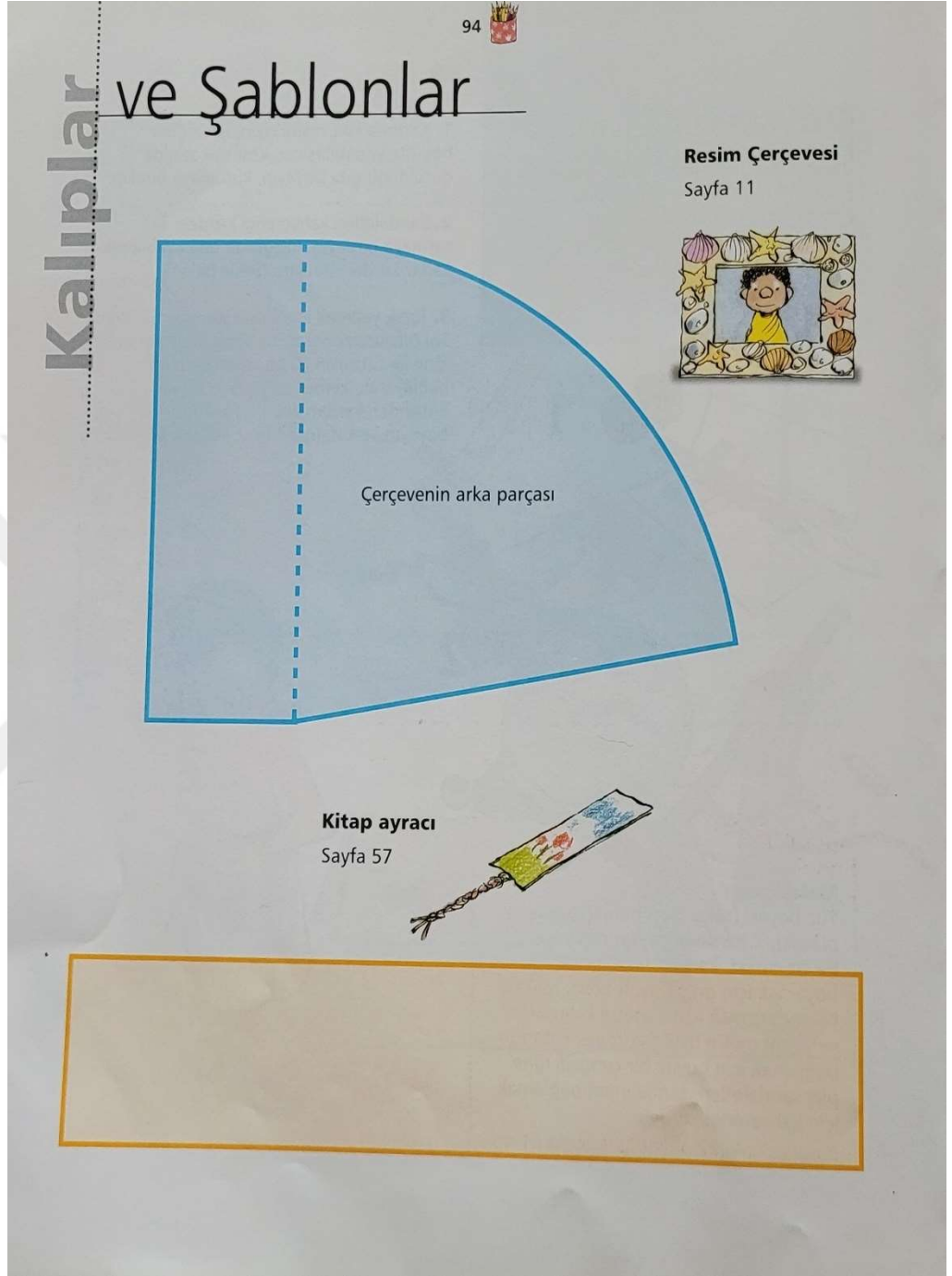
Ek 1. “Mitoloji ile Eğlenmek” kitabının ön kapak resmi

Ek 2. "Mitoloji ile Eğlenmek" kitabının arka kapak resmi

Ek 3. Etkinlikler için ayrılmış kalıplar ve şablonlar 1

Ek 4. Etkinlikler İçin Ayrılmış kalıplar ve şablonlar 2